

Euroopan unionin virallinen lehti

L 105

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

54. vuosikerta

21. huhtikuuta 2011

Sisältö

II Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset

ASETUKSET

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 395/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, kiinteistä tuontiarvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi	1
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 396/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, edustavien hintojen vahvistamisesta siipikarjanliha- ja muna-alalla sekä muna-albumiinille ja asetuksen (EY) N:o 1484/95 muuttamisesta	3
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 397/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, vähimmäismyyntihinnan vahvistamatta jättämisestä asetuksella (EU) N:o 447/2010 aloitetun tarjouskilpailumenettelyn yhteydessä järjestetyssä rasvattoman maitojauheen myyntiä koskevassa kahdennessakymmennessä yksittäisessä tarjouskilpailussa	5
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 398/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, muna-alan vientitukien vahvistamisesta	6
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 399/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, sianliha-alan vientitukien vahvistamisesta	8
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 400/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, maito- ja maitotuotealan vientitukien vahvistamisesta	10
Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 401/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietäviin muniin ja munankeltuasiin sovellettavien tukien määrien vahvistamisesta	14

Hinta: 4 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 402/2011, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietäviin maitoon ja maitotuotteisiin sovellettavien tukien määrien vahvistamisesta	16
---	----

DIREKTIIVIT

★ Komission täytäntöönpanodirektiivi 2011/52/EU, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta karboksiinin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta ⁽¹⁾	19
★ Komission täytäntöönpanodirektiivi 2011/53/EU, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta datsometin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta ⁽¹⁾	24
★ Komission täytäntöönpanodirektiivi 2011/54/EU, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011, neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta metaldehydin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta ⁽¹⁾	28

IV EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen nojalla ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset

★ EFTAn valvontaviranomaisen päätös N:o 788/08/KOL, tehty 17 päivänä joulukuuta 2008, valtiontukea koskevien menettelysääntöjen ja aineellisten sääntöjen muuttamisesta 67. kerran muuttamalla viite- ja diskonttokorkoja ja takauksina myönnettyjä valtiontukia koskevia lukuja sekä lisäämällä sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää, elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävää valtiontukea ja rautatieyrityksille myönnettävää valtiontukea koskevat uudet luvut	32
---	----

Oikaisuja

★ Oikaistaan komission asetus (EU) N:o 222/2011, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2011, poikkeuksellisista toimenpiteistä kiintiön ulkopuolisen sokerin ja isoglukoosin alennetulla ylijäämämaksulla unionin markkinoille saattamisen osalta markkinointivuoden 2010/2011 aikana (EUVL L 60, 5.3.2011)	79
★ Oikaistaan neuvoston päätös 2011/106/YUTP, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011, AKT-EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisten neuvottelujen päättämisestä Zimbabwen kanssa tehtyyn päätökseen 2002/148/EY sisältyvien toimenpiteiden mukauttamisesta ja niiden soveltamisen jatkamisesta (EUVL L 43, 17.2.2011)	79

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

II

(Muut kuin lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 395/2011,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,

kiinteistä tuontiarvoista tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾,

ottaa huomioon neuvoston asetusten (EY) N:o 2200/96, (EY) N:o 2201/96 ja (EY) N:o 1182/2007 soveltamissäännöistä hedelmä- ja vihannestalalla 21 päivänä joulukuuta 2007 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1580/2007 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 138 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

Asetuksessa (EY) N:o 1580/2007 säädetään Uruguayn kierroksen monenvälisen kauppaneuvottelujen tulosten soveltamiseksi perusteista, joiden mukaan komissio vahvistaa kolmansista maista tapahtuvan tuonnin kiinteät arvot mainitun asetuksen liitteessä XV olevassa A osassa luetelluille tuotteille ja ajanjaksoille,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1580/2007 138 artiklassa tarkoitettuihin kiinteisiin tuontiarvoihin vahvistetaan tämän asetuksen liitteessä.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 350, 31.12.2007, s. 1.

LIITE

Kiinteät tuontiarvot tiettyjen hedelmien ja vihannesten tulohinnan määrittämiseksi

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Kolmansien maiden koodi ⁽¹⁾	Kiinteä tuontiarvo
0702 00 00	JO	78,3
	MA	58,3
	TN	120,5
	TR	95,6
	ZZ	88,2
0707 00 05	AL	52,2
	TR	141,4
	ZZ	96,8
0709 90 70	MA	82,8
	TR	88,0
	ZA	13,0
	ZZ	61,3
0805 10 20	BR	65,7
	EG	53,3
	IL	61,7
	MA	47,7
	TN	49,5
	TR	73,4
	ZZ	58,6
0805 50 10	TR	47,4
	ZZ	47,4
0808 10 80	AR	77,8
	BR	73,5
	CA	98,2
	CL	81,8
	CN	108,3
	MK	47,7
	NZ	115,8
	US	111,9
	UY	65,4
	ZA	84,3
ZZ	86,5	
0808 20 50	AR	84,7
	CL	102,1
	CN	60,8
	ZA	88,2
	ZZ	84,0

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 1833/2006 (EUVL L 354, 14.12.2006, s. 19) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi "ZZ" tarkoittaa "muuta alkuperää".

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 396/2011,**annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,****edustavien hintojen vahvistamisesta siipikarjanliha- ja muna-alalla sekä muna-albumiinille ja asetuksen (EY) N:o 1484/95 muuttamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 143 artiklan,ottaa huomioon muna-albumiinin ja maitoalbumiinin yhteisestä kauppajärjestelmästä 7 päivänä heinäkuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 614/2009 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komission asetuksessa (EY) N:o 1484/95 ⁽³⁾ vahvistetaan siipikarjanliha- ja muna-alan sekä muna-albumiinin tuonnissa sovellettavien lisätullien järjestelmän soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja edustavat hinnat.
- (2) Siipikarjanliha- ja muna-alan tuotteiden ja muna-albumiinin edustavien hintojen vahvistamisen perustana olevien

tietojen säännöllisen tarkastuksen perusteella on välttämätöntä muuttaa eräiden tuotteiden edustavat tuontihinnat ottaen huomioon hintojen vaihtelu alkuperän mukaan. Sen vuoksi edustavat hinnat olisi julkaistava.

- (3) Markkinoiden tilanne huomioon ottaen tätä muutosta on tarpeen soveltaa mahdollisimman nopeasti.
- (4) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 1484/95 liite I tämän asetuksen liitteellä.

*2 artikla*Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 181, 14.7.2009, s. 8.⁽³⁾ EYVL L 145, 29.6.1995, s. 47.

LIITE

edustavien hintojen vahvistamisesta siipikarjanliha- ja muna-alalla sekä muna-albumiinille ja asetuksen (EY) N:o 1484/95 muuttamisesta 20 päivänä huhtikuuta 2011 annettuun komission asetukseen

"LIITE I

CN-koodi	Tavaran kuvaus	Edustava hinta (euroa/100 kg)	3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu vakuus (euroa/100 kg)	Alkuperä ⁽¹⁾
0207 12 10	Kanaa, paloitlemattomana, kynittynä ja puhdistettuna (ns. 70-prosenttista kanaa), tai muussa muodossa, jäädytetty	140,8	0	AR
0207 12 90	Kanaa, paloitlemattomana, kynittynä ja puhdistettuna (ns. 65-prosenttista kanaa), tai muussa muodossa, jäädytetty	146,8	0	BR
		133,5	0	AR
0207 14 10	Luuttomat palat, kukkoa tai kanaa, jäädytetyt	224,7	23	BR
		246,1	16	AR
		312,4	0	CL
0207 27 10	Kalkkuna, paloitetu, luuton, jäädytetty	310,3	0	BR
0408 91 80	Kuorettomat linnunmunat, kuivatut	337,0	0	AR
1602 32 11	Kypsentämättömät valmisteet, kukkoa tai kanaa	287,3	0	BR
3502 11 90	Muna-albumiini (ovalbumiini), kuivattu	602,6	0	AR

⁽¹⁾ Komission asetuksessa (EY) N:o 1833/2006 (EUVL L 354, 14.12.2006, s. 19) vahvistettu maanimikkeistö. Koodi 'ZZ' tarkoittaa 'muuta alkuperää.'

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 397/2011,**annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,****vähimmäismyyntihinnan vahvistamatta jättämisestä asetuksella (EU) N:o 447/2010 aloitetun tarjouskilpailumenettelyn yhteydessä järjestetyssä rasvattoman maitojauheen myyntiä koskevassa kahdennessakymmenessä yksittäisessä tarjouskilpailussa**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 43 artiklan j alakohdan yhdessä sen 4 artiklan kanssa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komission asetuksella (EU) N:o 447/2010 ⁽²⁾ aloitettiin rasvattoman maitojauheen myynti tarjouskilpailumenettelyllä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maataloustuotteiden julkisten interventio-ostojen ja -myyntien osalta 11 päivänä joulukuuta 2009 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1272/2009 ⁽³⁾ säädetyin edellytyksin.
- (2) Kussakin yksittäisessä tarjouskilpailussa saadut tarjoukset huomioon ottaen komissio vahvistaa asetuksen (EU) N:o

1272/2009 46 artiklan 1 kohdan mukaisesti vähimmäismyyntihinnan tai päättää olla vahvistamatta sitä.

- (3) Kahdennessakymmenessä yksittäisessä tarjouskilpailussa saadut tarjoukset huomioon ottaen vähimmäismyyntihinta on aiheellista jättää vahvistamatta.
- (4) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksella (EU) N:o 447/2010 aloitetun tarjouskilpailumenettelyn mukaisessa kahdennessakymmenessä yksittäisessä rasvattoman maitojauheen myyntiä koskevassa tarjouskilpailussa, jossa tarjousten jättöaika päättyi 19 päivänä huhtikuuta 2011, ei vahvisteta rasvattoman maitojauheen vähimmäismyyntihintaa.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 126, 22.5.2010, s. 19.⁽³⁾ EUVL L 349, 29.12.2009, s. 1.

**KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 398/2011,
annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,
muna-alan vientitukien vahvistamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 164 artiklan 2 kohdan ja 170 artiklan yhdessä 4 artiklan kanssa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 1 kohdassa säädetään, että mainitun asetuksen liitteessä I olevassa XIX osassa lueteltujen tuotteiden maailmanmarkkinahintojen ja unionin markkinahintojen välinen ero voidaan kattaa vientituella.
- (2) Munien markkinoiden nykytilanne huomioon ottaen vientituet olisi vahvistettava asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162, 163, 164, 167 ja 169 artiklassa säädettyjen sääntöjen ja tiettyjen perusteiden mukaisesti.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tuki voi vaihdella määräpaikan mukaan, erityisesti jos maailmanmarkkinatilanne, tiettyjen markkinoiden erityisvaatimukset tai perustamissopimuksen 300 artiklan mukaisesti tehdyistä sopimuksista johtuvat velvoitteet niin edellyttävät.
- (4) Tukea olisi myönnettävä ainoastaan tuotteille, joilla on vapaa liikkuvuus unionissa ja jotka noudattavat elintarvikkehygieniasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa Eu-

roopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 852/2004 ⁽²⁾ ja eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 853/2004 ⁽³⁾ säädettyjä vaatimuksia sekä asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XIV olevan A kohdan merkintävaatimuksia.

- (5) Nyt sovellettavat vientituet on vahvistettu komission asetuksella (EU) N:o 45/2011 ⁽⁴⁾. Koska olisi vahvistettava uudet vientituet, kyseinen asetus olisi kumottava.
- (6) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklassa säädettyjä vientitukia myönnetään tämän asetuksen liitteessä vahvistetuille tuotteille ja määrille, jollei tämän artiklan 2 kohdassa säädettyistä edellytyksistä muuta johdu.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti tukikelpoisten tuotteiden on täytettävä asetusten (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 853/2004 asiaa koskevat vaatimukset, ja erityisesti niiden on oltava hyväksytyssä laitoksessa valmistettuja ja asetuksen (EY) N:o 854/2004 liitteessä II olevassa I jaksossa vahvistettujen ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XIV olevassa A kohdassa määriteltyjen merkintävaatimusten mukaisia.

2 artikla

Kumotaan asetus (EU) N:o 45/2011.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EYVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽⁴⁾ EUVL L 18, 21.1.2011, s. 14.

LIITE

21 päivästä huhtikuuta 2011 sovellettavat muna-alan vientituet

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0407 00 11 9000	A02	EUR/100 kpl	0,39
0407 00 19 9000	A02	EUR/100 kpl	0,20
0407 00 30 9000	E09	EUR/100 kg	0,00
	E10	EUR/100 kg	22,00
	E19	EUR/100 kg	0,00
0408 11 80 9100	A03	EUR/100 kg	84,72
0408 19 81 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 19 89 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 91 80 9100	A03	EUR/100 kg	53,67
0408 99 80 9100	A03	EUR/100 kg	9,00

Huom. Tuotekoodit sekä A-sarjan määräpaikkakoodit on määritelty komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, 24.12.1987, s. 1).

Muiksi määräpaikoiksi on määritelty seuraavat:

E09: Kuwait, Bahrain, Oman, Qatar, Arabiemiirikunnat, Jemen, Hongkong EHA, Venäjä ja Turkki.

E10: Etelä-Korea, Japani, Malesia, Thaimaa, Taiwan ja Filippiinit.

E19: Kaikki määräpaikat, ei kuitenkaan Sveitsi eikä E09 ja E10 kohdassa tarkoitettut.

**KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 399/2011,
annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,
sianliha-alan vientitukien vahvistamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 164 artiklan 2 kohdan ja 170 artiklan yhdessä sen 4 artiklan kanssa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 1 kohdan mukaan mainitun asetuksen liitteessä I olevassa XVII osassa tarkoitettujen tuotteiden maailmanmarkkinahintojen ja unionin hintojen välinen ero voidaan kattaa vientituella.
- (2) Sianlihamarkkinoiden nykytilanne huomioon ottaen vientituet olisi vahvistettava asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162, 163, 164, 167 ja 169 artiklassa säädettyjen sääntöjen ja perusteiden mukaisesti.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklan 1 kohdassa säädetään, että vientituki voi vaihdella määräraikan mukaan, erityisesti jos maailmanmarkkinatilanne, tiettyjen markkinoiden erityisvaatimukset tai perussopimuksen 300 artiklan mukaisesti tehdyistä sopimuksista johtuvat velvoitteet niin edellyttävät.
- (4) Tukea olisi myönnettävä ainoastaan tuotteille, joilla on vapaa liikkuvuus unionissa ja joissa on eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 ⁽²⁾ 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty terveysterveysmerkki. Kyseisten tuotteiden olisi täytettävä myös elintar-

vikehygieniasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 852/2004 ⁽³⁾ ja ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämistä koskevista erityissäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 854/2004 ⁽⁴⁾ säädetyt vaatimukset.

- (5) Nykyisin sovellettavat tuet vahvistetaan komission asetuksessa (EU) N:o 46/2011 ⁽⁵⁾. Koska olisi vahvistettava uudet tuet, mainittu asetus olisi kumottava.
- (6) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Tuotteet, joille myönnetään asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklassa säädettyjä vientitukia, ja kyseisten tukien määrät vahvistetaan tämän asetuksen liitteessä, jollei tämän artiklan 2 kohdassa säädettyistä edellytyksistä muuta johdu.

2. Edellä 1 kohdan mukaisesti tukikelpoisten tuotteiden on täytettävä asetusten (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 853/2004 asiaa koskevat vaatimukset, ja ne on erityisesti valmistettava hyväksytyssä laitoksessa ja niiden on täytettävä asetuksen (EY) N:o 854/2004 liitteessä I olevan I jakson III luvussa säädetyt terveysterveysmerkkivaatimukset.

2 artikla

Kumotaan asetus (EU) N:o 46/2011.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽³⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 206.

⁽⁵⁾ EUVL L 18, 21.1.2011, s. 16.

LIITE

Sianliha-alalla 21 päivästä huhtikuuta 2011 sovellettavat vientituet

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0210 11 31 9110	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 11 31 9910	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9100	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9300	A00	EUR/100 kg	54,20
1601 00 91 9120	A00	EUR/100 kg	19,50
1601 00 99 9110	A00	EUR/100 kg	15,20
1602 41 10 9110	A00	EUR/100 kg	29,00
1602 41 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 42 10 9110	A00	EUR/100 kg	22,80
1602 42 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 49 19 9130	A00	EUR/100 kg	17,10

Huomautus: Tuotekoodit ja A-sarjan määräpaikkakoodit on määritelty komission asetuksessa (ETY) N:o 3846/87 (EYVL L 366, 24.12.1987, s. 1).

**KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 400/2011,
annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,
maito- ja maitotuotealan vientitukien vahvistamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 164 artiklan 2 kohdan ja 170 artiklan yhdessä sen 4 artiklan kanssa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 1 kohdassa säädetään, että mainitun asetuksen liitteessä I olevassa XVI osassa lueteltujen tuotteiden maailmanmarkkinahintojen ja unionin markkinahintojen välinen ero voidaan kattaa vientituella.
- (2) Maito- ja maitotuotealan markkinoiden nykytilanne huomioon ottaen vientituet olisi vahvistettava asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162, 163, 164, 167 ja 169 artiklassa säädettyjen sääntöjen ja tiettyjen perusteiden mukaisesti.
- (3) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tuki voi vaihdella määräraikan mukaan, erityisesti jos maailmanmarkkinatilanne, tiettyjen markkinoiden erityisvaatimukset tai perussopimuksen 300 artiklan mukaisesti tehdyistä sopimuksista johtuvat velvoitteet niin edellyttävät.
- (4) Tukea olisi myönnettävä ainoastaan tuotteille, jotka täyttävät neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista erityissäännöistä maidon ja maitotuotteiden vientitodistusten ja vientitukien osalta 27 päivänä marraskuuta 2009 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1187/2009 ⁽²⁾ vaatimukset.
- (5) Nykyisin sovellettavat tuet vahvistetaan komission asetuksessa (EU) N:o 44/2011 ⁽³⁾. Koska olisi vahvistettava uudet tuet, mainittu asetus olisi kumottava.
- (6) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tämän asetuksen liitteessä vahvistettuihin tuotteisiin ja määriin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1234/2007 164 artiklassa säädettyjä vientitukia, jollei asetuksen (EY) N:o 1187/2009 3 artiklasta muuta johdu.

2 artikla

Kumotaan asetus (EU) N:o 44/2011.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

*Maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosaston
pääjohtaja*

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 318, 4.12.2009, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 18, 21.1.2011, s. 10.

LIITE

Maitoon ja maitotuotteisiin 21 päivästä huhtikuuta 2011 alkaen sovellettavat vientituet

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0401 30 31 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 10 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 10 9350	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 31 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9200	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 19 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 33 9400	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9310	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9340	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 17 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9160	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9140	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9350	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 81 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9110	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9170	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9600	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9700	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 29 15 9200	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0405 10 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 19 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9700	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9930	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9500	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9950	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 50 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 90 10 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 90 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 90 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9640	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 13 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9650	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 15 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9830	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 17 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9850	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 21 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9913	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 23 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9915	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 25 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9917	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 27 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9919	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9730	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 32 9119	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9950	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 35 9190	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 35 9990	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 37 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 61 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00

Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä	Tuotekoodi	Määräpaikka	Mittayksikkö	Tuen määrä
0406 90 63 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9200	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 63 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 69 9910	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 73 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 75 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9951	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9400	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9971	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9500	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9973	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9974	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9975	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 79 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9979	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 81 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9970	L04	EUR/100 kg	0,00				
	L40	EUR/100 kg	0,00				

Määräpaikat määritellään seuraavasti:

L20: Kaikki määräpaikat lukuun ottamatta:

- seuraavia kolmansia maita: Andorra, Pyhä istuin (Vatikaanivaltio), Liechtenstein ja Amerikan yhdysvallat;
- yhteisön tullialueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltioiden alueet: Färsaaret, Grönlanti, Helgoland, Ceuta, Melilla, Livignon ja Campione d'Italian alueet, ne Kyproksen tasavallan alueet, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan;
- yhteisön tullialueen ulkopuoliset Euroopan alueet, joiden ulkosuhteista vastaa jokin jäsenvaltio: Gibraltar.
- komission asetuksen (EY) N:o 612/2009 33 artiklan 1 kohdassa, 41 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vientejä (EYVL L 186, 17.7.2009, s. 1).

L04: Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Serbia, Kosovo (*), Montenegro sekä entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia.

L40: Kaikki määräpaikat lukuun ottamatta:

- seuraavia kolmansia maita: L04, Andorra, Islanti, Liechtenstein, Norja, Sveitsi, Pyhä istuin (Vatikaanivaltio), Amerikan yhdysvallat, Kroatia, Turkki, Australia, Kanada, Uusi Seelanti ja Etelä-Afrikka;
- yhteisön tullialueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltioiden alueet: Färsaaret, Grönlanti, Helgoland, Ceuta, Melilla, Livignon ja Campione d'Italian alueet, ne Kyproksen tasavallan alueet, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan;
- yhteisön tullialueen ulkopuoliset Euroopan alueet, joiden ulkosuhteista vastaa jokin jäsenvaltio: Gibraltar.
- komission asetuksen (EY) N:o 612/2009 33 artiklan 1 kohdassa, 41 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vientejä (EYVL L 186, 17.7.2009, s. 1).

(* Sellaisena kuin se on määritelty Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston 10 päivänä kesäkuuta 1999 antamassa päätöslauselmassa 1244.

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 401/2011,**annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,****perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietäviin muniin ja munankeltuaisiin sovellettavien tukien määrien vahvistamisesta**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 164 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan s alakohdassa tarkoitettujen ja kyseisen asetuksen liitteessä I olevassa XIX osassa lueteltujen tuotteiden kansainvälisten kauppahintojen ja unionin hintojen välinen erotus voidaan kattaa vientituella, jos kyseiset tuotteet viedään kyseisen asetuksen liitteessä XX olevassa V osassa lueteltuina tavaroina.
- (2) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1216/2009 täytäntöönpanosta tiettyjen perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietävien maataloustuotteiden vientituen myöntämisyjärjestelmän ja tuen määrän vahvistamisperusteiden osalta 29 päivänä kesäkuuta 2010 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 578/2010 ⁽²⁾ täsmennetään kyseisistä tuotteista ne, joille on tarkoitus vahvistaa niitä asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XX olevassa V osassa mainittuina tavaroina vietäessä sovellettava tuen määrä.
- (3) Asetuksen (EU) N:o 578/2010 14 artiklan 1 kohdan mukaan tuen määrä 100 kilogrammalle kutakin kyseistä

perustuotetta olisi vahvistettava samaksi ajanjaksoksi, joka otetaan huomioon vahvistettaessa näihin samoihin sellaisenaan vietäviin tuotteisiin sovellettavat tuet.

- (4) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 2 kohdassa määrätään, että tavaraan sisältyvälle tuotteelle myönnettävä vientituki ei saa olla suurempi kuin kyseiseen tuotteen sitä sellaisenaan vietäessä sovellettava tuki.
- (5) Nyt sovellettavat vientituet on vahvistettu komission asetuksella (EU) N:o 51/2011 ⁽³⁾. Koska olisi vahvistettava uudet vientituet, kyseinen asetus olisi kumottava.
- (6) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 578/2010 liitteessä I ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä I olevassa XIX osassa lueteltuihin perustuotteisiin, jotka viedään asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XX olevassa V osassa mainittuina tavaroina, sovellettavien tukien määrät on vahvistettava tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Kumotaan asetus (EU) N:o 51/2011.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

Heinz ZOUREK

Yritys- ja teollisuustoiminnan pääosaston pääjohtaja

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 171, 6.7.2010, s. 1.⁽³⁾ EUVL L 18, 21.1.2011, s. 25.

LIITE

Perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietäviin muniin ja munankeltuaisiin sovellettavien tukien määrät 21 päivästä huhtikuuta 2011

(EUR/100 kg)			
CN-koodi	Tavaran kuvaus	Määräpaikka ⁽¹⁾	Tuen määrä
0407 00	Kuorelliset linnunmunat, tuoreet, säilötyt tai keitetyt:		
	– siipikarjan munat:		
0407 00 30	– – muut:		
	a) vietäessä CN-koodeihin 3502 11 90 ja 3502 19 90 kuuluvaa ovalbumiinia	02	0,00
		03	22,00
		04	0,00
	b) vietäessä muita tavaroita	01	0,00
0408	Kuorettomat linnunmunat ja munankeltuainen, tuoreet, kuivatut, höyryssä tai vedessä keitetyt, muotoillut, jäädytetyt tai muulla tavalla säilötyt, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät:		
	– munankeltuainen:		
0408 11	– – kuivattu:		
ex 0408 11 80	– – – elintarvikekäyttöön soveltuva: makeuttamaton	01	84,72
0408 19	– – muu:		
	– – – elintarvikekäyttöön soveltuva:		
ex 0408 19 81	– – – – nestemäinen: makeuttamaton	01	42,53
ex 0408 19 89	– – – – jäädytetty: makeuttamaton	01	42,53
	– muu:		
0408 91	– – kuivattu:		
ex 0408 91 80	– – – elintarvikekäyttöön soveltuva: makeuttamaton	01	53,67
0408 99	– – muu:		
ex 0408 99 80	– – – elintarvikekäyttöön soveltuva: makeuttamaton	01	9,00

⁽¹⁾ Määräpaikat:

- 01 kolmannet maat. Kyseisiä määriä ei sovelleta Sveitsin ja Liechtensteinin osalta tavaroihin, jotka luetellaan 22 päivänä heinäkuuta 1972 tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 taulukoissa I ja II;
- 02 Kuwait, Bahrain, Oman, Qatar, Arabiemiirikunnat, Jemen, Turkki, Hongkong EHA ja Venäjä;
- 03 Etelä-Korea, Japani, Malesia, Thaimaa, Taiwan ja Filippiinit;
- 04 kaikki määräpaikat, ei kuitenkaan Sveitsi eikä 02 ja 03 kohdassa ilmoitetut.

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) N:o 402/2011,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,

perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietäviin maitoon ja maitotuotteisiin sovellettavien tukien määrien vahvistamisesta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) 22 päivänä lokakuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 164 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan p alakohdassa tarkoitettujen ja kyseisen asetuksen liitteessä I olevassa XVI osassa lueteltujen tuotteiden kansainvälisten kauppahintojen ja unionin hintojen välinen erotus voidaan kattaa vientituella, jos kyseiset tuotteet viedään kyseisen asetuksen liitteessä XX olevassa IV osassa lueteltuina tavaroina.
- (2) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1216/2009 täytäntöönpanosta tiettyjen perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietävien maataloustuotteiden vientituen myöntämisympäristelmän ja tuen määrän vahvistamisperusteiden osalta 29 päivänä kesäkuuta 2010 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 578/2010 ⁽²⁾ täsmennetään kyseisistä tuotteista ne, joille on tarkoitus vahvistaa niitä asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XX olevassa IV osassa mainittuina tavaroina vietäessä sovellettava tuen määrä.
- (3) Asetuksen (EU) N:o 578/2010 14 artiklan 1 kohdan mukaan tuen määrä 100 kilogrammalle kutakin kyseistä perustuotetta olisi vahvistettava samaksi ajanjaksoksi, joka otetaan huomioon vahvistettaessa näihin samoihin sellaisenaan vietäviin tuotteisiin sovellettavat tuet.
- (4) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 162 artiklan 2 kohdassa määrätään, että tavaraan sisältyvälle tuotteelle myönnettävä vientituki ei saa olla suurempi kuin kyseiseen tuotteeseen sitä sellaisenaan vietäessä sovellettava tuki.
- (5) Tiettyjen perustamissopimuksen liitteeseen I kuulumattomina tavaroina vietävien maitotuotteiden tapauksessa korkeiden tukimäärien vahvistaminen etukäteen voi vaarantaa kyseisiin tukiin liittyvät maksusitoumukset. Vaaran välttämiseksi on tarpeen toteuttaa asiaankuuluvia varotoimenpiteitä sulkematta kuitenkaan pois mahdollisuutta pitkäaikaisten sopimusten tekemiseen. Nämä kaksi tavoitetta ovat saavutettavissa, jos kyseisille tuotteille vahvistetaan erityiset tukimäärät niitä tapauksia varten, joissa käytetään tukien ennakkovahvistusta.
- (6) Asetuksen (EU) N:o 578/2010 15 artiklan 2 kohdassa säädetään, että tuen määrää vahvistettaessa otetaan soveltuviin tapauksiin huomioon asetuksen (EU) N:o 578/2010 liitteessä I lueteltujen perustuotteiden tai niihin rinnastettavien tuotteiden osalta kaikissa jäsenvaltioissa sovellettavat, avustukset tai muut vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen mukaisesti.
- (7) Asetuksen (EY) N:o 1234/2007 100 artiklan 1 kohdan mukaan unionissa tuotetulle ja kaseiiniksi muutetulle raskavalmalle maidolle myönnetään tukea, jos tämä maito ja tästä maidosta valmistettu kaseiini täyttävät tietyt edellytykset.
- (8) Nyt sovellettavat vientituet on vahvistettu komission asetuksella (EU) N:o 52/2011 ⁽³⁾. Koska olisi vahvistettava uudet vientituet, kyseinen asetus olisi kumottava.
- (9) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn hallintokomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) N:o 578/2010 liitteessä I ja asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä I olevassa XVI osassa lueteltuihin perustuotteisiin, jotka viedään asetuksen (EY) N:o 1234/2007 liitteessä XX olevassa IV osassa lueteltuina tavaroina, sovellettavien tukien määrät on vahvistettava tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Kumotaan asetus (EU) N:o 52/2011.

⁽¹⁾ EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 171, 6.7.2010, s. 1.⁽³⁾ EUVL L 18, 21.1.2011, s. 27.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 21 päivänä huhtikuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

*Komission puolesta,
puheenjohtajan nimissä*

Heinz ZOUREK

Yritys- ja teollisuustoiminnan pääosaston pääjohtaja

LIITE

Perustamissopimuksen liitteeseen I kuuluttomina tavaroina vietäviin tiettyihin maitotuotteisiin sovellettavien tukien määrät 21 päivästä huhtikuuta 2011 ⁽¹⁾

(EUR/100 kg)

CN-koodi	Tavaroiden kuvaus	Tuen määrä	
		tuen ennakkovahvistusta käytettäessä	muissa tapauksissa
ex 0402 10 19	Maito jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön, rasvapitoisuus enintään 1,5 painoprosenttia (TJ 2):		
	a) vietäessä CN-koodiin 3501 kuuluvia tavaroita	—	—
	b) vietäessä muita tavaroita	0,00	0,00
ex 0402 21 19	Maito jauheena, rakeina tai muussa kiinteässä muodossa, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön, rasvapitoisuus 26 painoprosenttia (TJ 3):	0,00	0,00
ex 0405 10	Voi, jossa on rasvaa 82 painoprosenttia (TJ 6):		
	a) vietäessä CN-koodiin 2106 90 98 kuuluvia tavaroita, joiden maitorasvapitoisuus on vähintään 40 painoprosenttia	0,00	0,00
	b) vietäessä muita tavaroita	0,00	0,00

⁽¹⁾ Tässä liitteessä vahvistettuja määriä ei sovelleta vientiin, joka suuntautuu

- seuraaviin kolmansiin maihin: Andorra, Pyhä istuin (Vatikaanivaltio), Liechtenstein ja Amerikan yhdysvallat, eikä Sveitsin valaliiton alueelle vietyihin tavaroihin, jotka luetellaan 22 päivänä heinäkuuta 1972 tehdyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 taulukoissa I ja II;
- seuraaville yhteisön tullialueen ulkopuolisille EU:n jäsenvaltioiden alueille: Ceuta, Melilla, Livignon ja Campionen kunnat Italiassa, Helgoland, Grönlanti, Färsaaret sekä ne Kyproksen tasavallan alueet, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan;
- seuraaville Euroopan alueille, joiden ulkosuhteista joku jäsenvaltio on vastuussa ja jotka eivät kuulu yhteisön tullialueeseen: Gibraltar.
- komission asetuksen (EY) N:o 612/2009 33 artiklan 1 kohdassa, 41 artiklan 1 kohdassa ja 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin määräraippaikkoihin (EUVL L 186, 17.7.2009, s. 1).

DIREKTIIVIT

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANODIREKTIIVI 2011/52/EU,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,

neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta karboksiinin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission asetuksissa (EY) N:o 451/2000⁽²⁾ ja (EY) N:o 1490/2002⁽³⁾ vahvistetaan direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman toisen ja kolmannen vaiheen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä luettelo tehoaineista niiden arviointia ja mahdollista direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I sisällyttämistä varten. Luettelossa oli mukana karboksiini.

(2) Ilmoittaja peruutti tekemänsä ilmoituksen tehoaineen lisäämiseksi direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I kahden kuukauden kuluessa arviointikertomusluonnoksen vastaanottamisesta asetuksen (EY) N:o 1490/2002 11 e artiklan mukaisesti. Eräiden tehoaineiden sisällyttämättä jättämisestä neuvoston direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I ja näitä tehoaineita sisältäville kasvinsuojeluaineille annettujen lupien peruuttamisesta 5 päivänä joulukuuta 2008 tehdyssä komission päätöksessä 2008/934/EY⁽⁴⁾ säädettiin näin ollen, ettei karboksiinia sisällytetä liitteeseen.

(3) Direktiivin 91/414/ETY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti alkuperäinen ilmoittaja, jäljempänä 'hakija', toimitti uuden hakemuksen ja pyysi soveltamaan nopeutettua menettelyä, josta säädetään yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston direktiivin 91/414/ETY soveltamiseksi siltä osin kuin on kyse direktiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun työohjelmaan kuuluneiden mutta direktiivin liitteeseen I sisällyttämättömien tehoaineiden tavanomaisesta ja nopeutetusta arviointimenettelystä 17 päivänä tammikuuta 2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 33/2008⁽⁵⁾ 14–19 artiklassa.

(4) Hakemus toimitettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle, joka oli nimetty esitteleväksi jäsenvaltioksi asetuksella (EY) N:o 1490/2002. Nopeutetun menettelyn määräaika noudatettiin. Tehoaineen määritelmä ja esitetyt käyttötarvitukset ovat samat kuin ne, joista oli kyse päätöksessä 2008/934/EY. Hakemus on myös asetuksen (EY) N:o 33/2008 15 artiklassa säädettyjen muiden sisältöä ja menettelyjä koskevien vaatimusten mukainen.

(5) Yhdistynyt kuningaskunta arvioi hakijan toimittamat lisätiedot ja laati lisäkertomuksen. Se toimitti kertomuksen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomaisen', ja komissiolle 4 päivänä joulukuuta 2009. Elintarviketurvallisuusviranomaisen pyysi muilta jäsenvaltioilta ja hakijalta kommentteja lisäkertomuksesta ja toimitti saamansa huomautukset edelleen komissiolle. Elintarviketurvallisuusviranomaisen esitti 11 päivänä lokakuuta 2010 asetuksen (EY) N:o 33/2008 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komission pyynnöstä karboksiinia koskevat päätelmänsä⁽⁶⁾ komissiolle. Jäsenvaltiot ja komissio tarkastelivat arviointikertomusluonnosta, lisäkertomusta ja elintarviketurvallisuusviranomaisen päätelmiä elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa, ja karboksiinia koskeva komission tarkastelukertomus saatiin valmiiksi 11 päivänä maaliskuuta 2011.

(1) EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1.

(2) EYVL L 55, 29.2.2000, s. 25.

(3) EYVL L 224, 21.8.2002, s. 23.

(4) EUVL L 333, 11.12.2008, s. 11.

(5) EUVL L 15, 18.1.2008, s. 5.

(6) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance carboxin. EFSA Journal 2010; 8(10):1857. [65 pp.]. doi: 10.2903/j.efsa.2010.1857. Saatavilla osoitteessa www.efsa.europa.eu.

- (6) Eri tutkimuksista on käynyt ilmi, että karboksiinia sisältävien kasvinsuojeluaineiden voidaan yleisesti olettaa täyttävän direktiivin 91/414/ETY 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetty edellytykset erityisesti tutkittujen ja komission tarkastelukertomuksessa lueteltujen käyttötarkeitusten osalta. Näin ollen on tarkoituksenmukaista sisällyttää karboksiini liitteeseen I sen varmistamiseksi, että kyseistä tehoainetta sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevat luvat voidaan myöntää mainitussa direktiivissä säädettyllä tavalla kaikissa jäsenvaltioissa.
- (7) Rajoittamatta tämän päätelmän soveltamista on kuitenkin aiheellista hankkia lisätietoja tietyistä seikoista. Direktiivin 91/414/ETY 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tehoaineen sisällyttämiselle liitteeseen I voidaan asettaa ehtoja. Tämän vuoksi on aiheellista edellyttää, että hakija toimittaa täydentäviä vahvistustietoja kaupallisesti valmistetun teknisen materiaalin eritelmästä, mukaan luettuina asianmukaiset analyysitiedot; epäpuhtauksien merkityksellisyydestä; nisäkkäiden toksisuuskokeissa ja ekotoksisuuskokeissa käytetyn testimateriaalin vertaamisesta ja toden-tamisesta teknisen materiaalin eritelmään nähden; määrittymenetelmistä metaboliitti M6:n⁽¹⁾ seuraamiseksi maaperässä, pohjavesistössä ja pintavesistössä sekä metaboliitti M9:n⁽²⁾ seuraamiseksi pohjavesistössä; lisätietoja siitä ajanjaksosta, joka kuuluu maaperässä olevien metaboliittien P/V-54⁽³⁾ ja P/V-55⁽⁴⁾ hajoamiseen maaperässä 50-prosenttisesti; metabolismista vuoroviljelykasvustoissa; siemeniä syöville linnuille, siemeniä syöville nisäkkäille ja kasvinsyöjänisäkkäille pitkällä aikavälillä aiheutuvista riskeistä sekä maaperässä olevien metaboliittien P/V-54, P/V-55 ja M9 merkityksellisyydestä pohjaveden kannalta, mikäli karboksiini luokitellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008⁽⁵⁾ mukaisesti aineeksi, jonka ”epäillään aiheuttavan syöpää”.
- (8) Kohtuullinen määräaika on tarpeen ennen tehoaineen sisällyttämistä liitteeseen I, jotta jäsenvaltiot ja asianomaiset osapuolet voivat valmistautua sisällyttämisestä johtuviin uusiin vaatimuksiin.
- (9) Ilman, että tehoaineen sisällyttämisellä liitteeseen I rajoitettaisiin direktiivin 91/414/ETY velvoitteiden soveltamista, jäsenvaltioilla olisi sisällyttämisen jälkeen oltava kuusi kuukautta aikaa tarkistaa nykyiset karboksiinia sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat sen varmistamiseksi, että direktiivissä 91/414/ETY ja erityisesti sen 13 artiklassa säädetty vaatimukset ja liitteessä I vahvistetut ehdot täyttyvät. Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 91/414/ETY säännösten mukaisesti tapauksen mukaan muutettava voimassa olevia lupia taikka korvattava tai peruutettava ne. Edellä esitetystä määräajasta poiketen olisi säädettävä pidemmästä määräajasta kutakin kasvinsuojeluainetta ja kutakin aiottua käyttötarkoitusta koskevan täydellisen, liitteen III mukaisen asiakirja-aineiston jättämistä ja arviointia varten direktiivissä 91/414/ETY säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti.
- (10) Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun työohjelman ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3600/92⁽⁶⁾ puitteissa arvioitujen tehoaineiden sisällyttämisestä direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I saatu kokemus on osoittanut, että tietojen saantiin liittyviä voimassa olevien lupien haltijoiden velvollisuuksia voi olla vaikea tulkita. Lisävaikeuksien välttämiseksi näyttääkin olevan tarpeen selkeyttää jäsenvaltioiden velvollisuuksia ja erityisesti velvollisuutta tarkistaa, että luvanhaltija osoittaa, että kyseisen direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto on saatavilla. Tällä selvennyksellä ei kuitenkaan aseteta jäsenvaltioille tai luvanhaltijoille uusia velvoitteita verrattuna direktiiveihin, joita on tähän mennessä annettu liitteen I muuttamiseksi.
- (11) Sen vuoksi on aiheellista muuttaa direktiiviä 91/414/ETY.
- (12) Päätöksessä 2008/934/EY säädetään, ettei karboksiinia sisällytetä liitteeseen ja että kyseistä tehoainetta sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat on peruutettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011. On tarpeen poistaa karboksiinia koskeva rivi kyseisen päätöksen liitteestä.
- (13) Sen vuoksi on aiheellista muuttaa päätöstä 2008/934/EY.
- (14) Tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet ovat elintarviketietoa ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivin 91/414/ETY liite I tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

Poistetaan päätöksen 2008/934/EY liitteestä karboksiinia koskeva rivi.

⁽¹⁾ 2-[[aniliini-(okso)-asetyyli]-sulfanyyli]-etyyliasettaatti.

⁽²⁾ (2RS)-2-hydroksi-2-metyyli-N-fenyli-1,4-oksatiini-3-karboksamidi-4-oksidi.

⁽³⁾ 2-metyyli-5,6-dihydro-1,4-oksatiini-3-karboksamidi-4-oksidi.

⁽⁴⁾ 2-metyyli-5,6-dihydro-1,4-oksatiini-3-karboksamidi-4,4-dioksidi.

⁽⁵⁾ EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 366, 15.12.1992, s. 10.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuuksitaulukko.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä joulukuuta 2011.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on direktiivin 91/414/ETY mukaisesti tarvittaessa muutettava karboksiinia tehoaineena sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevia voimassa olevia lupia tai peruutettava ne viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011.

Jäsenvaltioiden on kyseiseen päivämäärään mennessä erityisesti tarkistettava, että karboksiinia koskevat mainitun direktiivin liitteen I edellytykset täyttyvät, kyseistä tehoainetta koskevan tekstin B osassa mainittuja edellytyksiä lukuun ottamatta, ja että luvanhaltijalla tai luvanhaltijan saatavilla on mainitun direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto mainitun direktiivin 13 artiklan edellytysten mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on arvioitava uudelleen kaikki sellaiset sallitut kasvinsuojeluaineet, jotka sisältävät karboksiinia joko ainoana tehoaineena tai yhtenä monista tehoaineista, jotka kaikki on 31 päivään toukokuuta 2011 mennessä sisällytetty direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I; arviointi on suoritettava direktiivin 91/414/ETY

liitteessä VI säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti, mainitun direktiivin liitteessä III vahvistetut vaatimukset täyttävän asiakirja-aineiston perusteella ja ottaen huomioon karboksiinia koskevan, mainitun direktiivin liitteessä I olevan tekstin B osa. Jäsenvaltioiden on kyseisen arvioinnin perusteella määritettävä, täyttääkö tuote direktiivin 91/414/ETY 4 artiklan 1 kohdan b, c, d ja e alakohdassa vahvistetut edellytykset.

Määrittämisen jälkeen jäsenvaltioiden on

- a) karboksiinia ainoana tehoaineena sisältävien tuotteiden osalta tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015; tai
- b) karboksiinia yhtenä monista tehoaineista sisältävien tuotteiden osalta tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015 taikka siinä direktiivissä tai niissä direktiiveissä, joilla kyseinen aine tai aineet lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I, tällaista muuttamista tai peruuttamista varten vahvistettuna ajankohtana sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2011.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

LIITE

Lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteessä I olevan taulukon loppuun seuraava teksti:

Nro	Nimi, tunnistenumero	IUPAC-nimi	Puhtaus (!)	Voimaantulo	Sisällyttämisen päättymispäivä	Erityissäännökset
357	Karboksiini CAS-numero: 5234-68-4 CIPAC-numero: 273	5,6-dihydro-2-metyyli-1,4-oksati-iini-3-karboksianilidi	≥ 970 g/kg	1. kesäkuuta 2011	31. toukokuuta 2021	<p>A OSA</p> <p>Lupa voidaan myöntää ainoastaan käyttöön sienitautien torjunta-aineena siementen käsittelyssä.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lupaedellytyksissä vaaditaan, että siementen peittauksen saa suorittaa ainoastaan ammattimaisissa siementenkäsittelylaitoksissa ja että näissä laitoksissa käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa, jotta estetään pölypilvien vapautuminen varastoinnin, kuljetuksen ja käytön aikana.</p> <p>B OSA</p> <p>Liitteessä VI vahvistettujen yhtenäisten periaatteiden täytäntöönpanemiseksi on otettava huomioon elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa 11. maaliskuuta 2011 vahvistetun karboksiinia koskevan tarkastelukertomuksen päätelmät ja erityisesti sen lisäykset I ja II.</p> <p>Kokonaisarvioinnissa jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota</p> <p>a) käyttäjille aiheutuviin riskeihin;</p> <p>b) pohjavesien suojeluun, kun tehoainetta käytetään alueilla, joilla on herkkä maaperä ja/tai epäsuotuisat ilmasto-olot;</p> <p>c) linnuille ja nisäkkäille aiheutuviin riskeihin.</p> <p>Käyttöedellytyksiin on tarvittaessa sisällyttävä riskinhallintatoimenpiteitä.</p> <p>Asianomaisten jäsenvaltioiden on edellytettävä vahvistavien tietojen toimittamista:</p> <p>a) kaupallisesti valmistetun teknisen materiaalin eritelmästä, mukaan luettuina asianmukaiset analyysitiedot;</p> <p>b) epäpuhtauksien merkityksellisyydestä;</p> <p>c) nisäkkäiden toksisuuskokeissa ja ekotoksisuuskokeissa käytetyn testimateriaalin vertaamisesta ja todentamisesta teknisen materiaalin eritelmään nähden;</p> <p>d) määrittämenetelmistä metaboliitti M6:n (*) seuraamiseksi maaperässä, pohjavesistössä ja pintavesistössä sekä metaboliitti M9:n (**) seuraamiseksi pohjavesistössä;</p>

Nro	Nimi, tunnistenumero	IUPAC-nimi	Puhtaus ⁽¹⁾	Voimaantulo	Sisällyttämisen päättymispäivä	Erityissäännökset
						<p>e) lisätiedoista siitä ajanjaksosta, joka kuuluu maaperässä olevien metaboliittien P/V-54 (***) ja P/V-55 (****) hajoamiseen maaperässä 50-prosenttisesti;</p> <p>f) metabolismista vuoroviljelykasvustoissa;</p> <p>g) siemeniä syöville linnuille, siemeniä syöville nisäkkäille ja kasvinsyöjänisäkkäille pitkällä aikavälillä aiheutuvista riskeistä;</p> <p>h) maaperässä olevien metaboliittien P/V-54, P/V-55 ja M9 merkityksellisyydestä pohjaveden kannalta, mikäli karboksiini luokitellaan asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti aineeksi, jonka ”epäillään aiheuttavan syöpää”.</p> <p>Asianomaisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakija toimittaa komissiolle a, b ja c alakohdassa tarkoitettut tiedot viimeistään 1. joulukuuta 2011, d, e, f ja g alakohdassa tarkoitettut tiedot viimeistään 31. toukokuuta 2013 ja h alakohdassa tarkoitettut tiedot viimeistään kuusi kuukautta karboksiiniin luokiteltua koskevan päätöksen tiedoksiantamisen jälkeen.”</p>

⁽¹⁾ Lisätietoja tehoaineen tunnistuksesta ja määritelmästä annetaan sitä koskevassa tarkastelukertomuksessa.

^(*) 2-[[aniliini-(okso)-asetyyli]-sulfanyyli]-etyyliasetaatii.

^(**) (2RS)-2-hydroksi-2-metyyli-N-fenyyl-1,4-oksatiaani-3-karboksamidi-4-oksidi.

^(***) 2-metyyli-5,6-dihydro-1,4-oksati-iini-3-karboksamidi-4-oksidi.

^(****) 2-metyyli-5,6-dihydro-1,4-oksati-iini-3-karboksamidi-4,4-dioksidi.

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANODIREKTIIVI 2011/53/EU,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,

neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta datsometin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission asetuksissa (EY) N:o 451/2000⁽²⁾ ja (EY) N:o 1490/2002⁽³⁾ vahvistetaan direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman toisen ja kolmannen vaiheen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä luettelo tehoaineista niiden arviointia ja mahdollista direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I sisällyttämistä varten. Luettelossa oli mukana datsometri.

(2) Ilmoittaja peruutti tekemänsä ilmoituksen tehoaineen lisäämiseksi direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I kahden kuukauden kuluessa arviointikertomusluonnoksen vastaanottamisesta asetuksen (EY) N:o 1490/2002 11 e artiklan mukaisesti. Tämän vuoksi eräiden tehoaineiden sisällyttämättä jättämisestä neuvoston direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I ja näitä tehoaineita sisältäville kasvinsuojeluaineille annettujen lupien peruuttamisesta 5 päivänä joulukuuta 2008 tehdystä komission päätöksessä 2008/934/EY⁽⁴⁾ säädettiin, ettei datsomettia sisällytetä liitteeseen.

(3) Alkuperäinen ilmoittaja, jäljempänä 'hakija', toimitti direktiivin 91/414/ETY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti uuden hakemuksen ja pyysi soveltamaan nopeutettua menettelyä, josta säädetään yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston direktiivin 91/414/ETY soveltamiseksi siltä osin kuin on kyse direktiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun työohjelmaan kuuluneiden mutta direktiivin liitteeseen I sisällyttämättömien tehoaineiden tavanomaisesta ja nopeutetusta arviointimenettelystä 17 päivänä tammikuuta 2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 33/2008⁽⁵⁾ 14–19 artiklassa.

(4) Hakemus toimitettiin Belgialle, joka oli nimetty esitteleväksi jäsenvaltioksi asetuksella (EY) N:o 1490/2002. Nopeutetun menettelyn määräaika noudatettiin. Tehoaineen määritelmä ja sallitut käyttötarkoitukset ovat samat kuin ne, joista oli kyse päätöksessä 2008/934/EY. Hakemus on myös asetuksen (EY) N:o 33/2008 15 artiklassa säädettyjen muiden sisältöä ja menettelyä koskevien vaatimusten mukainen.

(5) Belgia arvioi hakijan toimittamat lisätiedot ja laati lisäkertomuksen. Se toimitti kertomuksen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomainen', ja komissiolle 10 päivänä joulukuuta 2009. Elintarviketurvallisuusviranomainen toimitti lisäkertomuksen muille jäsenvaltioille ja hakijalle kommentoitavaksi ja toimitti saamansa huomautukset edelleen komissiolle. Elintarviketurvallisuusviranomainen esitti 30 päivänä syyskuuta 2010 asetuksen (EY) N:o 33/2008 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komission pyynnöstä datsomettia koskevat päätelmänsä⁽⁶⁾ komissiolle. Jäsenvaltiot ja komissio ovat tarkastelleet arviointikertomusluonnosta, lisäkertomusta ja elintarviketurvallisuusviranomaisen päätelmiä elintarviketutkimusta ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa, ja datsomettia koskeva komission tarkastelukertomus saatiin valmiiksi 11 päivänä maaliskuuta 2011.

(6) Eri tutkimuksista on käynyt ilmi, että datsomettia sisältävien kasvinsuojeluaineiden voidaan yleisesti olettaa täyttävän direktiivin 91/414/ETY 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetty edellytykset erityisesti tutkittujen ja komission tarkastelukertomuksessa luettujen käyttötarkeitusten osalta. Näin ollen on aiheellista sisällyttää datsometri liitteeseen I sen varmistamiseksi, että tätä tehoainetta sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevat luvat voidaan myöntää kaikissa jäsenvaltioissa kyseisessä direktiivissä säädetyllä tavalla.

(7) Rajoittamatta tämän päätelmän soveltamista on kuitenkin aiheellista hankkia lisätietoja tietyistä seikoista. Direktiivin 91/414/ETY 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tehoaineen sisällyttämiselle liitteeseen I voidaan asettaa ehtoja. Tämän vuoksi on aiheellista edellyttää, että hakija toimittaa lisätietoja, joiden avulla vahvistetaan pohjavesien mahdollinen saastuminen metyyli-isotiosyanaatin vaikutuksesta, arviointi, joka koskee metyyli-isotiosyanaatin mahdollista kaukokulkeutumista ilmakehässä ja siihen liittyviä ympäristöriskejä, sekä hyönteissyöjälintuihin kohdistuva väitön riski ja lintuihin ja nisäkkäisiin kohdistuva pitkä aikavälin riski.

⁽¹⁾ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 55, 29.2.2000, s. 25.

⁽³⁾ EYVL L 224, 21.8.2002, s. 23.

⁽⁴⁾ EUVL L 333, 11.12.2008, s. 11.

⁽⁵⁾ EUVL L 15, 18.1.2008, s. 5.

⁽⁶⁾ Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance dazomet. EFSA Journal 2010; 8(10):1833. [91 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1833. Saatavilla osoitteessa www.efsa.europa.eu.

- (8) Kohtuullinen määräaika on tarpeen ennen tehoaineen sisällyttämistä liitteeseen I, jotta jäsenvaltiot ja asianomaiset osapuolet voivat valmistautua sisällyttämisestä johtuviin uusiin vaatimuksiin.
- (9) Rajoittamatta niiden direktiivin 91/414/ETY mukaisten velvoitteiden soveltamista, jotka johtuvat tehoaineen sisällyttämisestä liitteeseen I, jäsenvaltioilla olisi sisällyttämisen jälkeen oltava kuusi kuukautta aikaa tarkistaa nykyiset datsomettia sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat sen varmistamiseksi, että direktiivissä 91/414/ETY ja erityisesti sen 13 artiklassa säädetyt vaatimukset ja liitteessä I vahvistetut ehdot täyttyvät. Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 91/414/ETY säännösten mukaisesti tapauksen mukaan muutettava voimassa olevia lupia taikka korvattava tai peruutettava ne. Edellä esitetystä määräajasta poiketen olisi säädettävä pidemmästä määräajasta kutakin kasvinsuojeluainetta ja kutakin aiottua käyttötarkoitusta koskevan täydellisen, liitteen III mukaisen asiakirja-aineiston jättämistä ja arviointia varten direktiivissä 91/414/ETY säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti.
- (10) Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman ensimmäisen vaiheen täyttämiseen koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3600/92⁽¹⁾ puitteissa arvioitujen tehoaineiden sisällyttämisestä direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I saatu kokemus on osoittanut, että tietojen saantiin liittyviä voimassa olevien lupien haltijoiden velvollisuuksia voi olla vaikea tulkita. Lisävaikeuksien välttämiseksi näyttääkin olevan tarpeen selkeyttää jäsenvaltioiden velvollisuuksia ja erityisesti velvollisuutta tarkistaa, että luvanhaltija osoittaa, että kyseisen direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto on saatavilla. Tällä selvennyksellä ei kuitenkaan aseteta jäsenvaltioille tai luvanhaltijoille uusia velvoitteita verrattuna direktiiveihin, joita on tähän mennessä annettu liitteen I muuttamiseksi.
- (11) Sen vuoksi direktiiviä 91/414/ETY olisi muutettava.
- (12) Päätöksessä 2008/934/EY säädetään datsometin sisällyttämättä jättämisestä ja kyseistä tehoainetta sisältävien kasvinsuojeluaineiden lupien peruuttamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011. On tarpeen poistaa datsomettia koskeva rivi kyseisen päätöksen liitteestä.
- (13) Sen vuoksi päätöstä 2008/934/EY olisi muutettava.
- (14) Tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet ovat elintarvikkeetä ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivin 91/414/ETY liite I tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

Poistetaan datsomettia koskeva rivi päätöksen 2008/934/EY liitteestä.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä joulukuuta 2011.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on direktiivin 91/414/ETY mukaisesti tarvittaessa muutettava datsomettia tehoaineenaan sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevia voimassa olevia lupia tai peruutettava ne 30 päivään marraskuuta 2011 mennessä.

Jäsenvaltioiden on kyseiseen päivämäärään mennessä erityisesti tarkistettava, että datsomettia koskevat mainitun direktiivin liitteen I edellytykset täyttyvät, kyseistä tehoainetta koskevan tekstin B osassa mainittuja edellytyksiä lukuun ottamatta, ja että luvanhaltijalla tai luvanhaltijan saatavilla on mainitun direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto mainitun direktiivin 13 artiklan edellytysten mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on arvioitava tuote uudelleen kaikkien sellaisten sallittujen kasvinsuojeluaineiden osalta, jotka sisältävät datsomettia joko ainoana tehoaineena tai yhtenä monista tehoaineista, jotka kaikki on 31 päivään toukokuuta 2011 mennessä sisällytetty direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I; arviointi on suoritettava direktiivin 91/414/ETY liitteessä VI säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti, mainitun direktiivin liitteessä III vahvistetut vaatimukset täyttävän asiakirja-aineiston perusteella ja ottaen huomioon datsomettia koskevan, mainitun direktiivin liitteessä I olevan tekstin B osa. Jäsenvaltioiden on kyseisen arvioinnin perusteella määritettävä, täyttääkö tuote direktiivin 91/414/ETY 4 artiklan 1 kohdan b, c, d ja e alakohdassa vahvistetut edellytykset.

⁽¹⁾ EYVL L 366, 15.12.1992, s. 10.

Määrittämisen jälkeen jäsenvaltioiden on

- a) niiden tuotteiden osalta, jotka sisältävät datsomettia ainoana tehoaineena, tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015; tai
- b) datsomettia yhtenä monista tehoaineista sisältävien tuotteiden osalta tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015 taikka siinä direktiivissä tai niissä direktiiveissä, joilla kyseinen aine tai aineet lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I, tällaista muuttamista tai peruuttamista varten vahvistettuna ajankohtana sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2011.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

Lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteessä I olevan taulukon loppuun seuraava teksti:

Nro	Nimi, tunnistenumero	IUPAC-nimi	Puhtaus ⁽¹⁾	Voimaantulo	Sisällyttämisen päättymispäivä	Erityissäännökset
”359	Datsometti CAS-numero: 533-74-4 CIPAC-numero: 146	3,5-dimetyyli-1,3,5-tiadiat- sinaani-2-tioni tai tetrahydro-3,5-dimetyyli- 1,3,5-tiadiatsiini-2-tioni	≥ 950 g/kg	1. kesäkuuta 2011	31. toukokuuta 2021	<p>A OSA</p> <p>Lupa voidaan myöntää ainoastaan käyttöön ankerosten, sienitautien, rikkakasvien ja hyönteisten torjunta-aineena. Lupa voidaan myöntää ainoastaan käyttöön kasvualueen kaasutteenä. Käyttö on rajoitettava yhteen käyttökertaan joka kolmas vuosi.</p> <p>B OSA</p> <p>Liitteessä VI vahvistettujen yhtenäisten periaatteiden täytäntöön panemiseksi on otettava huomioon elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa 11. maaliskuuta 2011 valmiiksi saadun datsomettia koskevan tarkastelukertomuksen päätelmät ja erityisesti sen lisäykset I ja II.</p> <p>Kokonaisarvioinnissa jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota</p> <p>a) käyttäjiin, työntekijöihin ja sivullisiin kohdistuvaan riskiin,</p> <p>b) pohjavesien suojeluun, kun tehoainetta käytetään alueilla, joilla on herkkä maaperä ja/tai epäsuotuisat ilmasto-olot,</p> <p>c) vesieliöihin kohdistuvaan riskiin.</p> <p>Käyttöedellytyksiin on tarvittaessa sisällyttävä riskinhallintatoimenpiteitä.</p> <p>Asianomaisten jäsenvaltioiden on pyydettävä toimittamaan vahvistavia tietoja seuraavista:</p> <p>a) pohjavesien mahdollinen saastuminen metyyli-isotiosyanaatin vaikutuksesta,</p> <p>b) arviointi metyyli-isotiosyanaatin mahdollisesta kaukukulkeutumisesta ilmakehässä ja siihen liittyvistä ympäristöriskeistä,</p> <p>c) hyönteissyöjälintuihin kohdistuva välitön riski,</p> <p>d) lintuihin ja nisäkkäisiin kohdistuva pitkän aikavälin riski.</p> <p>Asianomaisten jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakija toimittaa komissiolle a, b, c ja d alakohdassa tarkoitettut tiedot viimeistään 31. toukokuuta 2013.”</p>

⁽¹⁾ Lisätietoja tehoaineen tunnistuksesta ja määritelmästä annetaan sitä koskevassa tarkastelukertomuksessa.

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANODIREKTIIVI 2011/54/EU,

annettu 20 päivänä huhtikuuta 2011,

neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta metaldehydin sisällyttämiseksi siihen tehoaineena ja komission päätöksen 2008/934/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komission asetuksissa (EY) N:o 451/2000⁽²⁾ ja (EY) N:o 1490/2002⁽³⁾ vahvistetaan direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman toisen ja kolmannen vaiheen täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä luettelo tehoaineista niiden arviointia ja mahdollista direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I sisällyttämistä varten. Luettelossa oli mukana metaldehydi.
- (2) Ilmoittaja peruutti tekemänsä ilmoituksen tehoaineen lisäämiseksi direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I kahden kuukauden kuluessa arviointikertomusluonnoksen vastaanottamisesta asetuksen (EY) N:o 1490/2002 11 e artiklan mukaisesti. Eräiden tehoaineiden sisällyttämättä jättämisestä neuvoston direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I ja näitä tehoaineita sisältäville kasvinsuojeluaineille annettujen lupien peruuttamisesta 5 päivänä joulukuuta 2008 tehdyssä komission päätöksessä 2008/934/EY⁽⁴⁾ säädettiin näin ollen, ettei metaldehydiä sisällytetä liitteeseen.
- (3) Direktiivin 91/414/ETY 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti alkuperäinen ilmoittaja, jäljempänä 'hakija', toimitti uuden hakemuksen ja pyysi soveltamaan nopeutettua menettelyä, josta säädetään yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston direktiivin 91/414/ETY soveltamiseksi siltä osin kuin on kyse direktiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun työohjelmaan kuuluneiden mutta direktiivin liitteeseen I sisällyttämättömien tehoaineiden tavanomaisesta ja nopeutetusta arviointimenettelystä 17 päivänä tammikuuta 2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 33/2008⁽⁵⁾ 14–19 artiklassa.

- (4) Hakemus toimitettiin Itävallalle, joka oli nimetty esitteleväksi jäsenvaltioksi asetuksella (EY) N:o 1490/2002. Nopeutetun menettelyn määräaika noudatettiin. Tehoaineen määritelmä ja esitetyt käyttötarkoitukset ovat samat kuin ne, joista oli kyse päätöksessä 2008/934/EY. Hakemus on myös asetuksen (EY) N:o 33/2008 15 artiklassa säädettyjen muiden sisältöä ja menettelyjä koskevien vaatimusten mukainen.
- (5) Itävalta arvioi hakijan toimittamat lisätiedot ja laati lisäkertomuksen. Se toimitti kertomuksen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomainen', ja komissiolle 5 päivänä tammikuuta 2010. Elintarviketurvallisuusviranomainen pyysi muilta jäsenvaltioilta ja hakijalta kommentteja lisäkertomuksesta ja toimitti saamansa huomautukset edelleen komissiolle. Elintarviketurvallisuusviranomainen esitti 11 päivänä lokakuuta 2010 asetuksen (EY) N:o 33/2008 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja komission pyynnöstä metaldehydiä koskevat päätelmänsä⁽⁶⁾ komissiolle. Jäsenvaltiot ja komissio tarkastelivat arviointikertomusluonnosta, lisäkertomusta ja elintarviketurvallisuusviranomaisen päätelmiä elintarviketutkimusta ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa, ja metaldehydiä koskeva komission tarkastelukertomus saatiin valmiiksi 11 päivänä maaliskuuta 2011.
- (6) Eri tutkimuksista on käynyt ilmi, että metaldehydiä sisältävien kasvinsuojeluaineiden voidaan yleisesti olettaa täyttävän direktiivin 91/414/ETY 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetty edellytykset erityisesti tutkittujen ja komission tarkastelukertomuksessa lueteltujen käyttötarkoitusten osalta. Näin ollen on aiheellista sisällyttää metaldehydi liitteeseen I sen varmistamiseksi, että tätä tehoainetta sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevat luvat voidaan myöntää mainitussa direktiivissä säädettyllä tavalla kaikissa jäsenvaltioissa.
- (7) Kohtuullinen määräaika on tarpeen ennen tehoaineen sisällyttämistä liitteeseen I, jotta jäsenvaltiot ja asianomaiset osapuolet voivat valmistautua sisällyttämisestä johtuviin uusiin vaatimuksiin.

⁽¹⁾ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 55, 29.2.2000, s. 25.⁽³⁾ EYVL L 224, 21.8.2002, s. 23.⁽⁴⁾ EUVL L 333, 11.12.2008, s. 11.⁽⁵⁾ EUVL L 15, 18.1.2008, s. 5.⁽⁶⁾ Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen; Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance metaldehyde. EFSA Journal 2010; 8(10):1856. [71 pp.]. doi: 10.2903/j.efsa.2010.1856. Saatavilla osoitteessa www.efsa.europa.eu.

- (8) Ilman, että tehoaineen sisällyttämisellä liitteeseen I rajoitettaisiin direktiivin 91/414/ETY velvoitteiden soveltamista, jäsenvaltioilla olisi sisällyttämisen jälkeen oltava kuusi kuukautta aikaa tarkistaa nykyiset metaldehydiä sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat sen varmistamiseksi, että direktiivissä 91/414/ETY ja erityisesti sen 13 artiklassa säädettyt vaatimukset ja liitteessä I vahvistetut ehdot täyttyvät. Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 91/414/ETY säännösten mukaisesti tapauksen mukaan muutettava voimassa olevia lupia taikka korvattava tai peruutettava ne. Edellä esitetystä määräajasta poiketen olisi säädettävä pidemmästä määräajasta kutakin kasvinsuojeluainetta ja kutakin aiottua käyttötarkoitusta koskevan täydellisen, liitteen III mukaisen asiakirja-aineiston jättämistä ja arviointia varten direktiivissä 91/414/ETY säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti.
- (9) Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun neuvoston direktiivin 91/414/ETY 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun työohjelman ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3600/92⁽¹⁾ puitteissa arvioitujen tehoaineiden sisällyttämisestä direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I saatu kokemus on osoittanut, että tietojen saantiin liittyviä voimassa olevien lupien haltijoiden velvollisuuksia voi olla vaikea tulkita. Lisävaikeuksien välttämiseksi näyttääkin olevan tarpeen selkeyttää jäsenvaltioiden velvollisuuksia ja erityisesti velvollisuutta tarkistaa, että luvanhaltija osoittaa, että kyseisen direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto on saatavilla. Tällä selvennyksellä ei kuitenkaan aseteta jäsenvaltioille tai luvanhaltijoille uusia velvoitteita verrattuna direktiiveihin, joita on tähän mennessä annettu liitteen I muuttamiseksi.
- (10) Sen vuoksi on aiheellista muuttaa direktiiviä 91/414/ETY.
- (11) Päätöksessä 2008/934/EY säädetään, ettei metaldehydiä sisällytetä liitteeseen ja että kyseistä tehoainetta sisältävien kasvinsuojeluaineiden luvat on peruutettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011. On tarpeen poistaa metaldehydiä koskeva rivi kyseisen päätöksen liitteestä.
- (12) Sen vuoksi on aiheellista muuttaa päätöstä 2008/934/EY.
- (13) Tässä direktiivissä säädetty toimenpiteet ovat elintarvikkeetjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Muutetaan direktiivin 91/414/ETY liite I tämän direktiivin liitteen mukaisesti.

2 artikla

Poistetaan metaldehydiä koskeva rivi päätöksen 2008/934/EY liitteestä.

3 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuus-taulukko.

Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä joulukuuta 2011.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on direktiivin 91/414/ETY mukaisesti tarvittaessa muutettava metaldehydiä tehoaineena sisältäviä kasvinsuojeluaineita koskevia voimassa olevia lupia tai peruutettava ne viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2011.

Jäsenvaltioiden on kyseiseen päivämäärään mennessä erityisesti tarkistettava, että metaldehydiä koskevat mainitut direktiivin liitteen I edellytykset täyttyvät, kyseistä tehoainetta koskevan tekstin B osassa mainittuja edellytyksiä lukuun ottamatta, ja että luvanhaltijalla tai luvanhaltijan saatavilla on mainitun direktiivin liitteen II vaatimukset täyttävä asiakirja-aineisto mainitun direktiivin 13 artiklan edellytysten mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on arvioitava uudelleen kaikki sallitut kasvinsuojeluaineet, jotka sisältävät metaldehydiä joko ainoana tehoaineena tai yhtenä monista tehoaineista, jotka kaikki on 31 päivään toukokuuta 2011 mennessä sisällytetty direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I; arviointi on suoritettava direktiivin 91/414/ETY liitteessä VI säädettyjen yhtenäisten periaatteiden mukaisesti, mainitun direktiivin liitteessä III vahvistetut vaatimukset täyttävän asiakirja-aineiston perusteella ja ottaen huomioon metaldehydiä koskevan, mainitun direktiivin liitteessä I olevan tekstin B osa. Jäsenvaltioiden on kyseisen arvioinnin perusteella määritettävä, täyttääkö tuote direktiivin 91/414/ETY 4 artiklan 1 kohdan b, c, d ja e alakohdassa vahvistetut edellytykset.

⁽¹⁾ EYVL L 366, 15.12.1992, s. 10.

Määrittämisen jälkeen jäsenvaltioiden on

- a) metaldehydiä ainoana tehoaineena sisältävien tuotteiden osalta tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015; tai
- b) metaldehydiä yhtenä monista tehoaineista sisältävien tuotteiden osalta tarvittaessa muutettava lupaa tai peruutettava se viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2015 taikka siinä direktiivissä tai niissä direktiiveissä, joilla kyseinen aine tai aineet lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteeseen I, tällaista muuttamista tai peruuttamista varten vahvistettuna ajankohtana sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

5 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2011.

6 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä huhtikuuta 2011.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

Lisätään direktiivin 91/414/ETY liitteessä I olevan taulukon loppuun seuraava teksti:

Nro	Nimi, tunnistenumero	IUPAC-nimi	Puhtaus (!)	Voimaan-tulo	Sisällyttämisen päättymispäivä	Eriyissäännökset
360	Metaldehydi CAS-numero: 108-62-3 (tetrameeri) 9002-91-9 (homopolymeeri) CIPAC-numero: 62	r-2, c-4, c-6, c-8- tetrametyyli-1,3,5,7- tetroksokaani	≥ 985 g/kg asetaldehydi enint. 1,5 g/kg	1. kesäkuuta 2011	31. toukokuuta 2021	A OSA Lupa voidaan myöntää ainoastaan nilviäisten torjunta-aineena käyttöä varten. B OSA Liitteessä VI vahvistettujen yhtenäisten periaatteiden täytäntöönpanemiseksi on otettava huomioon elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa 11. maaliskuuta 2011 valmiiksi saadun metaldehydiä koskevan tarkastelukertomuksen päätelmät ja erityisesti sen lisäykset I ja II. Kokonaisarvioinnissa jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota a) käyttäjille ja työntekijöille aiheutuviin riskeihin; b) kuluttajien ravintoaltistumistilanteeseen jäämien enimmäismäärien myöhempiä tarkistuksia varten; c) linnuille ja nisäkkäille välittömästi ja pitkällä aikavälillä aiheutuviin riskeihin. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lupaedellytyksiin sisältyy toimiva koira-karkote. Käyttöedellytyksiin on tarvittaessa sisällyttävä riskinhallintatoimenpiteitä.”

(!) Lisätietoja tehoaineen tunnistuksesta ja määritelmästä annetaan sitä koskevassa tarkastelukertomuksessa.

IV

(EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen nojalla ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset)

EFTAn VALVONTAVIRANOMAISEN PÄÄTÖS

N:o 788/08/KOL,

tehty 17 päivänä joulukuuta 2008,

valtioneuvoston päätös valvontaviranomaisen päätös 67. kerran muuttamalla viite- ja diskonttokorkoja ja takauksina myönnettyjä valtiontukia koskevia lukuja sekä lisäämällä sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää, elokuville ja muille audiovisuaalisille teoksille myönnettävää valtiontukea ja rautatieyrityksille myönnettävää valtiontukea koskevat uudet luvut

EFTAN VALVONTAVIRANOMAINEN ⁽¹⁾, joka

OTTAA HUOMIOON Euroopan talousalueesta ⁽²⁾ tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 61–63 artiklan sekä pöytäkirjan 26,

OTTAA HUOMIOON EFTA-valtioiden sopimuksen valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta ⁽³⁾ ja erityisesti sen 24 artiklan ja 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

VARMISTAA valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen 24 artiklan nojalla ETA-sopimuksen valtiontukea koskevien määräysten soveltamisen,

KATSOO, että valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen 5 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla valvontaviranomaisen on annettava ilmoituksia tai suuntaviivoja asioista, joita ETA-sopimus koskee, jos kyseisessä sopimuksessa tai valvonta- ja tuomioistuin sopimuksessa nimenomaisesti näin määrätään tai jos valvontaviranomainen pitää sitä tarpeellisena,

KATSOO, että valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 ⁽⁴⁾ olevan I osan 1 artiklan nojalla valvontaviranomaisen on seurattava jatkuvasti kaikkia EFTA-valtioissa olevia tukijärjestelmiä ja tehtävä ehdotuksia ETA-sopimuksen asteittaisen kehittämisen tai toiminnan edellyttämistä aiheellisista toimenpiteistä,

PALAUTTAA mieleen valtiontukea koskevat menettelysäännöt ja aineelliset säännöt, jotka se hyväksyi 19 päivänä tammikuuta 1994 ⁽⁵⁾,

EUROOPAN komissio antoi 15 päivänä marraskuuta 2007 tiedonannon sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokkaasta täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa ⁽⁶⁾,

EUROOPAN komissio antoi 19 päivänä tammikuuta 2008 tiedonannon viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta ⁽⁷⁾,

EUROOPAN komissio antoi 16 päivänä kesäkuuta 2008 tiedonannon tietyistä elokuihin ja muihin audiovisuaalisiin teoksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista vuonna 2001 annetun komission tiedonannon seurannasta annetun tiedonannon soveltamisen jatkamisesta ⁽⁸⁾,

EUROOPAN komissio antoi 20 päivänä kesäkuuta 2008 tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina ⁽⁹⁾,

EUROOPAN komissio antoi 22 päivänä heinäkuuta 2008 tiedonannon rautatieyrityksille myönnettäviä valtiontukia koskevista yhteisön suuntaviivoista ⁽¹⁰⁾,

KATSOO, että kyseiset tiedonannot ovat merkityksellisiä myös Euroopan talousalueen kannalta,

KATSOO, että ETA:n valtiontukisääntöjen yhtenäinen soveltaminen on varmistettava koko Euroopan talousalueella,

⁽¹⁾ Jäljempänä 'valvontaviranomainen'.

⁽²⁾ Jäljempänä 'ETA-sopimus'.

⁽³⁾ Jäljempänä 'valvonta- ja tuomioistuin sopimus'.

⁽⁴⁾ Jäljempänä 'pöytäkirja 3'.

⁽⁵⁾ Suuntaviivat ETA-sopimuksen 61 ja 62 artiklan sekä valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan 1 artiklan soveltamista ja tulkitsemista varten, valvontaviranomainen hyväksynyt ja antanut 19 päivänä tammikuuta 1994 (EYVL L 231, 3.9.1994, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 32, 3.9.1994, s. 1). Suuntaviivoja on muutettu viimeksi 8 päivänä lokakuuta 2008. Jäljempänä 'valtiontuen suuntaviivat'. Valtiontuen suuntaviivojen ajantasaistettu versio on saatavilla valvontaviranomaisen verkkosivuilla: <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽⁶⁾ EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4.

⁽⁷⁾ EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6.

⁽⁸⁾ EUVL C 134, 16.6.2007, s. 5.

⁽⁹⁾ EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 184, 22.7.2008, s. 13.

KATSOO, että ETA-sopimuksen liitteen XV lopussa olevan luvun ”Yleistä” II kohdan mukaan valvontaviranomaisen on komissiota kuultuaan annettava säädökset, jotka vastaavat komission antamia säädöksiä,

ON kuullut komissiota,

VALVONTAVIRANOMAINEN muistuttaa kuulleensa EFTA-valtioita Islannille, Liechtensteinille ja Norjalle lähetetyillä kirjeillä,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan valtiontuen suuntaviivojen viite- ja diskonttokorkoja koskevaa lukua. Uusi luku on tämän päätöksen liitteenä I.

2 artikla

Muutetaan valtiontuen suuntaviivojen valtiontakauksia koskevaa lukua. Uusi luku on tämän päätöksen liitteenä II.

3 artikla

Muutetaan valtiontuen suuntaviivoja sisällyttämällä niihin rautatieyrityksille myönnettävää valtiontukea koskeva uusi luku. Uusi luku on tämän päätöksen liitteenä III.

4 artikla

Muutetaan valtiontuen suuntaviivoja sisällyttämällä niihin sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää koskeva uusi luku. Uusi luku on tämän päätöksen liitteenä IV.

5 artikla

Muutetaan valtiontuen suuntaviivoja sisällyttämällä niihin elokuvien ja muiden audiovisuaalisten teosten tukemista koskeva uusi luku. Uusi luku on tämän päätöksen liitteenä V.

6 artikla

Poistetaan kanteluja koskeva valtiontuen suuntaviivojen luku ”Lomake oletettua sääntöjenvastaista valtiontukea koskevien kantelujen tekemiseksi”.

7 artikla

Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen.

Tehty Brysselissä 17 päivänä joulukuuta 2008.

EFTAn valvontaviranomaisen puolesta

Per SANDERUD

Puheenjohtaja

Kristján A. STEFÁNSSON

Kollegion jäsen

LIITE I

VIITE- JA DISKONTTOKOROT ⁽¹⁾

Valvontaviranomainen käyttää viite- ja diskonttokorkoja valtiontukien valvonnan puitteissa. Viite- ja diskonttokorkoja käytetään markkinakorkojen kuvaajina, ja niitä sovelletaan erityisesti useassa erässä maksetun tuen avustusekvivalentin määrittämiseen ja korkotukiohjelmista myönnettyjen tukien määrän laskemiseen. Niitä käytetään myös tarkistamaan, että tuki on vähämerkityksistä tukea koskevan säännön ja ryhmäpoikkeusasetusten mukainen.

Valvontaviranomainen on hyväksynyt seuraavan menetelmän, jota sovelletaan viitekorkojen määrittelyssä:

— Laskentaperusta: 12 kuukauden IBOR

Peruskorko perustuu 12 kuukauden rahamarkkinakorkoihin. Valvontaviranomainen varaa itselleen oikeuden käyttää tietyissä tapauksissa lyhyempiä tai pidempiä maksuaikoja.

Jos kyseisiä korkotietoja ei ole saatavilla, käytetään kolmen kuukauden rahamarkkinakorkoja.

Jos vastaavia tai riittävän luotettavia tietoja ei ole, valvontaviranomainen voi poikkeustapauksissa tiiviissä yhteistyössä asianomais(t)en EFTA-valtio(ide)n kanssa ja pääsääntöisesti asianomaisesta keskuspankista saatujen tietojen perusteella määrittää muun laskentaperustan.

— Marginaalit

Sovelletaan periaatteessa seuraavia marginaaleja ottaen huomioon asianomaisen yrityksen luokitus ja tarjotut vakuudet ⁽²⁾.

Lainojen marginaalit peruspisteinä			
Luokitus	Vakuudet		
	Hyvä	Tavanomainen	Heikko
Erittäin hyvä (AAA-A)	60	75	100
Hyvä (BBB)	75	100	220
Tyydyttävä (BB)	100	220	400
Heikko (B)	220	400	650
Huono / Yritys taloudellisissa vaikeuksissa (CCC tai huonompi)	400	650	1 000 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Tämä ei rajoita valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettuihin suuntaviivoihin (EUVL L 97, 15.4.2005, s. 41) sisältyvien pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien määräysten soveltamista, eikä varsinkaan suuntaviivojen 24 kohdan a alakohdan soveltamista, jonka mukaan "lainasta on perittävä korkoa, joka on vähintään yhtä korkea kuin vakaassa taloudellisessa tilanteessa olevilta yrityksiltä lainoista perittävä korko ja ainakin yhtä korkea kuin valvontaviranomaisen vahvistama viitekorko". Näin pelastamistukitapauksissa sovelletaan 12 kuukauden IBOR-korkoa, johon on lisätty vähintään 100 peruspistettä.

Peruskorkoon lisätään yleensä 100 peruspistettä. Kyseessä ovat lainat yrityksille, joilla on joko i) tyydyttävä luottoluokitus ja hyvät vakuudet tai ii) hyvä luottoluokitus ja tavanomaiset vakuudet.

Jos lainanottajasta ei ole käytettävissä luottotietoja tai luokitus tehdään taseeseen perustuvalla menetelmällä (esimerkiksi tietyt erityistä tarkoitusta varten perustetut yritykset ja toimintansa vasta käynnistäneet yritykset), peruskorkoon on käytettävissä olevista vakuuksista riippuen lisättävä vähintään 400 peruspistettä. Marginaali ei myöskään voi koskaan olla alempi kuin emoyhtiön sovellettava marginaali.

⁽¹⁾ Tämä luku vastaa komission tiedonantoa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6); <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:014:0006:0009:FI:PDF>.

⁽²⁾ Tavanomaisina vakuuksina pidetään vakuuksia, jotka rahoituslaitokset yleensä vaativat myöntämiensä lainojen vakuudeksi. Vakuustasoa voidaan mitata tappio-osuudella (loss given default, LGD), joka on prosenttiosuutena ilmaistu odotettu tappio velallisen velasta, kun otetaan huomioon vakuuksista ja konkurssipesän varoista saatavat määrät; näin ollen tappio-osuus on käänteisesti verrannollinen vakuuksien laatuun. Tässä luvussa oletetaan, että "hyvien" vakuuksien tappio-osuus on enintään 30 prosenttia, "tavanomaisten" 31–59 prosenttia ja "heikkojen" vakuuksien vähintään 60 prosenttia. Lisätietoja tappio-osuuden käsitteestä, ks. Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework – Comprehensive Version, joka on saatavissa seuraavassa Internet-osoitteessa: <http://www.bis.org/publ/bcbs107.htm>.

Luottoluokituksia ei myöskään ole välttämätöntä hankkia erikoistuneilta luokituslaitoksilta vaan yhtä hyvin voidaan soveltaa kansallisia luokitusjärjestelmiä tai pankkien käyttämiä maksuhäiriörisiä ennustavia luokitusjärjestelmiä⁽¹⁾.

Edellä mainittuja marginaaleja voidaan tarkistaa ajoittain markkinatilanteen huomioon ottamiseksi.

— Tarkistus

Viitekorkoa tarkistetaan kerran vuodessa. Peruskorko lasketaan edellisen vuoden syys-, loka- ja marraskuussa voimassa olleen 12 kuukauden IBOR-koron perusteella. Näin määritetty peruskorko on voimassa 1. päivästä tammikuuta. Jotta voidaan ottaa huomioon merkittävät ja äkkinäiset vaihtelut, korkoa tarkistetaan aina kun kolmen edellisen kuukauden ajalta laskettu keskikorko poikkeaa voimassa olevasta korosta yli 15 prosenttia. Uusi korko tulee voimaan laskennassa käytettyjä kuukausia seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

— Diskonttokorko: nykyarvon laskeminen

Viitekorkoa käytetään myös diskonttokorkona laskettaessa nykyarvoja. Diskonttokorkona käytetään periaatteessa peruskorkoa, johon on lisätty 100 peruspisteen kiinteä marginaali.

— Tätä menetelmää sovelletaan 1. päivästä tammikuuta 2009.

—

⁽¹⁾ Yleisimmin käytettyjä luottoluokitusmenetelmiä vertaillaan muun muassa Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) valmisteluasiakirjan (working paper) N:o 207 taulukossa 1: <http://www.bis.org/publ/bcbs107.htm>.

LIITE II

VALTIONTAKAUKSET ⁽¹⁾

1. JOHDANTO

1.1 Taustaa

Tässä luvussa tarkistetaan EFTAn valvontaviranomaisen lähestymistapaa takauksina myönnettyjen valtiontukien osalta ja pyritään antamaan EFTA-valtioille yksityiskohtaisempia tietoja niistä periaatteista, joille EFTAn valvontaviranomainen aikoo perustaa tulkintansa ETA-sopimuksen 61 ja 62 artiklasta sekä valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjasta 3 sekä näiden määräysten soveltamisesta valtiontakauksiin. Nämä periaatteet on vahvistettu valtiontakauksia koskevista EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivoissa ⁽²⁾. Kyseisen luvun soveltamisesta vuoden 2000 jälkeen saatu kokemus viittaa siihen, että EFTAn valvontaviranomaisen linjausta tällä alueella olisi tarkistettava. Tässä yhteydessä EFTAn valvontaviranomainen haluaa muistuttaa esimerkiksi Euroopan komission viime aikojen käytännöstä useissa päätöksissä ⁽³⁾, jotka liittyvät tarpeeseen järjestää erillinen arviointi jokaiseen järjestelmään liittyvään takaukseen liittyvistä tappioriskeistä. EFTAn valvontaviranomaisen tarkoituksena on tehdä tällä alalla noudattamastaan politiikasta mahdollisimman avointa ja että valvontaviranomaisen päätökset ovat ennakoitavissa sekä varmistaa kaikkien osapuolten tasapuolinen kohtelu. Erityisesti EFTAn valvontaviranomainen haluaa antaa pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset' ja EFTA-valtioille mahdollisuuden safe harbour -järjestelmän antamaan suojaan määrittämällä yksittäiselle yritykselle sen luottoluokituksen perusteella vähimmäismarginaalin, joka valtiontakauksesta olisi perittävä, jotta takausta ei katsottaisi ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan mukaisesti tueksi. Lisäksi kaikenlainen vaje perityssä takausmaksussa tähän tasoon verrattuna katsottaisiin tukiosuudeksi.

1.2 Takaustyyppit

Yleisimmässä muodossaan takaukset liittyvät lainaan tai muuhun rahoitussitoumukseen, josta lainanottaja sopii lainanantajan kanssa. Takaukset voidaan myöntää yksittäisinä takauksina tai takausjärjestelmiin kuuluvina.

Takausmuodot voivat kuitenkin olla erilaisia esimerkiksi niiden oikeusperustasta, rahoitustoimen luonteesta ja takauksen kestosta riippuen. Luettelo ei ole tyhjentävä, mutta seuraavat takausmuodot voidaan yksilöidä:

- yleistakaukset eli yrityksille sellaisenaan myönnettävät takaukset, jotka eroavat tiettyyn rahoitustoimeen, kuten lainaan tai pääomasijoitukseen, liittyvistä takauksista,
- tietyn välineen kautta myönnetty takaukset, jotka eroavat yrityksen oikeudelliseen muotoon liittyvistä takauksista,
- suoraan myönnetty takaukset tai ensimmäisen tason takaajalle myönnetty vastatakatukset;
- rajoittamattomat takaukset, jotka eroavat määrän ja/tai ajan osalta rajoitetuista takauksista: EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että myös tavanomaista edullisemmat rahoitusehdot sellaisille yrityksille, joiden oikeudellinen muoto sulkee pois konkurssin tai muut maksukyvyttömyysmenettelyt taikka nimenomaan mahdollistaa valtiontakauksen tai sen, että valtio kattaa tappiot, ovat takauksina myönnettyä valtiontukea. Samaa periaatetta sovelletaan myös silloin kun valtio hyväksyy rajoittamattoman vastuun yrityksen veloista hankkiessaan osakkuuden siitä sen sijaan, että valtio rajoittaisi vastuutaan.
- selvästi sopimukseen (kuten muodolliset sopimukset, hallinnolliset kirjeet) tai muuhun oikeudelliseen lähteeseen liittyvät takaukset, jotka eroavat takauksista, joiden muoto ei ole yhtä ilmeinen (kuten liitekirjeet, suulliset sitoumukset) ja joissa takauksen tarjoaman suojan taso voi vaihdella.

Erityisesti jälkimmäisessä tapauksessa asianmukaisten oikeudellisten asiakirjojen tai kirjanpitositteiden puute usein johtaa erittäin huonoon jäljitettävyyteen. Tämä koskee sekä edunsaajaa että edun myöntävää valtiota tai julkista elintä ja tämän seurauksena myös kolmansien saatavilla olevaa tietoa.

⁽¹⁾ Tämä luku vastaa komission tiedonantoa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10, ja oikaisu EUVL C 244, 25.9.2008, s. 32), ja sillä korvataan EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivojen valtiontakauksia koskeva luku (EYVL L 274, 26.10.2000, s. 29, ETA-täydennysosa N:o 48, 26.10.2000, s. 45).

⁽²⁾ EYVL L 274, 26.10.2000, s. 29, sekä ETA-täydennysosa N:o 48, 26.10.2000, s. 45. Tämä luku vastaa komission tiedonantoa EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (EYVL C 71, 11.3.2000, s. 14).

⁽³⁾ Seuraavassa joitakin esimerkkejä asiasta. Esimerkiksi Saksan toteuttamista valtiontukiohjelmista – Brandenburgin osavaltion vuosien 1991 ja 1994 takausohjelmat – Valtiontuki C 45/98 (ex NN 45/97) 23 päivänä huhtikuuta 2003 tehty komission päätös 2003/706/EY (EUVL L 263, 14.10.2003, s. 1); N 512/03 alusrahoituksen takausohjelmista – Saksa (N 512/03) 16 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös (EUVL C 62, 11.3.2004, s. 3) ja valtiontukijärjestelmästä, jonka Italia aikoo toteuttaa alusrahoituksen hyväksi, 6 päivänä huhtikuuta 2005 tehty komission päätös 2006/599/EY (EUVL L 244, 7.9.2006, s. 17).

1.3 Luvun rakenne ja soveltamisala

Tässä luvussa tarkoitetaan

- a) 'takausjärjestelmällä' välinettä, jolla voidaan ilman erillisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä myöntää takauksia tietyt edellytykset (takauksen kesto, taattava määrä, perustana oleva rahoitustoimi sekä yrityksen tyyppi ja koko) täyttävälle yrityksille (esimerkiksi pk-yritykset);
- b) 'yksittäisellä takauksella' yritykselle myönnettyä takausta, jota ei ole myönnetty takausjärjestelmän perusteella.

Tämän luvun 3 ja 4 jakso on suunniteltu sovellettaviksi suoraan takauksiin, jotka liittyvät tiettyihin rahoitustoimiin, kuten lainaan. EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että nimenomaan näissä tapauksissa on voitava luokitella, ovatko takaukset valtiontukea vai eivät, koska tapauksia esiintyy usein ja niihin liittyvät määrät voidaan yleensä laskea.

Koska useimmissa tapauksissa takauksen kohteena oleva rahoitustoimi on laina, tässä luvussa viitataan jäljempänä takauksen ensisijaiseen edunsaajaan 'lainanottajana' ja tahoon, jonka riskiä valtiontakaus vähentää, 'lainanantajana'. Näiden kahden termin käytöllä pyritään myös helpottamaan tekstin perusteiden ymmärtämistä, koska lainan perusperiaate on laajalti ymmärretty. Tästä ei kuitenkaan seuraa, että 3 ja 4 jaksoa voidaan soveltaa vain lainatakaukseen. Niitä sovelletaan kaikkiin takauksiin, joihin liittyy samanlainen riskinsiirto, kuten pääomasijoituksissa, olettaen että asiaankuuluva riskiprofiili (mukaan lukien mahdollinen vakuuksien puute) on otettu huomioon.

Tätä lukua sovelletaan kaikkiin talouden aloihin mukaan lukien kuljetussektori, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisiä aloja koskevien erityisten takaussääntöjen soveltamista.

Tämä luku ei koske vientiluottotakuita.

1.4 Muut takaustyyppit

Mikäli tiettyihin takausmuotoihin (ks. 1.2 jakso), esimerkiksi vakuutustakuuseen, sisältyy riskinsiirto takaajalle eikä niillä ole yhtä tai useampaa 1.3 jaksossa mainituista erityisominaisuuksista, on laadittava tapauskohtainen analyysi, johon sovelletaan tarpeen mukaan tämän luvun jaksoja tai siinä kuvattuja menettelyjä.

1.5 Puolueettomuus

Tämä luku ei rajoita ETA-sopimuksen 125 artiklan soveltamista eikä se rajoita EFTA-valtioiden sääntöjä omistusoikeusjärjestelmistä. ETA-sopimuksessa suhtaudutaan puolueettomasti sekä julkiseen että yksityiseen omistukseen.

Erityisesti yksinomaan se, että yrityksen omistus on enimmäkseen julkinen ei sinällään tarkoita, että kyseessä on valtiontakaus, jollei asiaan liity eksplisiittisiä tai implisiittisiä takaustekijöitä.

2. 61 ARTIKLAN 1 KOHDAN SOVELLETTAVUUS

2.1 Yleisiä huomautuksia

ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa todetaan, että jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, EY:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu ETA-sopimuksen toimintaan, siltä osin kuin se vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan.

Näitä yleisiä arviointiperusteita sovelletaan myös takauksiin. Mitä tulee muihin mahdollisiin tukimuotoihin, valtion, siis keskushallinnon, alueellisten tai paikallisten viranomaisten, suoraan myöntämät takaukset, samoin kuin muiden valtion hallinnoimien elimien, kuten yritysten ja viranomaisille vastuussa olevien tahojen, valtion varoista myöntämät takaukset (*) voidaan katsoa valtiontueksi.

Epäselvyyksien välttämiseksi valtion varojen osallisuus olisi siten selvitettävä valtiontakausten yhteydessä. Valtiontakaudesta saatava hyöty on se, että valtio vastaa takaukseen liittyvästä riskistä. Tällaisesta valtion ottamasta riskistä peritään tavallisesti asianmukainen takausmaksu. Jos valtio luopuu tällaisesta maksusta kokonaan tai osittain, yritys hyötyy ja samalla kulutetaan valtion varoja. Siten kyseessä voi olla ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan mukainen valtiontuki, vaikka kävisi ilmi, ettei valtio joutuisi maksamaan takaamaansa määrää. Tuen myöntäminen tapahtuu, kun takaus annetaan, ei silloin kun vaaditaan takaussuoritusta tai kun suoritetaan takaussitoumuksen mukaisia maksuja. Takausta myönnettäessä on arvioitava, onko takaus valtiontukea ja jos on, mikä on tuen määrä.

Tässä yhteydessä EFTAn valvontaviranomainen korostaa, että valtiontukea koskevien määräysten mukaan tehty analyysi ei estä tietyn toimenpiteen yhteensopivuutta muiden ETA-sopimuksen määräysten kanssa.

(*) Ks. asia C-482/99, Ranska v. komissio (Stardust), Kok. 2002, s. I-4397.

2.2 Tuki lainanottajalle

Tuensaaja on yleensä lainanottaja. Kuten 2.1 jaksossa todetaan, valtion ottamasta riskistä peritään tavallisesti asianmukainen takausmaksu. Jos lainanantajan ei tarvitse suorittaa maksua lainkaan tai se on liian pieni, se saa edun. Valtiontakauksella lainanottaja saa lainalleen rahoitusmarkkinoilla yleisesti saatavilla olevia edullisemmat ehdot takauksettomaan tilanteeseen verrattuna. Valtiontakauksella lainanottaja saa alhaisemman koron ja/tai joutuu antamaan vähemmän vakuuksia. Joissain tapauksissa lainanottaja ei ilman valtiontakausta löytäisi rahoituslaitosta, joka olisi valmis antamaan sille lainaa millään ehdoilla. Valtiontakaukset voivat siten helpottaa uusien yritysten perustamista, ja niiden avulla jotkin yritykset saattavat hankkia rahoitusta uutta liiketoimintaa varten. Valtiontakauksen avulla myös maksukyvytön yritys voi jatkaa toimintaansa sen sijaan, että liiketoiminta lopetettaisiin tai järjesteltäisiin uudelleen, ja tämä saattaa vääristää kilpailua.

2.3 Tuki lainanantajalle

2.3.1 Vaikka tuensaaja yleensä on lainanottaja, tietyissä tilanteissa myös lainanantaja voi saada tuesta suoraa hyötyä. Jos esimerkiksi lainaa tai muuta rahoitussitoumusta koskeva sopimus on jo tehty ja valtiontakaus annetaan jälkikäteen muuttamatta kyseisen lainan tai rahoitussitoumuksen ehtoja tai jos takauksen kohteena olevaa lainaa käytetään saman luottolaitoksen myöntämän toisen, takaamattoman lainan takaisinmaksuun, kyseessä saattaa myös olla tuki lainanantajalle, jos lainan vakuudet paranevat. Jos takaus sisältää tukea lainanantajalle, on muistettava, että tällainen tuki voi periaatteessa olla toimintatuki.

2.3.2 Takaukset eroavat avustusten ja verovapautusten kaltaisista valtiontukitoimenpiteistä siinä mielessä, että myöntäessään takauksen valtio perustaa oikeussuhteen lainanantajaan. Tämän vuoksi on tutkittava sääntöjenvastaisesti myönnetyn valtiontuen mahdollisia seurauksia kolmansille. Lainoille myönnettyjen valtiontakausten kohdalla tämä koskee pääasiassa lainan antaneita rahoituslaitoksia. Jos taas kyseessä ovat takaukset joukkovelkakirjoille, jotka on laskettu liikkeeseen rahoituksen hankkimiseksi yrityksille, tämä koskee joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuun osallistuneita rahoituslaitoksia. Kysymys, vaikuttaako tuen sääntöjenvastaisuus valtion ja kolmansien väliseen oikeussuhteeseen, on tutkittava kansallisen oikeuden perusteella. Kansallisten tuomioistuinten on ehkä tutkittava, estääkö kansallinen oikeus takaussopimusten noudattamisen. EFTAn valvontaviranomaisen mielestä tässä yhteydessä olisi otettava huomioon ETA-oikeuden rikkominen. Tämän vuoksi lainanantajien kannattaa aina varmistaa takuiden yhteydessä, että ETA:n valtiontukisääntöjä on noudatettu. EFTA-valtioiden olisi pystyttävä toimittamaan niille EFTAn valvontaviranomaisen yksittäiselle tuelle tai tukiohjelmalle antama asianumero sekä mahdollisesti julkinen kopio EFTAn valvontaviranomaisen päätöksestä ja tiedot, missä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* se on julkaistu. EFTAn valvontaviranomainen puolestaan tekee parhaansa tiedottaakseen hyväksymistään tukitapauksista ja -järjestelmistä avoimesti.

3. OLOSUHTEET, JOIDEN VALLITESSA KYSE EI OLE TUESTA

3.1 Yleisiä huomioita

Jos valtion antama yksittäinen takaus tai valtiontakausjärjestelmä ei tuo etuja yritykselle, kyseessä ei ole valtiontuki.

Sen määrittämiseksi tässä yhteydessä, seuraako takauksesta tai takausjärjestelmästä etua, yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut viimeaikaisissa tuomioissaan⁽⁵⁾, että Euroopan komission olisi perustettava arvionsa markkinataloudessa järkevästi toimivan sijoittajan periaatteelle, jäljempänä 'markkinataloussijoittajaperiaate'. Sen vuoksi olisi otettava huomioon edunsaajayrityksen tosiasialliset mahdollisuudet saada vastaavaa rahoitusta pääomamarkkinoilta. Valtiontuki ei ole kyseessä, kun uusi rahoituslähde luodaan ehdoilla, jotka yksityinen toimija voisi markkinatalouden tavanomaisin ehdoin hyväksyä⁽⁶⁾.

EFTAn valvontaviranomainen vahvistaa tässä jaksossa edellytykset, joiden täyttyminen on riittävä osoitus siitä, ettei takaustoimenpidettä katsota tueksi; näin on helpompi tarkistaa, noudatetaanko kyseisessä toimenpiteessä markkinataloussijoittajaperiaatetta. Yksittäisiä takauksia käsitellään 3.2 jaksossa ja pk-yrityksiä koskeva yksinkertaistettu vaihtoehto esitetään 3.3 jaksossa. 3.4 jakso koskee takausohjelmia, joista esitetään 3.5 jaksossa pk-yrityksiä koskeva yksinkertaistettu vaihtoehto.

⁽⁵⁾ Ks. alaviitteessä 4 mainittu asia C-482/99.

⁽⁶⁾ Ks. julkisten viranomaisten omistuksia koskevat EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivat (EYVL L 231, 3.9.1994, s. 1, ETA-täydennysosa N:o 32, 3.9.1994, s. 1). Kyseiset suuntaviivat perustuvat EY:n perustamissopimuksen entisten 92 ja 93 artiklan soveltamisesta julkisten viranomaisten osakeomistuksiin annettuun tiedotteeseen EY 9-1984 (Euroopan yhteisöjen tiedote N:o 9-1984), joka sisältyy ETA-sopimuksen liitteen XV kohtaan 9. Ks. myös yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, *Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek Bv v. komissio*, Kok 1985, s. 809, 17 kohta. Ks. myös ilmailualan valtiontukia koskevat EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivat (EYVL L 124, 23.5.1996, s. 41 (30 kohta), ETA-täydennysosa N:o 23, 23.5.1996, s. 86 (30 kohta)). Suuntaviivoissa valvontaviranomainen velvoitetaan soveltamaan samoja arviointiperusteita kuin komission antamassa tiedonannossa EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan soveltamisesta ilmailualan valtiontukeen (EYVL C 350, 10.12.1994, s. 5), 25 ja 26 kohta.

3.2 Yksittäiset takaukset

EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että kaikkien seuraavien edellytysten täytyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtiontukea.

a) Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.

Suuntaviivojen valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettua määritelmää olisi sovellettava päätettäessä onko lainanottajan katsottava olevan taloudellisissa vaikeuksissa ⁽⁷⁾. Pk-yritysten, jotka on perustettu alle kolme vuotta sitten, ei tässä luvussa katsota olevan vaikeuksissa olevia yrityksiä.

b) Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti.

Tämä tarkoittaa, että takaus liittyy tiettyyn rahoitustoimeen, sille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja sen voimassaoloaika on rajoitettu.

c) Takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Tätä rajoitusta ei sovelleta, kun takaus on annettu vieraan pääoman ehtoisille arvopapereille ⁽⁸⁾.

EFTAn valvontaviranomaisen näkemys on, että jos valtiontakaus kattaa koko rahoitussitoumuksen, lainantaja ei ole kovinkaan motivoitunut kartoittamaan lainasta aiheutuvia riskejä eikä turvaamaan tai minimoimaan niitä tai arvioimaan lainanottajan luottokelpoisuutta perusteellisesti. Valtiontakauksen antajakaan ei välttämättä aina suorita tällaista riskien arviointia, koska tarvittavat keinot puuttuvat. Koska kannustin minimoida riski lainan takaisinmaksun laiminlyönnistä puuttuu, lainantajat saattavat myöntää helposti lainoja, joihin liittyy tavanomaista suurempi kaupallinen riski, ja valtion vastuulle saattaa jäädä enemmän takauksia, joihin liittyy suuria riskejä.

Kyseistä 80 prosentin rajoitusta ei sovelleta sellaisen yrityksen rahoittamiseen myönnettyyn valtion takaukseen, jonka toiminta muodostuu ainoastaan niille asianmukaisesti tehtäväksi annetusta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta ⁽⁹⁾, silloin, kun takaajana on viranomainen, joka tehtävän on antanut. Sen sijaan rajoitusta sovelletaan, jos kyseinen yritys tarjoaa muita yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita tai harjoittaa muuta taloudellista toimintaa.

Erityisesti on kiinnitettävä huomiota seuraaviin kahteen näkökohtaan sen varmistamiseksi, että lainantaja tosiasiallisesti kantaa osan riskistä:

- kun lainan tai taloudellisen sitoumuksen määrä pienenee ajan mittaan, esimerkiksi siksi, että lainan takaisinmaksu alkaa, taatun määrän on pienennettävä samassa suhteessa siten, että takaus ei missään vaiheessa kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä;
- tappioiden on jakauduttava samassa suhteessa ja samalla tavalla lainantajan ja takaajan kesken. Samoin niiden nettotuottojen (eli tulojen käsittelykuluja lukuun ottamatta), jotka on saatu velan maksattamisesta lainanottajan antamia vakuuksia vastaan, on vähennettävä samassa suhteessa lainantajan ja takaajan kantamia tappioita (tasavertaisuus). Suuririskisimmän takauksen, jossa tappiot kantaa ensin takaaja ja vasta sitten lainantaja, voidaan mahdollisesti katsoa olevan tukea.

Jos EFTA-valtio haluaa tarjota takauksen, joka ylittää 80 prosentin kynnyksen, ja väittää, ettei se ole tukea, sen on voitava perustella väitteensä, esimerkiksi koko rahoitustoimen järjestelyjen perusteella, ja ilmoittaa siitä EFTAn valvontaviranomaiselle, jotta voidaan arvioida, onko takuu mahdollisesti luonteeltaan valtiontukea.

⁽⁷⁾ EUVL L 97, 15.4.2005, s. 41, sekä ETA-täydennysosa N:o 18, 14.4.2005, s. 1. Tämä luku vastaa yhteisön suuntaviivoja valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2).

⁽⁸⁾ "Velkapaperien" määrittelmä ks. säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 15 päivänä joulukuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38), joka otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean 30.9.2005 tekemällä päätöksellä N:o 120/2005, jolla muutettiin ETA-sopimuksen liitettä IX (EUVL L 339, 22.12.2005, s. 26, ETA-täydennysosa N:o 66, 22.12.2005, s. 15), 2 artiklan 1 kohdan b alakohta. Direktiiviä on muutettu viimeksi direktiivillä 2008/22/EY (EUVL L 76, 19.3.2008, s. 50) (ei vielä otettu osaksi ETA-sopimusta).

⁽⁹⁾ Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun on oltava esimerkiksi seuraavien ETA-määräysten mukaista: EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen tehty komission päätös 2005/842/EY (EUVL L 312, 29.11.2005, s. 67), joka otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 91/2006, jolla muutettiin ETA-sopimuksen liitettä XV (EUVL L 289, 19.10.2006, s. 31, ETA-täydennysosa N:o 52, 19.10.2006, s. 24), ja suuntaviivojen julkisen palvelun velvoitteesta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskeva luku (EUVL L 109, 26.4.2007, s. 44, ETA-täydennysosa N:o 20, 26.4.2007, s. 1). Tämä luku vastaa julkisen palvelun velvoitteesta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevia yhteisön puitteita (EUVL C 297, 29.11.2005, s. 4).

d) Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

Kuten 2.1 jaksossa todetaan, valtion ottamasta riskistä olisi yleensä perittävä takauksen tai vastatakauksen kohteena olevaan määrään perustuva asianmukainen takausmaksu. Kun takauksesta maksettu hinta on vähintään yhtä korkea kuin vastaava rahoitusmarkkinoilla esiintyvä takauksen viitemaksu, takaus ei ole tukeaa.

Jos rahoitusmarkkinoilta ei löydy vastaavaa takauksen viitemaksua, taatun lainan kokonaiskustannusta, mukaan lukien lainan korko ja takausmaksu, on verrattava vastaavan takaamattoman lainan markkinahintaan.

Molemmissa tapauksissa vastaavan markkinahinnan määrittämiseksi on otettava huomioon takauksen ja siihen liittyvän lainan ominaispiirteet. Tähän sisältyvät: rahoitustoimen määrä ja kesto, lainanottajan antama vakuus ja muut tiedot, jotka vaikuttavat takaisinperintäasteen arviointiin, maksulaiminlyöntien todennäköisyys lainanottajan taloudellisen tilanteen vuoksi, sen toimiala ja näkymät sekä muut taloudelliset olosuhteet. Tämän analyysin olisi erityisesti mahdollistettava lainanottajan luokittelu riskiluokituksen pohjalta. Tämän luokittelun voi suorittaa kansainvälisesti tunnustettu luokituslaitos tai, jos mahdollista, lainan myöntävän pankin käyttämä sisäinen luokituselin. Tässä suhteessa EFTAn valvontaviranomainen viittaa yhteyteen luokituksen ja kansainvälisten rahoituslaitosten suorittaman oletusluokituksen välillä⁽¹⁰⁾. Kansainvälisten rahoituslaitosten työn tulokset ovat julkista tietoa. Sen arvioimiseksi, onko takausmaksu markkinahintojen mukainen, EFTA-valtio voi suorittaa vertailun hinnoista, joita saman luokituksen saaneet yritykset markkinoilla ovat maksaneet.

Siten EFTAn valvontaviranomainen ei hyväksy takausmaksua, jolle on asetettu kiinteä hinta vastaamaan yleistä elinkeinoelämän standardia.

3.3 Pk-yritysten yksittäisten takausten arviointi

Kun lainanottaja on pk-yritys⁽¹¹⁾, EFTAn valvontaviranomainen voi 3.2 jakson d kohdan ehtoista poiketen hyväksyä yksinkertaisemman arvion siitä, katsotaanko lainatakaus tueksi. Tässä tapauksessa, ja edellyttäen, että kaikki muut 3.2 jakson a, b ja c kohdan ehdot täyttyvät, valtiontakausta ei katsota tueksi, jos siihen liittyvä pienin vuosimaksu (safe harbour -maksu⁽¹²⁾) veloitetaan seuraavan taulukon mukaisesti valtion tosiasiallisesti takaaman, lainanottajan luokitukseen perustuvan määrän mukaisesti⁽¹³⁾.

Luottoluokitus	Standard and Poor's	Fitch	Moody's	Vuosittainen safe harbour -maksu
Korkein taso	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Erittäin vahva maksukyky	AA +	AA +	Aa 1	0,4 %
	AA	AA	Aa 2	
	AA -	AA -	Aa 3	
Vahva maksukyky	A +	A +	A 1	0,55 %
	A	A	A 2	
	A -	A -	A 3	

⁽¹⁰⁾ Tällainen on esimerkiksi taulukko 1 virastojen luottokelpoisuusluokituksesta, joka sisältyy kansainvälisen järjestelypankin valmisteluasiakirjaan nro 207: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>.

⁽¹¹⁾ "Pk-yritykset" viittaa pieniin ja keskiuuriin yrityksiin, sellaisina kuin ne on määritelty EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivojen mikroyrityksille sekä pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettävää tukea koskevassa luvussa. Määritelmä on mikro-yritysten sekä pienten ja keskiuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen 2003/361/EY mukainen (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36). Ks. myös Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettyn valtiontueken annetun komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 liite I (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33). Asetus otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA-sopimuksen liitteen XV muuttamisesta tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 88/2002 (EYVL L 266, 3.10.2002, s. 56, ETA-täydennysosa N:o 49, 3.10.2002, s. 42). Kyseistä asetusta muutettiin viimeksi asetuksella (EY) N:o 1976/2006 (EUVL L 368, 23.12.2006, s. 85), joka otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 28/2007 (EUVL L 209, 9.8.2007, s. 50, ETA-täydennysosa N:o 38, 9.8.2007, s. 33).

⁽¹²⁾ Nämä safe harbour -maksut vahvistetaan saman luokituksen saaneille yrityksille EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivojen luvussa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta. Kyseiset suuntaviivat vastaavat komission tiedonantoa viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6). Euroopan komission aiheesta tilaaman tutkimuksen (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf) (ks. tutkimuksen sivut 23 ja 156–159) perusteella on tehty yleinen 20 pisteen vähennys. Vähennys vastaa eroa toisiaan vastaavien lainan ja takauksen marginaalissa, jotta voidaan ottaa huomioon erityisesti lainaan liittyvät lisäkulut.

⁽¹³⁾ Taulukossa viitataan Standard & Poor's-, Fitch- ja Moody's-luokituksiin, joita useimmiten käytetään pankkialalla alan omien luokittelujärjestelmien yhdistämiseksi, kuten 3.2 d jaksossa kuvataan. Kyseisten luokituslaitosten luokituksia ei kuitenkaan tarvitse käyttää. Kansallisia tai pankkien maksuhäiriöriiskien kuvaamisessa käyttämiä luokitusjärjestelmiä voidaan yhtä hyvin käyttää, mikäli ne perustuvat maksuhäiriöiden todennäköisyyteen yhden vuoden aikana, mikä on luokituslaitosten luokitusten perustana. Muiden järjestelmien pitäisi vastata tätä luokitusta kyseisen luokitusperusteen mukaisesti.

Luottoluokitus	Standard and Poor's	Fitch	Moody's	Vuosittainen safe harbour -maksu
Riittävä maksukyky	BBB+	BBB+	Baa 1	0,8 %
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB –	BBB –	Baa 3	
Maksukyky on altis epäsuotuisille olosuhteille	BB +	BB +	Ba 1	2,0 %
	BB	BB	Ba 2	
	BB –	BB –	Ba 3	
Maksukyky todennäköisesti heikkenee epäsuotuisista olosuhteista	B +	B +	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	
	B –	B –	B 3	6,3 %
Maksukyky riippuu jatkuvista suotuisista olosuhteista	CCC +	CCC +	Caa 1	Safe harbour -vuosimaksua ei voida myöntää
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC –	CCC –	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Maksukyvytön tai lähes maksukyvytön	SD	DDD	Ca	Safe harbour -vuosimaksua ei voida myöntää
	D	DD	C	
		D		

Safe harbour -maksuja sovelletaan jokaisen vuoden alussa määrään, jolle valtio on tosiasiallisesti myöntänyt takauksen tai vastatakauksen. Niitä on pidettävä pienimpänä sovellettavana määränä yritykselle, jonka luottoluokitus vastaa vähintään taulukossa annettuja luokituksia ⁽¹⁴⁾.

Yksittäisen, ennakolta suoritettavan takausmaksun kohdalla lainatakauksen ei katsota olevan tukea, jos se on vähintään yhtä suuri kuin senhetkinen tulevien takausmaksujen arvo, kuten edellä on esitetty. Vastaava viitekorko on käytetty diskonttokorko ⁽¹⁵⁾.

Kuten yllä olevasta taulukosta ilmenee, yritykset, joiden luottoluokitus on enintään CCC/Caa, eivät voi hyödyntää tätä yksinkertaistettua menettelyä.

Sellaisten pk-yritysten safe harbour -maksu, joilla ei ole aiempia luottotietoja tai taseeseen perustuvaa luokitusta (esimerkiksi tietyt erillisyhtiöt tai aloittelevat yritykset), on 3,8 prosenttia. Se ei kuitenkaan voi olla pienempi kuin maksu, jota sovellettaisiin emoyhtiöön tai -yhtiöihin.

Näitä marginaaleja voidaan tarkistaa ajoittain markkinatilanteen huomioon ottamiseksi.

3.4 Takausjärjestelmät

EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että valtiontakausjärjestelmä ei muodosta valtiontukea, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Järjestelmä ei ole taloudellisissa vaikeuksissa olevien lainanottajien käytössä (ks. yksityiskohdat 3.2 jakson a kohdassa).
- Takausten laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että takaukset liittyvät tiettyyn rahoitustoimeen, niille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja niiden voimassaoloaika on rajoitettu.

⁽¹⁴⁾ Esimerkiksi jos pankki myöntää yritykselle luottoluokituksen BBB-/Baa3, yrityksen vuosittaisen takausmaksun olisi oltava ainakin 0,8 prosenttia valtion tosiasiallisesti takaamasta määrästä kunkin vuoden alussa.

⁽¹⁵⁾ Ks. alaviitteessä 12 mainitut suuntaviivat, joissa todetaan: "Viitekorkoa käytetään myös diskonttokorkona laskettaessa nykyarvoja. Diskonttokorkona käytetään periaatteessa peruskorkoa, johon on lisätty 100 peruspisteen kiinteä marginaali." (s. 4).

- c) Takaukset kattavat enintään 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä (ks. yksityiskohtaiset tiedot 3.2 jakson c kohdassa).
- d) Järjestelmän ehdot perustuvat realistiseen riskien arviointiin, joten on erittäin todennäköistä, että takauksen saajina olevien yritysten maksamat takausmaksut kattavat takauksista aiheutuvat kulut. EFTAn valvontaviranomainen pitää järjestelmän kykyä rahoittaa omat kustannuksensa ja arvioida riskit asianmukaisesti osoituksena siitä, että perittävät takausmaksut ovat markkinaperusteisia.
- e) Järjestelmän itserahoitusominaisuuden arvioimiseksi asianmukaisesti ja progressiivisesti maksutason riittävyys on arvioitava uudelleen vähintään kerran vuodessa järjestelmän tosiasiallisen taloudellisesti merkityksellisen aikavälin tappioasteen perusteella, ja maksut on muutettava sen mukaan, jos on olemassa riski, ettei järjestelmä enää rahoita itse itseään. Tämä muutos voi koskea kaikkia annettuja ja tulevia takauksia tai vain jälkimmäisiä.
- f) Jotta perittäviä takausmaksuja voidaan pitää markkinahintojen mukaisina, niillä on katettava sekä takauksen myöntämiseen liittyvät tavanomaiset riskit että järjestelmän hallintokulut ja riittävästä pääomasta vuosittain maksettavan korvauksen, vaikka pääomaa ei olisi hankittu ollenkaan tai vain osin.

Hallintokuluihin olisi sisällytettävä ainakin alkuperäisestä riskienarvioinnista aiheutuvat kulut sekä takauksen myöntämisestä ja hallinnoinnista aiheutuvat riskien seuranta- ja hallintakulut.

Mitä tulee pääomasta maksettavaan korvaukseen, EFTAn valvontaviranomainen huomauttaa, että tavallisia takaajia koskevat vakavaraisuussäännöt, ja näiden sääntöjen mukaan niillä pitää olla omaa pääomaa konkurssin välttämiseksi, kun esiintyy vaihtelua vuosittaisissa, takauksiin liittyvissä tappioissa. Valtiontakausjärjestelmiä nämä säännöt eivät tavallisesti koske, eikä niillä siten tarvitse olla tällaisia varoja. Toisin sanoen, aina kun takauksista aiheutuvat tappiot ylittävät takausmaksuista saadut tuotot, vaje katetaan valtion budjetista. Valtiontakaus antaa järjestelmälle edullisemman aseman kuin tavanomaiselle takaajalle. Tämän eriarvoisuuden välttämiseksi ja valtion kantaman riskin korvaamiseksi EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että takausmaksujen on katettava riittävästä pääomasta maksettava korvaus.

EFTAn valvontaviranomaisen näkemys on, että tämän pääoman on vastattava kahdeksaa prosenttia⁽¹⁷⁾ voimassa olevista takauksista. Yritysten, joiden luokitus on AAA/AA- (Aaa/Aa3) tai vastaava, osalta vakavaraisuuspääomaa voidaan vähentää kahteen prosenttiin voimassa olevista takauksista. Niiden yritysten osalta, joiden luokitus on A+/A- (A1/A3) tai vastaava, vakavaraisuuspääomaa voidaan vähentää neljään prosenttiin voimassa olevista takauksista.

Tämän pääoman tavanomainen tuotto koostuu riskillisistä mahdollisesti riskittömällä korolla lisätynä.

Riskilisiä valtiolle on suoritettava riittävälle pääomamäärälle kaikissa tapauksissa. EFTAn valvontaviranomaisen ja Euroopan komission soveltaman käytännön mukaan tavanomainen riskilisiä pääomalle on vähintään 400 pistettä ja tämä riskilisiä olisi sisällytettävä edunsaajilta perittävään takausmaksuun⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Ks. yksityiskohtaiset tiedot alaviitteessä 13.

⁽¹⁷⁾ Vastaa pääomaa koskevia vaatimuksia, joista säädetään luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY 75 artiklassa ja kyseisen direktiivin liitteessä VI (41 kohta ja sitä seuraavat kohdat) (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1). Direktiivi otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA-sopimuksen liitteen IX muuttamisesta tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 65/2008 (EUVL L 257, 25.9.2008, s. 27, ETA-täydennysosa N:o 58, 25.9.2008, s. 9).

⁽¹⁸⁾ Jos BBB-luokituksen saaneen yrityksen takaus on 100, vakavaraisuuspääomaa on oltava siis 8. Kun tähän summaan sovelletaan 400 pistettä (tai 4 prosenttia) ovat vuosittaiset pääoman kulut $8 \times 4 \% = 0,32 \%$ taattavasta määrästä, mikä vaikuttaa takauksen hintaan vastaavalla tavalla. Jos järjestelmässä arvioidaan tämän yrityksen aiheuttaman luottotappioriskin olevan vuoden aikana esimerkiksi 0,35 % ja hallintokulujen 0,1 %, takauksen hinnan on oltava 0,77 %, jotta sitä ei katsota tueksi.

Jos, kuten useimmissa valtion takausjärjestelmissä, pääomaa ei ole hankittu järjestelmää varten eikä valtio ole siten sijoittanut rahaa, riskitöntä korkoa ei tarvitse huomioida. Toisaalta jos perustana oleva pääoma on tosiasiallisesti valtion myöntämä, valtion on maksettava lainakulut ja järjestelmä hyötyy tästä rahamäärästä mahdollisesti sijoittamalla sen. Tämän vuoksi valtiolle on maksettava riskitöntä korkoa maksetulle summalle. Tämä maksu pitäisi kuitenkin ottaa järjestelmän rahoitustuotoista eikä sen tarvitse välttämättä vaikuttaa takausmaksuihin⁽¹⁹⁾. EFTAn valvontaviranomaisen näkemys on, että 10-vuotisen valtionobligaatoin tuottoa voidaan käyttää soveltuvana vertailukohtana riskitöntä korkotasoa määritettäessä, ja sitä pidetään pääoman tavanomaisena tuottona.

- g) Avoimuuden takaamiseksi järjestelmän on sisällettävä ehdot, joilla tulevia takauksia myönnetään, kuten luokituksestaan hyväksyttävät yritykset ja, jos mahdollista, toimiala ja koko, sekä takausten enin määrä ja kesto.

3.5 Pk-yritysten takausjärjestelmien arviointi

Jotta voidaan ottaa huomioon pk-yritysten erityistilanne ja helpottaa niiden rahoituksen hankkimista erityisesti takausjärjestelmien avulla, valittavana on kaksi vaihtoehtoa:

- sovelletaan safe harbour -maksuja sellaisina kuin ne on määritetty pk-yritysten yksittäisille takauksille;
- hyväksytään takausjärjestelmien arviointi siten, että sovelletaan kiinteitä takausmaksuja, jolloin ei tarvita erillistä luokitusta jokaiselle edunsaajan asemassa olevalle pk-yritykselle.

Molempiin vaihtoehtoihin sovelletaan seuraavia ehtoja:

Safe harbour -maksujen käyttö pk-yritysten takausjärjestelmissä

Kuten yksittäisten takausten kohdalla esitettiin käytäntöjen yksinkertaistamiseksi, pk-yrityksille suunnatut takausjärjestelmät voidaan myös periaatteessa katsoa itse itsensä rahoitaviksi eikä niitä pidetä valtiontukea, jos sovelletaan minimitason safe harbour -maksuja, jotka määritellään 3.3 jaksossa ja jotka perustuvat yritysten luokitukseen⁽²⁰⁾. Muiden 3.4 jakson a, b ja c sekä g kohdassa esitettyjen ehtojen on silti täyttyttävä. Lisäksi 3.4 jakson d, e ja f kohdassa esitettyjen ehtojen katsotaan täyttyvän, kun käytetään 3.3 jaksossa määriteltyjä minimitason vuosimaksuja.

Kiinteiden maksujen käyttö pk-yritysten takausjärjestelmissä

EFTAn valvontaviranomainen on tietoinen siitä, että yksittäisen riskiarvioinnin suorittaminen jokaisen lainanottajan kohdalla on kallista eikä ehkä asianmukaista silloin, kun järjestelmä kattaa suuren määrän pieniä lainoja, joille se toimii riskien kokoamisvälineenä.

Tästä seuraa, että kun järjestelmä liittyy vain pk-yritysten takauksiin, joiden taattava määrä on enintään 2,5 miljoonaa euroa yritystä kohti, EFTAn valvontaviranomainen voi hyväksyä, poiketen siitä mitä 3.4 jakson d kohdassa määrätään, kiinteän vuosittaisen takausmaksun kaikille lainanottajille. Jotta tällaisen järjestelmän puitteissa myönnettyjä takauksia ei kuitenkaan katsottaisi valtiontueksi, järjestelmän on rahoitettava itsensä ja muiden 3.4 jakson a, b ja c kohdassa sekä 3.4 kohdan e, f ja g kohdassa mainittujen ehtojen on edelleen täyttyttävä.

3.6 Ei automaattista luokitusta valtiontukea

Jos jokin 3.2–3.5 jaksossa esitetyistä edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus tai takausjärjestelmä katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi. Jos on epäselvää, katsotaanko suunniteltu takaus tai takausjärjestelmä valtiontueksi, siitä olisi ilmoitettava EFTAn valvontaviranomaiselle.

4. TAKAUKSET, JOISSA ON TUKIOSUUS

4.1 Yleistä

Kun yksittäinen takaus tai takausjärjestelmä ei ole markkinataloussijoittajaperiaatteen mukainen, sen katsotaan olevan valtiontukea. Siten valtiontuen osuus on määriteltävä, jotta voidaan tarkistaa, voidaanko tuki katsoa kuuluvaksi tietyin valtiontukia koskevan poikkeuksen piiriin. Periaate on, että valtiontukiosuudeksi katsotaan yksittäisenä tai järjestelmän kautta myönnetyn takauksen oikean markkinahinnan ja toimenpiteestä varsinaisesti maksetun hinnan välinen erotus.

⁽¹⁹⁾ Tässä tapauksessa ja olettaen, että riskitön korko on 5 prosenttia, hankittujen varojen vuosittainen kustannus on samalla takauksella (100) ja vakavaraisuuspääomalla (8) yhteensä $8\% \times (4\% + 5\%) = 0,72\%$ taattavasta määrästä. Samojen oletusten (luottotappioriski 0,35 % ja hallintokulut 0,1 %) mukaan takauksen hinta olisi 0,77 % vuotta kohti, ja järjestelmän olisi maksettava valtiolle lisäksi 0,4 %.

⁽²⁰⁾ Tämä koskee myös sääntöä, jonka mukaan sellaisten pk-yritysten safe harbour -maksu, joilla ei ole vielä luottotietoja tai taseeseen perustuvaa luokitusta, on 3,8 prosenttia. Se ei kuitenkaan voi olla pienempi kuin maksu, jota sovellettaisiin emoyhtiöihin.

Tuloksena syntyvät vuosittaiset avustusekvivalentit olisi diskontattava nykyarvoonsa viitekorkoa käyttämällä ja laskettava sitten yhteen kokonaisavustusekvivalentin selville saamiseksi.

Laskiessaan takauksen tukiosuutta EFTAn valvontaviranomainen kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin tekijöihin:

- a) Yksittäiset takaukset: Onko lainanottaja taloudellisissa vaikeuksissa? Sulkevatko takausjärjestelmään osallistumista koskevat edellytykset pois mahdollisuuden, että tällaiset yritykset osallistuisivat siihen? (Katso yksityiskohtaiset tiedot 3.2 jakson a kohdassa.)

EFTAn valvontaviranomainen huomauttaa, että vaikeuksissa olevien yritysten kohdalla markkinatalouden ehdoin toimiva takaaja, jos sellainen löytyisi, veloittaisi takauksen myöntämishetkellä suuren maksun maksukyvyttömyysoletuksen takia. Jos todennäköisyys sille, että lainanottaja ei voi maksaa lainaa takaisin, nousee erityisen korkeaksi, tällaista markkinahintaa ei ehkä ole, ja poikkeuksellisissa olosuhteissa takauksen tukiosuus voi osoittautua yhtä korkeaksi kuin summa, joka tosiasiallisesti takauksella katetaan.

- b) Voidaanko kunkin takauksen laajuus myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti?

Tämä tarkoittaa, että takaukset liittyvät tiettyyn rahoitustoimeen, niille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja niiden voimassaoloaika on rajoitettu. Tässä yhteydessä EFTAn valvontaviranomainen katsoo yleensä, että rajoittamattomat takaukset eivät ole ETA-sopimuksen 61 artiklan mukaisia.

- c) Onko varmistettu, että takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. (Katso yksityiskohtaiset tiedot ja poikkeukset 3.2 jakson c kohdassa.)

Lainanantajan olisi oltava motivoitunut kartoittamaan lainasta aiheutuvia riskejä, turvaamaan ja minimoimaan ne ja arvioimaan lainanottajan luottokelpoisuus. EFTAn valvontaviranomaisen mielestä lainanantajan vastuulla olisi oltava lainan määrästä vähintään 20 prosenttia⁽²¹⁾, jotta hän voi turvata lainansa riittävästi ja minimoida rahoitustoimeen liittyvät riskit. Tämän vuoksi EFTAn valvontaviranomainen yleensä tutkii kriittisesti sellaiset takaukset, jotka kattavat rahoitussitoumuksen kokonaan (tai lähes kokonaan), paitsi jos EFTA-valtio sen asianmukaisesti perustelee, esimerkiksi rahoitussitoumuksen erikoisluonteen perusteella.

- d) Onko takauksen ja lainan (tai muun rahoitussitoumuksen) erityisominaisuudet otettu huomioon, kun takaukselle on määritetty markkinahintainen maksu, jonka tukiosuus lasketaan vertaamalla sitä tosiasiallisesti suoritettuun maksuun? (Katso yksityiskohtaiset tiedot 3.2 jakson d kohdassa.)

4.2 Tukiosuus yksittäisissä takauksissa

Yksittäisen takauksen kohdalla takausten avustusekvivalentti olisi laskettava takauksen markkinahinnan ja siitä tosiasiallisesti maksetun hinnan erotuksena.

Kun markkinoilla ei ole tarjolla takausta kyseisen tyyppiselle rahoitustoimelle, takauksen markkinahintaa ei ole saatavilla. Tässä tapauksessa tukiosuus olisi laskettava samalla tavalla kuin korkotukilainan avustusekvivalentti, eli se on sen markkinakoron, jota kyseinen yritys olisi joutunut ilman takausta maksamaan, ja sen koron, joka on saatu valtiontakauksen avulla, erotus sen jälkeen kun mahdolliset takausmaksut on vähennetty. Jos markkinakorkoa ei ole ja jos EFTA-valtio haluaa käyttää oletuksena viitekorkoa, EFTAn valvontaviranomainen painottaa, että viitekorkeja koskevassa EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivojen luvussa⁽²²⁾ annettuja ehtoja voidaan käyttää yksittäisen takauksen tuki-intensiteetin laskemisessa. Tästä seuraa, että erityistä huomiota on kiinnitettävä lisäosaan, joka lisätään peruskorkoon katettuun rahoitustoimeen, takauksen kohteena olevaan yritykseen ja annettuihin vakuuksiin liittyvän riskiprofiilin huomioimiseksi.

4.3 Tukiosuus yksittäisissä takauksissa pk-yrityksille

Edellä 3.3 jaksossa esitettyä yksinkertaistettua arviointijärjestelmää voidaan soveltaa myös pk-yrityksiin. Tässä tapauksessa, jos myönnetyn takauksen maksu ei vastaa alinta maksua kyseiselle luokitukselle, tämän alimman tason ja veloitettun maksun välistä erotusta pidetään tukena. Jos takaus kestää yli vuoden, vuosittaiset vajaukset diskontataan käyttämällä asianmukaista viitekorkoa⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Olettaen, että yritys antaa valtiolle ja luottolaitokselle samantasoisien vakuuden.

⁽²²⁾ Ks. alaviitteessä 12 mainittu luku.

⁽²³⁾ Ks. yksityiskohtaiset tiedot alaviitteessä 15.

Ainoastaan tapauksissa, joista kyseinen EFTA-valtio on esittänyt selkeät todisteet ja asianmukaiset perusteet, EFTAn valvontaviranomainen voi hyväksyä poikkeuksen näistä säännöistä. Tällaisissa tapauksissa on kuitenkin noudatettava riskeihin perustuvaa lähestymistapaa.

4.4 Tukiosuus takausjärjestelmissä

Takausjärjestelmien kohdalla järjestelmän mukaisesti myönnetyn takauksen avustusekvivalentti on tosiasiallisesti veloitetun maksun (jos sellainen on) ja sen maksun välinen erotus, joka pitäisi veloittaa vastaavassa tukivapaassa järjestelmässä, joka on 3.4 jakson mukainen. Edellä mainittujen teoreettisten maksujen, joista tukiosuus lasketaan, on siten katettava takaukseen liittyvät normaalit riskit sekä hallinnointi- ja pääomakulut⁽²⁴⁾. Tämä avustusekvivalentti lasketaan sen varmistamiseksi, että järjestelmän puitteissa myönnetty kokonaistuki, myös keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, vastaa sitä rahamäärää, jonka viranomaiset maksavat järjestelmän vajuksen kattamiseksi.

Koska valtiontakausjärjestelmien osalta yksittäisten tapausten yksityiskohtia ei välttämättä tunneta silloin kun järjestelmä on arvioitavana, tukiosuutta on arvioitava ottaen huomioon takausjärjestelmän ehdot.

Takausjärjestelmien tukiosuudet voidaan myös laskea EFTAn valvontaviranomaisen jo hyväksymin menetelmin sen jälkeen, kun niistä on ilmoitettu komission valtiontukien alalla antaman, osaksi ETA-sopimusta otetun säädöksen, kuten perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen 24 päivänä lokakuuta 2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1628/2006⁽²⁵⁾ mukaisesti, jos hyväksytyt menettely eksplisiittisesti koskee kyseessä olevia takausmuotoja ja niihin liittyviä rahoitustoimia.

Ainoastaan tapauksissa, joista kyseinen EFTA-valtio on esittänyt selkeät todisteet ja asianmukaiset perusteet, EFTAn valvontaviranomainen voi hyväksyä poikkeuksen näistä säännöistä. Tällaisissa tapauksissa on kuitenkin noudatettava riskeihin perustuvaa lähestymistapaa.

4.5 Tukiosuus pk-yritysten takausjärjestelmissä

Edellä 3.5 jaksossa esitetyt pk-yritysten takausjärjestelmiä koskevia kahta yksinkertaisempaa menettelyä voidaan käyttää myös tuen osuutta laskettaessa. Molempiin vaihtoehtoihin sovelletaan seuraavia ehtoja:

Safe harbour -maksujen käyttö pk-yritysten takausjärjestelmissä

Edellä 3.5 jaksossa esitettyä yksinkertaistettua arviointijärjestelmää voidaan soveltaa myös pk-yrityksiin. Tässä tapauksessa, jos takausjärjestelmään kuuluvan luokan maksu ei vastaa alinta asetettua arvoa kyseiselle luokitukselle⁽²⁶⁾, tämän alimman tason ja veloitetun maksun välistä erotusta pidetään tukena⁽²⁷⁾. Jos takaus kestää yli vuoden, vuosittaiset vajuukset diskontataan käyttämällä asianmukaista viitekorkoa⁽²⁸⁾.

Kiinteiden maksujen käyttö pk-yritysten takausjärjestelmissä

EFTAn valvontaviranomaisen kanta rajoitetumpaan kilpailun vääristymiseen, jota pk-yritysten takausjärjestelmän puitteissa myönnetty valtiontuki saattaa aiheuttaa, on se, että jos tukijärjestelmä liittyy vain pk-yritysten takauksiin ja taattu määrä on kyseisessä järjestelmässä enintään 2,5 miljoonaa euroa yritystä kohti, EFTAn valvontaviranomainen voi hyväksyä, poiketen 4.4 jakson ehtoista, järjestelmän tuki-intensiteetin arvioinnin sellaisenaan ilman että jokaisen järjestelmään kuuluvan yksittäisen takauksen tai riskiluokan kohdalla on suoritettava arviointi⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Tämä voi vastata jokaisen riskiluokan osalta seuraavien lukujen erotusta: a) takauksen kohteena olevan rahoituslaitoksen määrä kerrottuna riskiä kuvaavalla luvulla (maksulainlyönnin todennäköisyys sen jälkeen kun hallinto- ja pääomakulut on otettu mukaan), mikä edustaa markkinoilla noudatettavaa maksua, ja b) mahdollisesti suoritettu takausmaksu eli (takausmäärä × riski) – takausmaksu.

⁽²⁵⁾ EUVL L 302, 1.11.2006, s. 29, otettu osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 157/2006 (EUVL L 89, 29.3.2007, s. 33, ETA-täydennysosa N:o 15, 29.3.2007, s. 26).

⁽²⁶⁾ Tämä koskee myös sitä, että niiden pk-yritysten safe harbour -maksu, joilla ei ole vielä luottotietoja tai taseeseen perustuvaa luokitusta, on 3,8 prosenttia. Se ei kuitenkaan voi olla pienempi kuin maksu, jota sovellettaisiin emoyhtiöön tai -yhtiöihin.

⁽²⁷⁾ Tämä voi vastata jokaisen riskiluokan osalta takauksen kohteena olevan rahoituslaitoksen määrää kerrottuna seuraavien lukujen erotuksella: a) kyseisen riskiluokan safe harbour -maksuprosentti ja b) suoritettu takausmaksun prosenttiosuus eli takausmäärä × (safe harbour -maksu – takausmaksu).

⁽²⁸⁾ Ks. yksityiskohtaiset tiedot alaviitteessä 12.

⁽²⁹⁾ Tämä voi vastata riskiluokasta riippumatta seuraavien lukujen erotusta: a) takauksen kohteena olevan rahoituslaitoksen määrä kerrottuna riskiä kuvaavalla luvulla (maksulainlyönnin todennäköisyys sen jälkeen kun hallinto- ja pääomakulut on otettu mukaan) ja b) mahdollisesti suoritettu takausmaksu eli (takausmäärä × riski) – takausmaksu.

5. TAKAUKSENA ANNETTujen VALTIONTUKIEN SOVELTUVUUS ETA-SOPIMUKSEN TOIMINTAAN

5.1 Yleistä

EFTAn valvontaviranomaisen on tutkittava ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvien valtiontakausten soveltuvuus ETA-sopimuksen toimintaan. Ennen kuin soveltuvuus voidaan arvioida, on selvitetävä, kuka on tuensaaja.

5.2 Arviointi

EFTAn valvontaviranomainen tutkii tällaisen tuen soveltuvuuden ETA-sopimuksen toimintaan käyttäen samoja sääntöjä, joita sovelletaan muihin tukimuotoihin. EFTAn valvontaviranomainen on valtiontuen suuntaviivoissaan selvittänyt ja esittänyt yksityiskohtaisesti kriteerit soveltuvuuden arviointia varten⁽³⁰⁾. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti tuki-intensiteettiin, tuensaajien ominaisuuksiin ja tavoitteisiin.

5.3 Edellytykset

EFTAn valvontaviranomainen hyväksyy takaukset, jos ne on sopimuksella sidottu erityisehtoihin, joihin voi jopa sisältyä tuensaajajärityksen asettaminen konkurssiin tai vastaava menettely. Osapuolten on hyväksyttävä nämä ehdot, kun takaus myönnetään. Jos EFTA-valtio haluaa myöntää takauksen muilla ehtoilla kuin takauksen myöntämisvaiheessa alun perin oli sovittu, EFTAn valvontaviranomainen pitää takauksen myöntämistä uutena tukena, josta on ilmoitettava valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6. EFTA-VALTIOIDEN EFTAN VALVONTAVIRANOMAISALLE ESITTÄMÄT KERTOMUKSET

Yleisten valvontavelvoitteiden⁽³¹⁾ mukaisesti ja jotta voidaan valvoa rahoitusmarkkinoiden kehitystä ja koska valtiontakausten arvoa on vaikea arvioida ja se saattaa muuttua, on erityisen tärkeää, että EFTAn valvontaviranomaisen hyväksymiä valtiontakaussjärjestelmiä seurataan jatkuvasti ETA-sopimuksen 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Siksi EFTA-valtioiden on esitettävä kertomuksia EFTAn valvontaviranomaiselle.

Tukea sisältävien takausjärjestelmien osalta kertomukset on esitettävä vähintään takausjärjestelmän voimassaolon lopussa ja ilmoitettaessa muutoksista järjestelmään. EFTAn valvontaviranomainen voi kuitenkin katsoa asianmukaiseksi pyytää kertomuksia useammin tapauskohtaisesti.

Jos EFTAn valvontaviranomainen on tehnyt takausjärjestelmästä päätöksen, ettei se ole tukea, ja erityisesti jos siitä ei ole luotettavia aiempia tietoja, EFTAn valvontaviranomainen saattaa pyytää kyseistä päätöstä tehdessään tällaisten kertomusten esittämistä ja selvittää samassa yhteydessä tapauskohtaisesti kertomusten esittämistä ja sisältöä koskevat kysymykset.

Kertomuksissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- a) myönnettyjen takausten lukumäärä ja määrä;
- b) kauden lopulla voimassa olevien takausten lukumäärä ja määrä;
- c) takausten, joihin liittyy velvoitteiden laiminlyöntejä, lukumäärä ja arvo (yksittäin eriteltynä) vuosittain;
- d) vuotuiset tuotot:
 - (1) tuotot veloitetuista maksuista;
 - (2) takaisin perityt määrät;
 - (3) muut tuotot (esim. talletusten korot, sijoitusten tuotto ym.);

⁽³⁰⁾ Ks. EFTAn valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivat osoitteessa <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽³¹⁾ Esimerkiksi valvontavelvoitteet, joista määrätään erityisesti 14 päivänä heinäkuuta 2004 tehdystä EFTAn valvontaviranomaisen päätöksessä N:o 195/04/KOL (EUVL L 139, 25.5.2006, s. 37, ETA-täydennysosa N:o 26, 25.5.2006, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 17 päivänä joulukuuta 2008 tehdyllä EFTAn valvontaviranomaisen päätöksellä N:o 789/08/KOL (EUVL L 340, 22.12.2010, s. 1, ETA-täydennysosa N:o 72, 22.12.2010, s. 1). Kyseinen päätös vastaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annettua komission asetusta (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 271/2008 (EUVL L 82, 25.3.2008, s. 1). Komission asetus (EY) N:o 794/2004 otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA-sopimuksen liitteen XV ja pöytäkirjan 26 muuttamisesta tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 123/2005 (EUVL L 339, 22.12.2005, s. 32, ETA-täydennysosa N:o 66, 22.12.2005, s. 18).

- e) vuotuiset kulut:
- (1) hallintokulut;
 - (2) käyttöön otetuista takauksista maksetut hyvitykset;
- f) vuotuinen ylijäämä tai vaje (tuottojen ja kulujen erotus); ja
- g) järjestelmän alusta kertynyt ylijäämä tai vaje ⁽³²⁾.

Yksittäisten takausten osalta asianmukaiset tiedot, pääasiassa d–g alakohdassa tarkoitetut tiedot, olisi raportoitava samalla tavalla.

Kaikissa tapauksissa EFTAn valvontaviranomainen kehottaa EFTA-valtioita huomioimaan, että moitteeton raportointi kauempana tulevaisuudessa edellyttää tarpeellisten tietojen asianmukaista keräämistä järjestelmän käytön alusta asti ja niiden kokoamista vuosittain.

EFTA-valtioita pyydetään myös huomioimaan, että ei-tukimuotoisten takausten kohdalla, jotka on myönnetty yksittäisinä tai osana järjestelmää ja joita ilmoitusvelvoite ei koske, EFTAn valvontaviranomainen voi kuitenkin esimerkiksi kantelun seurauksena joutua todentamaan, että kyseinen takaus tai takausjärjestelmä ei sisällä tukio-
suuksia. Tällaisessa tapauksessa EFTAn valvontaviranomainen pyytää kyseiseltä EFTA-valtiolta samankaltaisia tietoja kuin edellä on lueteltu kertomuksissa esitettäväksi.

Silloin kun kertomuksia on esitettävä jo erityisten raportointivelvoitteiden mukaisesti, joista määrätään valtiontuen alaan sovellettavissa ryhmäpoikkeusasetuksissa, suuntaviivoissa tai puitteissa, nämä erityiskertomukset korvaavat kertomukset, jotka on esitettävä tämän takausraportointivelvoitteen perusteella, edellyttäen että edellä luetellut tiedot sisältyvät niihin.

7. TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMET

EFTAn valvontaviranomainen kehottaa EFTA-valtioita mukauttamaan voimassa olevat takauksia koskevat toimenpiteensä uusien takauksien osalta tämän luvun mukaisiksi 1 päivään tammikuuta 2010 mennessä.

⁽³²⁾ Jos järjestelmä on ollut käytössä yli 10 vuotta, on ilmoitettava vain viimeiset 10 vuosittaista vajeen tai ylijäämän määrää.

LIITE III

RAUTATIEYRITYKSILLE MYÖNNETTÄVIÄ VALTIONTUKIA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT ⁽¹⁾

1 JOHDANTO

1.1 Yleinen tausta – Rautatieliikenne

- (1) Rautatiealalla on erityisiä etuja, sillä kyseessä on turvallinen ja saastuttamaton liikennemuoto. Rautatieliikenne voi näin ollen vaikuttaa huomattavasti kestävästi liikennejärjestelmän kehittämiseen Euroopan talousalueella.
- (2) Komission valkoisessa kirjassa ”Eurooppalainen liikennepolitiikka vuoteen 2010: valintojen aika” ⁽²⁾ ja sen väliarvioinnissa ⁽³⁾ korostetaan, kuinka tärkeä on dynaaminen rautatieala, kun halutaan luoda sellainen tavaroiden ja ihmisten kuljetusjärjestelmä, joka on tehokas, varma ja puhdas ja kestäväällä tavalla myötävaikuttaa menestykselliseen eurooppalaisten yhtenäismarkkinoiden syntymiseen. ETA:n neuvoo-antavan komitean päätöslauselmassa ja kertomuksessa ”An Ambitious Transport Policy” ⁽⁴⁾ korostetaan lisää dynaamisen rautatiealan tärkeyttä Euroopan talousalueella. Euroopan talousalueen kaupunkeja ja tiettyjä alueita vaivaavat liikenneuhkat, tarve vastata ilmastomuutoksen asettamiin haasteisiin sekä hiilivetyjen hinnannousu osoittavat, kuinka tärkeää on edistää rautatieliikenteen kehittämistä. Tässä suhteessa on muistettava, että myös yhteisellä liikennepolitiikalla on pyrittävä ETA-sopimuksessa ⁽⁵⁾ ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa ⁽⁶⁾ vahvistettuihin ympäristötavoitteisiin.
- (3) Euroopan rautatiealan vetovoimaisuus ei ole kuitenkaan riittänyt. Ala kärsi jatkuvasta laskusuuntauksesta 1960-luvulta aina 1990-luvun loppuun saakka. Sekä tavaroiden että matkustajien rautatiekuljetukset ovat suhteellisesti mitattuna vähentyneet muihin kuljetusmuotoihin verrattuna. Rautateiden tavaraliikenne on vähentynyt myös absoluuttisesti mitattuna: rahtikuljetuksia tehtiin rautateitse vuonna 1970 enemmän kuin vuonna 2000. Perinteiset rautatieyritykset eivät itse asiassa pystyneet tarjoamaan asiakkaiden edellyttämää luotettavuutta ja määräaikaisten noudattamista, minkä vuoksi rautatiekuljetuksista on siirrytty muihin kuljetusmuotoihin, lähinnä maantiekuljetuksiin ⁽⁷⁾. Vaikka rautateiden matkustajaliikenne on kasvanut absoluuttisesti mitattuna, lisäys vaikuttaa kuitenkin hyvin rajoitetulta verrattuna maantie- ja lentoliikenteen kasvuun ⁽⁸⁾.
- (4) Vaikka tämä suuntaus vaikuttaa kääntyneen viime aikoina päinvastaiseksi ⁽⁹⁾, edessä on kuitenkin vielä pitkä tie ennen kuin rautatieliikenne vakaantuu ja muuttuu kilpailukykyiseksi. Varsinkin rautateiden tavaraliikennealalla on edelleen huomattavia vaikeuksia, jotka edellyttävät viranomaistoimia ⁽¹⁰⁾.
- (5) Euroopan rautatiealan suhteellinen laskusuuntaus johtuu pitkälti siitä, että kuljetusalan toimintakaavat säilyivät pitkään lähinnä kansallisina ja monopolistisina.
- (6) Koska kansallisissa verkoissa ei ollut kilpailua, rautatieyrityksillä ei ensinnäkään ollut kannustimia alentaa toimintakustannuksiaan ja kehittää uusia palveluja. Ne eivät saaneet toiminnastaan tarpeeksi tuloja kattaakseen kaikki kulut ja tarpeelliset investoinnit. Joskus tällaiset tarpeelliset investoinnit jätettiin tekemättä. ETA-valtiot puolestaan toisinaan velvoittivat rautatieyritykset näihin investointeihin, vaikka yritysten omat rahoitusvarat eivät riittäneet. Tämä johti rautatieyritysten huomattavaan velkaantumiseen, mikä puolestaan vaikutti kielteisesti niiden kehitykseen.

⁽¹⁾ Tämä luku vastaa rautatieyrityksille myönnettäviä valtiontukia koskevia yhteisön suuntaviivoja (EUVL C 184, 22.7.2008, s. 13).

⁽²⁾ KOM(2001) 370, 12.9.2001, s. 18.

⁽³⁾ Komission tiedonanto ”Kestävä liikkuvuutta Eurooppaan – Euroopan komission vuoden 2001 liikennepolitiikan valkoisen kirjan väliarviointi” (KOM(2006) 314, 22.6.2006, s. 21).

⁽⁴⁾ Saatavana seuraavalla EFTAn Internet-sivulla: <http://www.efta.int/advisory-bodies/consultative-committee.aspx>.

⁽⁵⁾ ETA-sopimuksen johdanto-osan 9 kappaleessa tunnustetaan sopimuspuolten vakaa päätös säilyttää, suojella ja parantaa ympäristön laatua sekä huolehtia luonnonvarojen harkitusta ja järkevästä käytöstä, erityisesti noudattaen kestävä kehityksen sekä ennalta varautuvien ja ehkäisevien toimien toteuttamisen periaatetta. ETA-sopimuksen 1 artiklan mukaisesti sopimuspuolten olisi pyrittävä entistä läheisempään yhteistyöhön ympäristöpolitiikassa. ETA-sopimuksen 73 artiklan mukaisesti sopimuspuolten tavoitteena on ”säilyttää, suojella ja parantaa ympäristön laatua” toimissaan neljän vapauden alalla. ETA-sopimuksen 78 artiklassa kannustetaan sopimuspuolia syventämään ja laajentamaan yhteistyötään yhteisön toiminnassa, joka liittyy muun muassa ympäristöön.

⁽⁶⁾ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 2 artiklan mukaan yhtenä yhteisön pääasiallisena tavoitteena on edistää ”ympäristöä arvossa pitävää kestävä kasvua, joka ei edistä rahan arvon alenemista”. Näitä määräyksiä täydennetään 174 artiklassa määritellyillä erityisillä tavoitteilla. Kyseisen artiklan mukaan yhteisön ympäristöpolitiikalla myötävaikutetaan erityisesti ympäristön laadun säilyttämiseen, suojeluun ja parantamiseen. Perustamissopimuksen 6 artiklan mukaan ”ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä 3 artiklassa tarkoitetun yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, erityisesti kestävä kehityksen edistämiseksi.”

⁽⁷⁾ Vuosina 1995–2005 rautateiden tavaraliikenne (ilmaistuna tonnikipolitreinä) lisääntyi keskimäärin 0,9 prosenttia vuodessa. Tätä voidaan verrata maanteiden tavaraliikenteeseen, joka kasvoi vuosittain keskimäärin 3,3 prosenttia samalla ajanjaksolla (lähde Eurostat).

⁽⁸⁾ Vuosina 1995–2004 rautateiden matkustajaliikenne (ilmaistuna henkilökilometreinä) lisääntyi keskimäärin 0,9 prosenttia vuodessa. Tätä voidaan verrata yksityisautoiluun, joka kasvoi vuosittain keskimäärin 1,8 prosenttia samalla ajanjaksolla (lähde Eurostat).

⁽⁹⁾ Vuodesta 2002 lähtien, varsinkin niissä maissa, jotka ovat avanneet markkinansa kilpailulle. Vuonna 2006 rautateiden tavaraliikenne kasvoi 3,7 prosenttia ja matkustajaliikenne 3 prosenttia. Vuoden 2007 pitäisi vahvistaa tämä koheneva suuntaus.

⁽¹⁰⁾ Komission tiedonanto ”Tavoitteena ensisijaisesti tavaraliikenteelle suunnattu rautatieverkko” (SEC(2007) 1322, SEC(2007) 1324 ja SEC(2007) 1325, 18.10.2007).

- (7) Euroopan rautatieliikenteen kehitystä on myös rajoittanut standardisoinnin ja verkkojen yhteentoimivuuden puute, kun taas maantie- ja lentoliikenteen harjoittajat ovat kehittäneet useita kansainvälisiä palveluja. Euroopan talousalue sai perinnöksi kansallisten verkkojen muodostaman hajanaisen verkoston, jolle olivat tunnusomaista erilaiset raideleveydet ja yhteensopimattomat opastin- ja turvallisuusjärjestelmät. Rautatieyritykset eivät näin ollen pystyneet hyödyntämään mittakaavaetuja, joita olisi syntynyt, jos infrastruktuuri ja liikkuva kalusto olisi suunniteltu yhdelle suurelle markkina-alueelle 27⁽¹⁾ kansallisen markkina-alueen sijasta.
- (8) Euroopan talousalue harjoittaa rautatiealaa elyttävää politiikkaa noudattamalla kolmea pääperiaatetta:
- a) luodaan asteittain edellytykset, jotka mahdollistavat kilpailun syntyminen rautatiepalveluiden markkinoilla;
 - b) kannustetaan Euroopan rautatieverkon standardisointiin ja tekniseen yhdenmukaistamiseen tavoitteena täysi yhteentoimivuus Euroopan tasolla;
 - c) myönnetään Euroopan talousalueen rahoitustukea (TEN-T-ohjelma ja rakennerahastot).
- (9) Euroopan talousalue on näin ollen asteittain avannut rautatieliikenteen markkinoita kilpailulle. Kilpailun vapauttamista koskeva ensimmäinen paketti hyväksyttiin vuonna 2001 ja siihen sisältyi yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/12/EY⁽¹²⁾, rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY muuttamisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/13/EY⁽¹³⁾ sekä rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/14/EY⁽¹⁴⁾. Tätä pakettia seurasi toinen paketti vuonna 2004, johon sisältyvät tärkeimmät toimenpiteet ovat Euroopan rautatieviraston perustamisesta (virastoasetus) 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin neuvoston asetus (EY) N:o 881/2004⁽¹⁵⁾, yhteisön rautateiden turvallisuudesta sekä rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta (rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta) 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/49/EY⁽¹⁶⁾, Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun neuvoston direktiivin 96/48/EY ja Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/16/EY muuttamisesta 29 päivänä huhtikuuta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/50/EY⁽¹⁷⁾ sekä yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta 29 päivänä helmikuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/51/EY⁽¹⁸⁾. Kolmas paketti hyväksyttiin vuonna 2007 ja siihen sisältyi rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta 23 päivänä lokakuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007⁽¹⁹⁾, rautatieliikenteen matkustajien oikeuksista ja velvollisuuksista 23 päivänä lokakuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1371/2007⁽²⁰⁾, yhteisön rautateiden kehittämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY ja rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä annetun direktiivin 2001/14/EY muuttamisesta 23 päivänä lokakuuta 2007 annettu

⁽¹⁾ Islannissa, Maltalla ja Kyproksella ei ole rautatieverkkoa.

⁽²⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26.

⁽⁴⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2007/58/EY (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 44), otettu osaksi ETA-sopimusta 17. maaliskuuta 2009 tehdyllä ETA-komitean päätöksellä N:o 33/2009 (EUVL L 130, 28.5.2009, s. 27 ja ETA-täydennysosa N:o 28, 28.5.2009, s. 25). Direktiivit 2001/12/EY, 2001/13/EY ja 2001/14/EY otettiin osaksi ETA-sopimusta 28. syyskuuta 2001 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 118/2001 (EYVL L 322, 6.12.2001, s. 32, ja ETA-täydennysosa N:o 60, 6.12.2001, s. 29). Kyseisellä päätöksellä muutettiin neuvoston direktiivin 91/440/ETY ottamisesta osaksi ETA-sopimusta 21. maaliskuuta 1994 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 7/94 (EYVL L 160, 28.6.1994, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 17, 28.6.1994, s. 1) ja neuvoston direktiivin 95/18/EY ottamisesta osaksi ETA-sopimusta 15. joulukuuta 1995 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 71/95 (EYVL L 57, 7.3.1996, s. 37, ja ETA-täydennysosa N:o 11, 7.3.1996, s. 14).

⁽⁵⁾ EUVL L 164, 30.4.2004, s. 1, otettu osaksi ETA-sopimusta 10. kesäkuuta 2005 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 82/2005 (EUVL L 268, 13.10.2005, s. 13, ETA-täydennysosa N:o 52, 13.10.2005, s. 7).

⁽⁶⁾ EUVL L 164, 30.4.2004, s. 44.

⁽⁷⁾ EUVL L 164, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁸⁾ EUVL L 164, 30.4.2004, s. 164. Direktiivit 2004/49/EY, 2004/50/EY ja 2004/51/EY otettiin osaksi ETA-sopimusta 29. lokakuuta 2004 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 151/2004 (EUVL L 102, 21.4.2005, s. 27, ja ETA-täydennysosa N:o 20, 21.4.2005, s. 17). Kyseisellä päätöksellä muutettiin neuvoston direktiivin 95/18/EY ottamisesta osaksi ETA-sopimusta 15. joulukuuta 1995 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 71/95 (EYVL L 57, 7.3.1996, s. 37, ja ETA-täydennysosa N:o 11, 7.3.1996, s. 14), direktiivien 2001/12/EY, 2001/13/EY ja 2001/14/EY ottamisesta osaksi ETA-sopimusta 28. syyskuuta 2001 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 118/2001 (EYVL L 322, 6.12.2001, s. 32, ja ETA-täydennysosa N:o 60, 6.12.2001, s. 29), direktiivin 96/48/EY hyväksymisestä 30. huhtikuuta 1997 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 25/97 (EYVL L 242, 4.9.1997, s. 74, ja ETA-täydennysosa N:o 37, 4.9.1997, s. 74), direktiivin 2001/16/EY hyväksymisestä 1. maaliskuuta 2002 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 16/2002 (EYVL L 110, 25.4.2002, s. 11, ja ETA-täydennysosa N:o 21, 25.4.2002, s. 8) ja neuvoston direktiivin 91/440/ETY ottamisesta osaksi ETA-sopimusta 21. maaliskuuta 1994 tehtyä ETA:n sekakomitean päätöstä N:o 7/94 (EYVL L 160, 28.6.1994, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 17, 28.6.1994, s. 1).

⁽⁹⁾ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1, otettu osaksi ETA-sopimusta 2. heinäkuuta 2008 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 85/2008 (EUVL L 280, 23.10.2008, s. 20 ja ETA-täydennysosa N:o 64, 23.10.2008, s. 13).

⁽²⁰⁾ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 14, otettu osaksi ETA-sopimusta 2. heinäkuuta 2010 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 90/2010 (EUVL L 277, 21.10.2010, s. 43 ja ETA-täydennysosa N:o 59, 21.10.2010, s. 12).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/58/EY⁽²¹⁾ sekä vetureita ja junia rautateillä yhteisössä ajavien veturinkuljettajien hyväksymisestä 23 päivänä lokakuuta 2007 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/59/EY⁽²²⁾. Rautateiden tavaraliikennemarkkinat avattiin kilpailulle 15 päivänä maaliskuuta 2003 Euroopan laajuisessa rautateiden tavaraliikenneverkossa, sen jälkeen 1 päivänä tammikuuta 2006 kansainvälisessä tavaraliikenteessä ja lopuksi 1 päivänä tammikuuta 2007 rautatieliikenteen kabotaasissa. Kolmannen rautatiepaketin mukaisesti kansainvälinen matkustajaliikenne avataan kilpailulle 1 päivänä tammikuuta 2010. Tietyt ETA-valtiot, esimerkiksi Yhdistynyt kuningaskunta, Saksa, Alankomaat ja Italia, ovat jo (osittain) avanneet matkustajaliikennemarkkinansa kilpailulle.

- (10) Yhteisön rautateiden kehittämisestä 29 päivänä heinäkuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/440/ETY⁽²³⁾ asetetaan rautatieliikenteen toimijoiden käyttöön uusi institutionaalinen ja organisatorinen kehys, jossa edellytetään seuraavia:
- a) rautatieyritysten⁽²⁴⁾ erottaminen infrastruktuurin hallinnosta⁽²⁵⁾ kirjanpidollisesti ja organisatorisesti;
 - b) rautatieyritysten hallinnon riippumattomuus;
 - c) rautatieyritysten johtaminen samojen periaatteiden mukaan, joita sovelletaan kaupallisiin yhtiöihin;
 - d) rautatieyritysten taloudellinen tasapaino, joka perustuu järkevään liiketoimintasuunnitelmaan;
 - e) ETA-valtioiden rahoitustoimenpiteiden on oltava valtiontukisääntöjen mukaisia⁽²⁶⁾.
- (11) Samanaikaisesti tämän kilpailun vapauttamisen kanssa Euroopan komissio ja ETA:n sekakomitea ovat myös pyrkineet edistämään Euroopan rautatieverkkojen yhteentoimivuutta. Tähän on liittynyt rautatieliikenteen turvallisuuden parantamiseksi tehtyjä Euroopan talousalueen aloitteita⁽²⁷⁾.
- (12) Lisäksi rautatiealaa pyritään edistämään julkisin toimin myöntämällä rahoitustukea. Euroopan komissio katsoo, että tällainen tuki voi olla perusteltua tietyissä tilanteissa, kun otetaan huomioon rautatiealan mukauttamisesta aiheutuvat huomattavat kustannukset.
- (13) Euroopan komissio toteaa myös, että rautatieliikenteeseen on kautta aikain osoitettu huomattavasti julkisia varoja.
- (14) Rautateiden valtiontuki voidaan hyväksyä, jos sillä myötävaikutetaan yhdenmennyksen, kilpailulle avoimien ja yhteentoimivien Euroopan talousalueen markkinoiden syntymiseen sekä Euroopan talousalueen tavoitteisiin kestävästä liikenteestä. Euroopan komission ja EFTAn valvontaviranomaisen on varmistuttava tässä yhteydessä, ettei viranomaisten myöntämä rahoitustuki vääristä kilpailua yhteisön edun vastaisella tavalla. Tietyissä tapauksissa Euroopan komissio ja EFTAn valvontaviranomainen voi edellyttää, että ETA-valtio antaa sitoumuksen Euroopan talousalueen tavoitteiden noudattamisesta, kun tuki myönnetään.
- 1.2 Suuntaviivojen tarkoitus ja soveltamisala**
- (15) Näiden suuntaviivojen tarkoituksena on antaa ohjeistusta siitä, noudattaako direktiivissä 91/440/ETY määritellyille rautatieyrityksille myönnetty valtiontuki ETA-sopimusta edellä kuvatuissa olosuhteissa. Lisäksi suuntaviivojen 3 lukua sovelletaan kaupunki- tai seutuliikennettä tai alueellista matkustajaliikennettä harjoittaviin yrityksiin. Suuntaviivat nojautuvat erityisesti periaatteisiin, jotka yhteisön lainsäätäjä on vahvistanut kolmessa peräkkäisessä rautatiepaketissa. Suuntaviivojen tavoitteena on lisätä julkisen rahoituksen avoimuutta sekä oikeusvarmuutta valtiontukea koskevien sääntöjen suhteen Euroopan talousalueen markkinoiden avautuessa. Nämä suuntaviivat eivät koske infrastruktuurin hallinnolle suunnattua julkista rahoitusta.

⁽²¹⁾ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 44, otettu osaksi ETA-sopimusta 17. maaliskuuta 2009 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 33/2009 (EUVL L 130, 28.5.2009, s. 27 ja ETA-täydennysosa N:o 28, 28.5.2009, s. 25).

⁽²²⁾ EUVL L 315, 3.12.2007, s. 51, otettu osaksi ETA-sopimusta 5. helmikuuta 2009 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 12/2009 (EUVL L 73, 19.3.2009, s. 47 ja ETA-täydennysosa N:o 16, 19.3.2009, s. 18).

⁽²³⁾ EYVL L 237, 24.8.1991, s. 25, otettu osaksi ETA-sopimusta 21. maaliskuuta 1994 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 7/94. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2007/58/EY.

⁽²⁴⁾ Direktiivin 91/440/ETY 3 artiklan mukaan rautatieyrityksellä tarkoitetaan "yhteisön voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti toimiluvan saanutta julkista tai yksityistä yritystä, jonka päätoimena on rautateiden tavaraj- ja/tai matkustajaliikenteen harjoittaminen ja joka on velvollinen huolehtimaan vetopalveluista; tähän kuuluvat myös yksinomaan vetopalveluja tarjoavat yritykset".

⁽²⁵⁾ Direktiivin 91/440/ETY 3 artiklan mukaan infrastruktuurin hallinnolla tarkoitetaan "elintä tai yritystä, joka on vastuussa erityisesti rautateiden infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpidosta. Tähän voi kuulua myös infrastruktuurin valvonta- ja turvajärjestelmien hallinnointi. Verkkoa tai verkon osaa koskevat infrastruktuurin hallinnon tehtävät voidaan antaa eri elimille tai yrityksille".

⁽²⁶⁾ Direktiivin 91/440/ETY 9 artiklan 3 kohdan mukaan "jäsenvaltioiden tukea rautatieyrityksille tässä artiklassa tarkoitettujen velkojen poistamiseksi myönnettäessä on otettava huomioon perustamissopimuksen 73, 87 ja 88 artikla".

⁽²⁷⁾ Erityisesti direktiivi 2004/49/EY, joka otettiin osaksi ETA-sopimusta 29. lokakuuta 2004 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 151/2004.

- (16) ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa määrätään, että EY:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion myöntämä tuki, joka uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei periaatteessa sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa ETA-valtioiden väliseen kauppaan. Tällaiset tuet voivat kuitenkin tietyissä tilanteissa olla perusteltuja Euroopan talousalueen yhteisen edun vuoksi. Tiedyt tällaiset tilanteet mainitaan ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdassa, ja niitä sovelletaan rautatiealaa kuten muihinkin talouden aloihin.
- (17) Lisäksi ETA-sopimuksen 49 artiklassa määrätään, että tuki noudattaa ETA-sopimusta, ”jos se on tarpeen liikenteen yhteensovittamiseksi tai korvausta julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien velvoitteiden täyttämiseksi”. Mainittu artikla on ETA-sopimuksen yleiseen rakenteeseen kuuluva erityismääräys (lex specialis). EY:n perustamissopimuksen vastaavan 73 artiklan nojalla yhteisön lainsäätäjä on hyväksynyt kaksi liikennealaa erityisesti koskevaa säädöstä eli julkisten palvelujen käsitteeseen rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä olennaisesti kuuluvia velvoitteita koskevista jäsenvaltioiden toimenpiteistä 26 päivänä kesäkuuta 1969 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1191/69⁽²⁸⁾ ja tuen myöntämisestä rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 4 päivänä kesäkuuta 1970 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1107/70⁽²⁹⁾. Yhteisistä säännöistä rautatieyritysten kirjanpidon säännönmukais-tamiseksi 26 päivänä kesäkuuta 1969 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1192/69⁽³⁰⁾ säädetään samoin, että jäsenvaltiot voivat myöntää rautatieyrityksille tiettyjä korvauksia⁽³¹⁾.
- (18) Asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan mukaan ETA-valtiot saavat vain kyseisessä asetuksessa säädetyissä ta-pauksissa ja säädetyin edellytyksin toteuttaa sellaisia yhteensovittamistoimenpiteitä ja asettaa sellaisia julkisten palvelujen käsitteeseen olennaisesti kuuluvia velvoitteita, joihin liittyy ETA-sopimuksen 49 artiklassa tarkoitettun tuen myöntäminen, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1192/69 sovel-tamista. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Altmark*⁽³²⁾ antaman tuomion mukaan tästä seuraa, että valtioneutkia, joita ei voida hyväksyä asetuksen (ETY) N:o 1107/70, (ETY) N:o 1191/69 tai (ETY) N:o 1192/69 mukaisesti, ei voida todeta yhteismarkkinoille soveltuviksi EY:n perustamissopimuksen 73 artiklan mukaisesti⁽³³⁾. Lisäksi on muistettava, että julkisen palvelun velvoitteesta maksettavia korvauksia, jotka eivät täytä ETA-sopimuk-sen 49 artiklasta johdettuja säännöksiä, ei voida todeta yhteismarkkinoille soveltuviksi ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohdan tai muiden ETA-sopimuksen määräysten mukaisesti⁽³⁴⁾.
- (19) Kun asetus (EY) N:o 1370/2007⁽³⁵⁾ (”julkisen palvelun velvoitetta koskeva asetus”) tulee voimaan 3 päivänä joulukuuta 2009 ja kumoaa asetukset (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70, se luo uuden säädöskehkeyksen. Sen vuoksi näitä suuntaviivoja ei sovelleta julkisen palvelun velvoitteesta maksettaviin korvauksiin liittyviin näkö-kohtiin.
- (20) Asetuksen (EY) N:o 1370/2007 tultua voimaan oikeusperustana voidaan käyttää suoraan ETA-sopimuksen 49 artiklaa määriteltäessä, soveltuvatko julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen soveltamisalan ulkopuo-lle kuuluvat tuet, erityisesti tavaraliikenteen yhteensovittamiseen tarkoitettut tuet, yhteismarkkinoille. Olisi tarjot-tava yleinen tulkinta siitä, kuinka arvioidaan, ovatko liikenteen yhteensovittamiseen myönnettävät tuet ETA-sopi-muksen 49 artiklan mukaisia. Näiden suuntaviivojen tarkoituksena on erityisesti vahvistaa tällaiset arviointiperus-teet ja enimmäisintensiteetit. Kun otetaan huomioon 49 artiklan sanamuoto, EFTAn valvontaviranomaisen on kuitenkin annettava EFTA-valtioille mahdollisuus tarvittaessa osoittaa, että toimenpiteet, jotka ylittävät vahvistetut enimmäismäärät, ovat tarpeen ja oikeasuhteisia.
- (21) Nämä suuntaviivat koskevat ETA-sopimuksen 49 ja 61 artiklan soveltamista sekä mainittujen artiklojen täytän-töönpanoa, kun julkista rahoitusta myönnetään direktiivissä 91/440/ETY tarkoitetuille rautatieyhtiöille. Suuntaviivoissa käsitellään seuraavia seikkoja: julkinen tuki rautatieyrityksille infrastruktuurien rahoituksen kautta (2 luku), tuki liikkuvan kaluston ostamiseksi ja uudistamiseksi (3 luku), jäsenvaltioiden perumat velat tavoitteena rautatie-yritysten taloudellisen tilanteen tervehdyttäminen (4 luku), rautatieyritysten rakenneuudistukset (5 luku), liikenteen yhteensovittamiseen myönnettävät tuet (6 luku) ja rautatieyrityksille myönnettyt valtiontakaukset (7 luku). Näissä suuntaviivoissa ei sitä vastoin käsitellä julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen yksityiskohtaisia soveltamis-sääntöjä, joiden osalta Euroopan komissio eikä EFTAn valvontaviranomainen ole vielä kehittänyt päätöksenteko-käytäntöä⁽³⁶⁾.

⁽²⁸⁾ EYVL L 156, 28.6.1969, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 1893/91 (EYVL L 169, 29.6.1991, s. 1).

⁽²⁹⁾ EYVL L 130, 15.6.1970, s. 1.

⁽³⁰⁾ EYVL L 156, 28.6.1969, s. 8, asetus sellaisena kuin se viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1791/2006 (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 1).

⁽³¹⁾ Kyseiset kolme asetusta otettiin osaksi ETA-sopimusta alusta lähtien.

⁽³²⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-280/00, *Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (”Altmark”), 24. heinäkuuta 2003 antama tuomio, Kok. 2003, s. I-7747.

⁽³³⁾ *Altmark*-tuomio, 107 kohta.

⁽³⁴⁾ EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtioneutkeen 28 päivänä marraskuuta 2005 tehty komission päätös (EUVL L 312, 29.11.2005, s. 67), johdanto-osan 17 kappale. Päätös on otettu osaksi ETA-sopimusta 7. heinäkuuta 2006 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 91/2006 (EUVL L 286, 19.10.2006, s. 31, ETA-täydennysosa N:o 52, 19.10.2006, s. 24). EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohta vastaa ETA-sopimuksen 59 artiklan 2 kohtaa.

⁽³⁵⁾ Otettu osaksi ETA-sopimusta 4. heinäkuuta 2008 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 85/2008 (EUVL L 280, 23.10.2008, s. 20, ETA-täydennysosa N:o 64, 23.10.2008, s. 13).

⁽³⁶⁾ Suuntaviivoissa ei myöskään käsitellä asetuksen (ETY) N:o 1192/69 soveltamista. Kyseinen asetus otettiin osaksi ETA-sopimusta alusta lähtien.

- 2 JULKINEN TUKI RAUTATIEYRITYKSILLE RAUTATIEINFRASTRUKTUURIEN RAHOITUKSEN KAUTTA
- (22) Rautatieinfrastruktuureilla on huomattava merkitys Euroopan rautatiealan kehittämisessä. Huomattavat infrastruktuuri-investoinnit ovat välttämättömiä riippumatta siitä, onko kyseessä yhteentoimivuus, turvallisuus tai suurten nopeuksien verkon kehittäminen ⁽³⁷⁾.
- (23) Näitä suuntaviivoja sovelletaan ainoastaan rautatieyrityksiin. Niiden tarkoituksena ei ole kuitenkaan määrittellä valtiontukien osalta oikeudellista järjestelmää, jota sovelletaan infrastruktuurien julkiseen rahoitukseen. Tässä luvussa ainoastaan tarkastellaan infrastruktuurien julkisen tuen vaikutuksia rautatieyrityksiin.
- (24) Infrastruktuurien kehittämiseen myönnettävä julkinen rahoitus voi itse asiassa tuoda välillistä etua rautatieyrityksille ja olla siten tukea. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti olisi arvioitava, onko infrastruktuurien hyväksi toteutettavalla toimenpiteellä sellainen taloudellinen vaikutus, että se alentaa rautatieyrityksen vastattavaksi tavallisesti kuuluvia kustannuksia ⁽³⁸⁾. Jotta tällainen vaikutus olisi olemassa, kyseisille yrityksille on erityisesti tarjouduttava valikoiva etu ja tällaisen edun on oltava seurausta asianomaisten infrastruktuurien rahoituksesta ⁽³⁹⁾.
- (25) Jos infrastruktuuri on kaikkien potentiaalisten käyttäjien käytettävissä tasavertaisella ja syrjimättömällä tavalla ja infrastruktuurin käytöstä veloitetaan sopiva, ETA:n lainsäädännön (direktiivi 2001/14/EY) mukainen korvaus, komissio ja EFTAn valvontaviranomainen tavallisesti katsovat, että infrastruktuurien julkinen rahoitus ei ole rautatieyrityksille maksettua valtiontukea ⁽⁴⁰⁾.
- (26) EFTAn valvontaviranomainen muistuttaa lisäksi mieliin, että jos rautatieinfrastruktuurien julkinen rahoitus on yhdelle tai useammalle rautatieyritykselle myönnettävää tukea, se voidaan hyväksyä esimerkiksi ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaisesti, jos kyseinen infrastruktuuri on tarpeen liikenteen yhteensovittamiseksi. Tässä suhteessa näiden suuntaviivojen 6 luku toimii olennaisena viitekohtana yhteismarkkinoille soveltuvuutta arvioitaessa.

3 TUET LIIKKUVAN KALUSTON OSTAMISEKSI JA UUDISTAMISEKSI

3.1 Tarkoitus

- (27) Matkustajaliikenteessä käytettävien vetureiden ja junavanujen kanta on vanhaa ja joskus loppuunkäytettyä, erityisesti EU:n uusissa jäsenvaltioissa. Vuonna 2005 EU-25:n ja Norjan (diesel- ja sähkö)vetureista 70 prosenttia ja junavaunuista 65 prosenttia oli yli 20 vuoden ikäisiä ⁽⁴¹⁾. Euroopan unioniin vuonna 2004 liittyneissä jäsenvaltioissa 82 prosenttia vetureista ja 62 prosenttia junavaunuista oli vuonna 2005 yli 20 vuotta vanhoja ⁽⁴²⁾. Euroopan komissio kuitenkin arvioi käytettävissään olevien tietojen perusteella, että vuosittain noin 1 prosentti tästä kannasta uusitaan.
- (28) Tämä kehitys heijastaa luonnollisesti yleisesti rautatiealan vaikeuksia, jotka vähentävät rautatieyritysten houkutteita ja valmiutta pyrkiä investoimaan liikkuvan kaluston uudenaikaistamiseen ja/tai uusimiseen. Tällaiset investoinnit ovat kuitenkin välttämättömiä säilyttämään rautatieliikenteen kilpailukyky verrattuna muihin kuljetusmuotoihin, jotka saastuttavat enemmän tai aiheuttavat enemmän ulkoisia kustannuksia. Investoinnit ovat myös tarpeen rajoittamaan rautatieliikenteen ympäristövaikutuksia, erityisesti meluhaittoja, ja parantamaan rautatieliikenteen turvallisuutta. Lisäksi kansallisten verkkojen yhteentoimivuuden parantaminen edellyttää nykyisen liikkuvan kaluston mukauttamista järjestelmän yhtenäisyyden säilyttämiseksi.
- (29) Edellisen perusteella käy ilmi, että liikkuvan kaluston ostamiseen ja uudistamiseen tarkoitetut tuet voivat tietyissä olosuhteissa myötävaikuttaa monenlaisiin yhteisen edun mukaisiin tavoitteisiin, joten niiden voidaan katsoa noudattavan ETA-sopimusta.

⁽³⁷⁾ Komission tiedonanto ”Kestävää liikkuvuutta Eurooppaan – Euroopan komission vuoden 2001 liikennepolitiikan valkoisen kirjan väliarviointi”. Ks. myös ETA:n neuvoo-antavan komitean päätöslauselma ja kertomus ”An Ambitious Transport Policy”.

⁽³⁸⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-382/99, *Alankomaiden kuningaskunta v. komissio*, 13. kesäkuuta 2002 antama tuomio, Kok. 2002, s. I-5163.

⁽³⁹⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-156/98, *Saksan liittotasavalta v. komissio*, 19. syyskuuta 2000 antama tuomio, Kok. 2000, s. I-6857.

⁽⁴⁰⁾ N 478/64 – Coràs Iompair Eirannin (CIÉ) infrastruktuuri-investoinnin pääomalainojen valtiontakauksesta 7 päivänä kesäkuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 209, 31.8.2006, s. 8); N 284/05, Irlanti – Alueellisesta laajakaistaohjelmasta 8 päivänä maaliskuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 207, 30.8.2006, s. 3), 34 kohta; ja seuraavat komission päätökset: Espanjan toteuttamista toimenpiteistä ja valtiontuesta Benidormissa (Alicantessa) sijaitsevan Terra Mítica SA -teemapuiston hyväksi 2 päivänä elokuuta 2002 tehty päätös 2003/227/EY (EUVL L 91, 8.4.2003, s. 23), 64 kohta; N 355/2004 PPP, Belgia – Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhankkeesta Krijgsbaan-väylän siirtämiseksi tunneliin Deurnessa 20 päivänä huhtikuuta 2005 tehty päätös; teollisuusalueen ja Antwerpenin lentoaseman toiminnan kehittämisestä tehty päätös (EUVL C 176, 16.7.2005, s. 11), 34 kohta; N 550/01, Belgia – Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä toteutetusta lastaus- ja purkujärjestelmästä 11 päivänä joulukuuta 2001 tehty päätös (EUVL C 24, 26.1.2002, s. 2), 24 kohta; N 649/01, Yhdistynyt kuningaskunta – Avustuksesta rahtiliikenteen infrastruktuureja varten 20 päivänä joulukuuta 2001 tehty päätös (EUVL C 45, 19.2.2002, s. 2), 45 kohta; N 356/02, Yhdistynyt kuningaskunta – Network Railista 17 päivänä heinäkuuta 2002 tehty päätös (EUVL C 232, 28.9.2002, s. 2), 70 kohta; N 511/1995 Jaguar Cars Ltd Ks. myös Euroopan komission suuntaviivat EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan ja ETA-sopimuksen 61 artiklan soveltamisesta maailualan valtiontukiin (EUVL C 350, 10.12.1994, s. 5), 12 kohta. EFTAn valvontaviranomainen hyväksyi vastaavat suuntaviivat 6 päivänä joulukuuta 1995 tehdyllä päätöksellä N:o 124/95/KOL (EUVL L 124, 23.5.1996, s. 41 ja ETA-täydennyksessä N:o 23, 23.5.1996, s. 104); valkoinen kirja: oikeudenmukainen maksu infrastruktuurin käytöstä, KOM(1998) 466 lopullinen, 43 kohta; komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: ”Merisatamapalvelujen laadun parantaminen: Euroopan liikenteen avaintekijä”, KOM(2001) 35 lopullinen, s. 11.

⁽⁴¹⁾ Lähde: UIC Rolling stock fleet in EU-25 + Norway (2005).

⁽⁴²⁾ Lähde: CER (2005).

- (30) Tämän jakson tarkoituksena on tarkentaa ne olosuhteet, joissa EFTAn valvontaviranomainen tarkastelee tuen soveltuvuutta.

3.2 Soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (31) Kun tarkastellaan tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille, on otettava huomioon tavoite yhteisestä edusta, johon tuki myötävaikuttaa.
- (32) EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että periaatteessa tarve uudenaikaistaa liikkuvaa kalustoa voidaan ottaa riittävällä tavalla huomioon joko valtioneuvoston sovellettavien yleisten sääntöjen täytäntöönpanossa tai soveltamalla ETA-sopimuksen 49 artiklaa, kun tuki on tarkoitettu liikenteen yhteensovittamiseen (6 luku).
- (33) Tarkastellessaan liikkuvaan kalustoon myönnettävien tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille EFTAn valvontaviranomainen soveltaa näin ollen yleisesti perusteita, jotka on määritelty kullekin seuraavalle tukiluokalle näissä suuntaviivoissa tai muissa merkityksellisissä asiakirjoissa:
- a) tuet liikenteen yhteensovittamiseen ⁽⁴³⁾;
 - b) rautatieyritysten rakenneuudistustuet ⁽⁴⁴⁾;
 - c) pk-yritysten tuet ⁽⁴⁵⁾;
 - d) ympäristönsuojeluun myönnettävä tuki ⁽⁴⁶⁾;
 - e) tuet, jotka on tarkoitettu julkisen palvelun velvoitteista julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen puitteissa aiheutuvien kustannusten korvaamiseen ⁽⁴⁷⁾;
 - f) alueelliset tuet ⁽⁴⁸⁾.
- (34) Siltä osin kuin kyseessä ovat alkuinvestointeihin tarkoitettavat alueelliset tuet, alueellisia valtiontukia koskevissa suuntaviivoissa todetaan, että ”liikennealalla kuljetuskaluston (irtain omaisuus) hankinnasta aiheutuville kustannuksille ei voida myöntää alkuinvestointitukea” (39 kohta, alaviite 40). EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että tästä säännöstä on syytä poiketa, kun kyseessä on rautateiden matkustajaliikenne. Tämä johtuu kyseisen kuljetusmuodon erityispiirteistä, erityisesti siitä, että kyseisen alan liikkuva kalusto saattaa olla pysyvästi osoitettu tietyille rautatelinjoille tai tiettyihin palveluihin. Näin ollen tietyin jäljempänä määriteltyin edellytyksin liikkuvan kaluston hankinnasta rautateiden matkustajaliikenteessä (tai muissa liikennemuodoissa, kuten kevytjuna, metro tai raitiovaunu) aiheutuvia kustannuksia pidetään näiden suuntaviivojen mukaisina tukikelpoisina menoina ⁽⁴⁹⁾. Sen sijaan yksinomaan tavaraliikenteessä käytettävän liikkuvan kaluston hankintamenot eivät ole tukikelpoisia.
- (35) Kun otetaan huomioon 28 ja 29 kohdassa kuvailtu tilanne, tätä poikkeusta sovelletaan liikkuvaan kalustoon tehtäviin kaikentyyppisiin investointeihin riippumatta siitä, onko kyseessä alkuinvestointi vai korvaava investointi, jos kalusto on osoitettu linjoille, jotka palvelevat säännöllisesti ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaista tukialuetta tai alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 69 ja 70 kohdan mukaista syrjäisintä aluetta tai harvaanasuttua aluetta ⁽⁵⁰⁾. Muilla alueilla poikkeusta sovelletaan ainoastaan alkuinvestointitukiin, ja korvaaviin investointeihin tarkoitettujen tukien osalta sitä sovelletaan ainoastaan, jos tuen turvin uudenaikaistettava liikkuva kalusto on kokonaisuudessaan yli 15 vuotta vanhaa.

⁽⁴³⁾ Ks. 6 luku.

⁽⁴⁴⁾ Ks. 5 luku, ks. myös EFTAn valvontaviranomaisen valtioneuvoston suuntaviivoista vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi 1 päivänä joulukuuta 2004 tehty päätös N:o 305/04/KOL (EUVL L 97, 15.4.2005, s. 41 ja ETA-täydennysosa N:o 21, 28.4.2005, s. 1). Ks. vastaavat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2).

⁽⁴⁵⁾ EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettyyn valtioneuvoston 12 päivänä tammikuuta 2001 annettu komission asetus (EY) N:o 70/2001 (EUVL L 10, 13.1.2001, s. 33), asetus sellaisena kuin se viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1976/2006 (EUVL L 368, 23.12.2006, s. 85). Asetus otettiin osaksi ETA-sopimuksen liitettä XV 25 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 88/2002 (EUVL L 266, 3.10.2002, s. 56 ja ETA-täydennysosa N:o 49, 3.10.2002, s. 42).

⁽⁴⁶⁾ EFTAn valvontaviranomainen hyväksyi ympäristönsuojeluun myönnettävän valtioneuvoston suuntaviivat 16. heinäkuuta 2008 tehdyllä päätöksellä N:o 500/08/KOL (EUVL L 144, 10.6.2010, s. 1 ja ETA-täydennysosa N:o 29, 10.6.2010, s. 1). Ks. vastaavat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 82, 1.4.2008, s. 1).

⁽⁴⁷⁾ Edellä mainittu asetus (ETY) N:o 1191/69 otettiin osaksi ETA-sopimusta alusta lähtien. Edellä mainittu Euroopan parlamentin ja neuvoston julkisen palvelun velvoitteita koskeva asetus otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 85/2008. Huomiota olisi kiinnitettävä erityisesti asetuksen 3 artiklan 1 kohtaan: ”Kun toimivaltainen viranomais päättää myöntää valitsemalleen liikenteenharjoittajalle minkä tahansa luonteen yksinoikeuden ja/tai korvauksen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä, tämän viranomaisen on myönnettävä se julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen puitteissa”.

⁽⁴⁸⁾ Ks. EFTAn valvontaviranomaisen alueellisia valtiontukia koskevista suuntaviivoista vuosille 2007–2013 6 päivänä huhtikuuta 2006 tehdyn päätöksen 85/06/KOL 8 kohta (EUVL L 54, 28.2.2008, s. 1 ja ETA-täydennysosa N:o 11, 28.2.2008, s. 1). Ks. vastaavat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 54, 4.3.2006, s. 13, 8 kohta).

⁽⁴⁹⁾ EFTAn valvontaviranomainen toteaa, että tätä perustelua voidaan tapauksesta riippuen soveltaa soveltuvin osin maantieliikenteen julkisessa henkilöliikenteessä käytettäviin ajoneuvoihin, kun nämä ajoneuvot täyttävät uusiin ajoneuvoihin sovellettavat yhteisön standardit. EFTAn valvontaviranomainen soveltaa tällaisissa tapauksissa yhtäläisen kohtelun varmistamiseksi samaa lähestymistapaa kuin näissä suuntaviivoissa kuvataan rautateiden liikkuvan kaluston osalta. Kun jäsenvaltiot myöntävät tämäntyyppisiä tukia, EFTAn valvontaviranomainen kannustaa EFTA-valtioita tukemaan vähiten saastuttavia teknologioita. Lisäksi EFTAn valvontaviranomainen tutkii, missä määrin on aiheellista myöntää erityistä rahoitustukea, joka johtaa tällaisia teknologioita kannustaviin korkeampiin tuki-intensiteetteihin.

⁽⁵⁰⁾ Harvaanasutut alueet vastaavat NUTS-II -tason alueita, joilla väestötiheys on korkeintaan kahdeksan asukasta/km² ja joiden viereisillä pienemmällä alueilla on sama väestötiheys, tai ne kuuluvat tällaisiin alueisiin.

- (36) Jottei kilpailu vääristyisi yhteisen edun vastaisella tavalla, EFTAn valvontaviranomainen katsoo kuitenkin, että tähän poikkeukseen on sovellettava neljää edellytystä, joiden on täyttyvä kumulatiivisesti:
- a) asianomaisen liikkuvan kaluston on oltava osoitettuna yksinomaan tietyn alueen kaupunki- tai seutuliikenteeseen tai alueelliseen matkustajaliikenteeseen taikka tietylle, useita alueita palvelevalle linjalle. Tässä tarkoituksessa näissä suuntaviivoissa "kaupunki- ja seutuliikenteellä" tarkoitetaan liikennepalveluja, jotka täyttävät kaupunki- tai asutuskeskuksen tarpeet sekä tällaisen keskuksen ja sitä ympäröivien lähiöiden väliset tarpeet, sekä "alueellisella liikenteellä" liikennepalveluja, joita harjoitetaan yhden tai useamman alueen liikennetarpeiden täyttämiseksi. Useita alueita yhdessä tai useammassa ETA-valtiossa palvelevat liikennepalvelut voivat näin ollen kuulua tämän alakohdan soveltamisalaan, jos vaikutus näiden liikennepalvelujen kattamien alueiden aluekehitykseen voidaan osoittaa erityisesti palvelun säännöllisyydellä. Tällaisessa tapauksessa EFTAn valvontaviranomainen varmistaa, ettei tuki vaaranna kansainvälisen matkustajaliikenteen markkinoiden ja kabotaasin tosiasiallista avaamista (kolmannen rautatiepaketin voimaantulo);
 - b) asianomaisen liikkuvan kaluston pitäisi pysyä vähintään kymmenen vuotta yksinomaan sillä tietyllä alueella tai useita alueita ylittävällä tietyllä linjalla, jonka suhteen tukea on maksettu;
 - c) korvaavan liikkuvan kaluston on täytettävä kyseisessä verkossa sovellettavat, yhteentoimivuutta, turvallisuutta ja ympäristöä koskevat standardit ⁽⁵¹⁾;
 - d) EFTA-valtion on osoitettava, että hanke edistää johdonmukaista alueellista kehitysstrategiaa.
- (37) EFTAn valvontaviranomainen valvoo, että kilpailun aiheeton vääristyminen vältetään, erityisesti ottamalla huomioon lisätulot, joita tukea saavalle yritykselle saattaa syntyä asianomaisella linjalla korvattavasta liikkuvasta kalustosta, jos liikkuva kalusto esimerkiksi myydään kolmansille tai sitä käytetään muilla markkinoilla. Tätä varten tuen myöntämisen edellytykseksi voidaan asettaa tukea saavan yrityksen velvoite myydä osittain tai kokonaan ja tavanomaisin markkinaedellytyksin ne tarvikkeet, joita se ei enää tarvitse, jotta toiset toimijat voivat jatkaa tarvikkeiden käyttöä. Tässä tapauksessa vanhojen tarvikkeiden myynnistä saatavat tulot vähennetään tukikelpoisista menoista.
- (38) Yleisemmin ottaen EFTAn valvontaviranomainen valvoo, ettei tukea käytetä väärin. Samalla sovelletaan muita edellytyksiä, jotka vahvistetaan alueellisia valtiontukia koskeissa suuntaviivoissa erityisesti enimmäisintensiteettien osalta, sekä aluetukikarttoja ja tuen kasaantumista koskevia sääntöjä. EFTAn valvontaviranomainen toteaa, että asianomaiset erityiset suuntaviivat voivat joissakin tapauksissa koskea useita eri alueita, joilla sovelletaan aluetukikarttojen mukaisia erilaisia enimmäisintensiteettejä. Tällöin EFTAn valvontaviranomainen soveltaa asianomaisen linjan säännöllisesti palveleminen alueiden korkeinta tuki-intensiteettiä suhteessa tämän palvelun säännöllisyyteen ⁽⁵²⁾.
- (39) Kun kyseessä ovat investointihankkeet, joiden tukikelpoiset menot ylittävät 50 miljoonaa euroa, EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että rautateiden matkustajaliikenteen erityispiirteiden vuoksi on syytä poiketa alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 49–59 kohdasta. Alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen 53 ja 56 kohtaa sovelletaan kuitenkin, jos investointihanke koskee liikkuvaa kalustoa, joka on osoitettu useita alueita palvelevalle erityiselle linjalle.
- (40) Jos tuensaajayritykselle on annettu tehtäväksi yleistä taloudellista etua koskevia palvelutoimia, joihin liittyy liikkuvan kaluston hankintaa ja/tai uudistamista, ja yritys saa jo korvauksen näistä toimistaan, kyseinen korvaus on otettava huomioon siinä alueellisen tuen määrässä, joka yritykselle voidaan myöntää, jotta vältettäisiin liialliset korvaukset.

4 VELKOJEN PERUUTTAMINEN

4.1 Tarkoitus

- (41) Kuten 1.1 jaksossa todetaan, rautatieyritysten tulot ja menot, erityisesti investointikustannukset, ovat pitkään olleet epätasapainossa. Tämä on johtanut huomattavaan velkaantumiseen, jonka hoitamisesta aiheutuu huomattava rasitus rautatieyrityksille ja joka rajoittaa näiden yritysten investointikapasiteettia sekä infrastruktuurien että liikkuvan kaluston uudistamisen osalta.

⁽⁵¹⁾ Yhteisön normit ylittävien tai yhteisön normien puuttuessa ympäristönsuojelun tasoa parantavien uusien kuljetusajoneuvojen hankintaan myönnettävät tuet ovat mahdollisia valtiontuesta ympäristönsuojelulle annettujen yhteisön suuntaviivojen puitteissa.

⁽⁵²⁾ Jos linja tai palvelu palvelee järjestelmällisesti (eli kullakin matkalla) aluetta, johon sovelletaan korkeinta tuki-intensiteettiä, tätä intensiteettiä sovelletaan kaikkiin tukikelpoisiin menoihin. Jos aluetta, johon sovelletaan korkeinta tuki-intensiteettiä, palvelee ainoastaan satunnaisesti, tätä intensiteettiä sovelletaan ainoastaan kyseisellä alueella aiheutuneisiin tukikelpoisiin menoihin.

- (42) Tämä tilanne on otettu nimenomaisesti huomioon direktiivissä 91/440/ETY. Mainitun direktiivin johdanto-osan seitsemännän kappaleen mukaisesti ETA-valtioiden olisi ”erityisesti huolehdittava siitä, että olemassa olevilla julkisilla rautatiekuljetusyrityksillä on terve taloudellinen rakenne”, ja siinä todetaan, että tätä varten saatetaan tarvita ”taloudellisia uudelleenjärjestelyjä”. Direktiivin 9 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ”yhdessä olemassa olevien julkisten rautatieyritysten kanssa luotava asianmukaiset mekanismit näiden yritysten velkaantumisen vähentämiseksi tasolle, joka ei ole esteenä terveelle taloudelliselle liikkeenjohdolle, sekä niiden taloudellisen aseman parantamiseksi”. Kyseisen artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukea ”tässä artiklassa tarkoitettujen velkojen poistamiseksi” ja tukia myönnettäessä on otettava huomioon ETA-sopimuksen 49, 61 ja 62 artikla⁽⁵³⁾.
- (43) Direktiivin 91/440/ETY tultua voimaan ETA-valtiot vähensivät 1990-luvun alussa huomattavasti rautatieyritysten velkaantumista. Rautatieyritysten velkojen uudelleenjärjestely sai erilaisia muotoja:
- a) velkojen siirtäminen kokonaan tai osittain infrastruktuurin hallinnosta vastaavalle elimelle, minkä ansiosta rautatieyritys voi toimia terveemmällä taloudellisella perustalla. Tällainen siirto voitiin tehdä, kun liikennepalvelujen tarjoaminen ja infrastruktuurin hallinto erotettiin toisistaan;
 - b) erillisten yksiköiden perustaminen infrastruktuurihankkeiden rahoitukseen (esimerkiksi suurten nopeuksien radat), minkä ansiosta helpotetaan taloudellista taakkaa, joka muuten olisi tulevaisuudessa näistä uusista infrastruktuureista rautatieyrityksille aiheutunut;
 - c) rautatieyritysten taloudellinen uudelleenjärjestely erityisesti velkojen osittaisella tai täydellisellä peruttamisella.
- (44) Näillä kolmenlaisilla toimilla on pystytty kohentamaan rautatieyritysten taloudellista tilannetta lyhyellä aikavälillä. Velkaantuminen on vähentynyt suhteessa kaikkiin vastuisiin, samoin on vähentynyt koronmaksun osuus toimintakustannuksista. Velkahuojennuksen ansiosta rautatieyritysten taloudellinen tilanne on yleisesti ottaen kohentunut, kun takaisinmaksettavan pääoman ja koronmaksun osuus on vähentynyt. Korkotaso on lisäksi alentunut tällaisen velkahuojennuksen ansiosta, millä on ollut huomattava vaikutus velanhoitoon.
- (45) EFTAn valvontaviranomainen toteaa kuitenkin, että useat rautatieyritykset ovat edelleen huolestuttavan velkaantuneita. Useat näistä yrityksistä ovat velkaantuneet enemmän kuin kaupallisen yrityksen kannalta on hyväksyttävää, itserahoitus ei edelleenkaan toteudu ja/tai yritykset eivät pysty rahoittamaan investointitarpeitaan tuloilla, joita ne saavat nykyisistä ja tulevista kuljetustoimista. Lisäksi on todettava, että yhteisöön 1. toukokuuta 2004 jälkeen liittyneissä jäsenvaltioissa rautatiealan yritykset ovat huomattavasti velkaantuneempia kuin muualla Euroopan talousalueella.
- (46) Tämä toiseikka näkyy siinä, että yhteisön lainsäätäjä päätti olla muuttamatta direktiivien 2001/12/EY ja 2004/51/EY hyväksymisen yhteydessä direktiivin 1991/440/ETY säännöksiä. Nämä säännökset sisältyvät siis peräkkäisten rautatiepakettien muodostamaan yleiseen kehykseen.
- (47) Tämän luvun tarkoituksena on täsmentää tapaa, jolla EFTAn valvontaviranomainen aikoo tämän johdetusta oikeudesta seuraavan vaatimuksen huomioon ottaen soveltaa ETA-sopimuksen valtioneuvoston päätöksiä rautatieyritysten velkaantumisen vähentämistäjärjestelyihin.

4.2 Valtiontuen olemassaolo

- (48) Ensinnäkin EFTAn valvontaviranomainen muistuttaa mieliin, että ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan periaatetta tuen soveltumattomuudesta sovelletaan ainoastaan tukeen, ”joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suuressa osassa jotakin yritystä tai tuotannonalaa”, ja ainoastaan ”siltä osin kuin se vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan”. Kun jäsenvaltion myöntämä rahoitustuki vahvistaa jonkin yrityksen asemaa suhteessa sen kilpailijoihin yhteisön sisäisessä kaupassa, on yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti syytä katsoa, että kyseinen tuki vaikuttaa näihin kilpailijoihin⁽⁵⁴⁾.
- (49) Kaikki valtiosta johtuvat ja valtion varoin toteutetut toimenpiteet, joista seuraa velkojen täydellinen tai osittainen peruuttaminen nimenomaisesti yhden tai useamman rautatieyrityksen hyväksi, kuuluvat näin ollen ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos kyseinen rautatieyritys toimii kilpailulle avoimilla markkinoilla ja velan peruuttaminen vahvistaa sen asemaa ainakin yhdellä näistä markkinoista.
- (50) EFTAn valvontaviranomainen muistuttaa mieliin, että rautateiden kansainvälisten tavaraliikennepalvelujen markkinat avattiin kilpailulle direktiivillä 2001/12/EY Euroopan laajuisessa rautateiden tavaraliikenneverkossa 15 päivänä maaliskuuta 2003. EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että yleisesti ottaen markkinat on avattu kilpailulle viimeistään 15. maaliskuuta 2003.

⁽⁵³⁾ Ks. alaviite 26.

⁽⁵⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 730/79, *Philip Morris Holland v. komissio*, 17. syyskuuta 1980 antama tuomio, Kok. 1980, s. 2671, 11 kohta.

4.3 Soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (51) Jos rautatieyrityksen velan peruuttaminen on ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa valtiontukea, siitä on ilmoitettava EFTAn valvontaviranomaiselle ETA-sopimuksen 62 artiklan mukaisesti.
- (52) Tällaista tukea on yleisesti ottaen tarkasteltava vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnettäviä valtiontukia koskevien EFTAn valvontaviranomaisen suuntaviivojen vuodelta 2004, jäljempänä 'rakenneuudistustukia koskevat vuoden 2004 suuntaviivat' perusteella, jollei näiden suuntaviivojen 5 luvusta muuta johdu.
- (53) Siinä erityistapauksessa, että peruutettavat velat liittyvät yksinomaan liikenteen yhteensovittamiseen, julkisen palvelun velvoitteesta maksettavaan korvaukseen tai kirjanpidon säännönmukaistamiseen, tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille tarkastellaan ETA-sopimuksen 49 artiklan, kyseisen artiklan täytäntöönpanemiseksi hyväksytyjen asetusten sekä kirjanpidon säännönmukaistamista koskevan asetuksen nojalla ⁽⁵⁵⁾.
- (54) Direktiivin 91/440/ETY 9 artikla huomioon ottaen EFTAn valvontaviranomainen katsoo lisäksi, että tietyin edellytyksin tällaiset tuet on voitava hyväksyä, vaikka taloudellisia uudelleenjärjestelyjä ei tehtäisi, jos kyseessä on sellaisten vanhojen velkojen peruuttaminen, jotka on otettu ennen alan kilpailulle avaamista koskevat edellytykset vahvistavan direktiivin 2001/12/EY voimaantuloa.
- (55) EFTAn valvontaviranomainen itse asiassa katsoo, että tämäntyyppiset tuet voivat olla yhteismarkkinoille soveltuvia, jos niillä on tarkoitus helpottaa siirtymistä avoimille rautatieliikenteen markkinoille, kuten direktiivin 91/440/ETY 9 artiklassa säädetään ⁽⁵⁶⁾. Näin ollen EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että tällaiset tuet voidaan sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan ⁽⁵⁷⁾ mukaisesti katsoa yhteismarkkinoille soveltuviksi, jos seuraavat edellytykset täyttyvät.
- (56) Ensinnäkin tuen tarkoituksena on oltava sellaisten selkeästi määriteltyjen ja yksilöityjen velkojen kompensoiminen, jotka on otettu ennen 15. maaliskuuta 2001, jolloin direktiivi 2001/12/EY tuli voimaan. Tuki ei saa missään tapauksessa ylittää velkojen määrää. Direktiivin 91/440/ETY 9 artiklan ajatuksena, joka toistuu myöhemmissä direktiiveissä, oli itse asiassa korjata velkaantumistasoa, jonka kertymishetkellä markkinoiden avaamisesta ETA:n tasolla ei ollut vielä päätetty.
- (57) Toiseksi asianomaisten velkojen on liityttävä suoraan rautatieliikennetoimintaan, rautatieliikenteen hallintoon taikka rautatieinfrastruktuurin rakentamiseen tai käyttöön. Jos velka on otettu investointeihin, jotka eivät suoraan liity rautatieliikenteeseen ja/tai rautatieinfrastruktuureihin, se ei ole tukikelpoista.
- (58) Kolmanneksi velkojen peruuttamisen on hyödytettävä sellaisia yrityksiä, joiden ylivelkaantuminen on esteenä niiden terveelle taloudelliselle liikkeenjohdolle. Tuen on oltava tarpeen tilanteen korjaamiseksi sikäli, että yritys ei ETA:n kilpailutilanteen kehityksessä ennakoidulla tavalla pysty tervehtyttämään taloudellista tilannettaan lähitulevaisuudessa. Tämän perusteen arvioinnissa on otettava huomioon tuottavuuden kasvu, jota yritykseltä kohtuudella voidaan edellyttää.
- (59) Neljänneksi tuen ei pidä mennä tätä tavoitetta pidemmälle. Tältä osin on myös otettava huomioon kilpailun kehittyminen jatkossa. Joka tapauksella tuki ei saa lyhyellä aikavälillä asettaa yritystä suotuisampaan asemaan kuin muita hyvin johdettuja keskivertoyrityksiä, joilla on sama toimintaprofiili.
- (60) Viidenneksi velkojen peruuttaminen ei saa antaa yritykselle kilpailuetua, joka ehkäisee tehokkaan kilpailun kehittymistä ETA-alueella esimerkiksi estämällä markkinoiden ulkopuolisten yritysten tai uusien toimijoiden tuloa tietyille kansallisille tai alueellisille markkinoille. Velkojen peruuttamiseen tarkoitettuja tukia ei varsinkaan saa rahoittaa muilta rautatiealan toimijoilta perittävillä maksuilla ⁽⁵⁸⁾.
- (61) Kun nämä edellytykset täyttyvät, velkojen peruuttamiseksi toteutettavat toimenpiteet edistävät direktiivin 91/440/ETY 9 artiklassa tarkoitettua tavoitetta vääristämättä kohtuuttomasti kilpailua ja kauppaa ETA-valtioiden välillä. Tällöin tukia voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina.

5 RAUTATIEYRITYSTEN RAKENNEUUDISTUSTUET – TAVARALIIKENNEOSASTON RAKENNEUUDISTUS

5.1 Tarkoitus

- (62) Jollei erikseen muuta määrätä, EFTAn valvontaviranomainen arvioi vaikeuksissa olevien rautatieyritysten rakenneuudistukseen tarkoitettujen valtiontukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille rakenneuudistustukia koskevien vuoden 2004 suuntaviivojen perusteella. Mainituissa suuntaviivoissa ei vahvisteta rautatieyrityksiä koskevia poikkeuksia.

⁽⁵⁵⁾ Asetus (ETY) N:o 1192/69.

⁽⁵⁶⁾ EFTAn valvontaviranomainen soveltaa vastaavasti hukkakustannuksiin liittyvien valtiontukien analysointimenetelmiä koskevassa komission tiedonannossa (26. heinäkuuta 2001, SEC(2001) 1238) vahvistettuja tiettyjä edellytyksiä.

⁽⁵⁷⁾ Sanotun kuitenkin rajoittamatta asetusten (ETY) N:o 1191/69, (ETY) N:o 1192/69 ja (ETY) N:o 1107/70 soveltamista.

⁽⁵⁸⁾ Sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2001/14/EY soveltamista.

- (63) Rakenneuudistustukea ei yleensä voida myöntää yrityksen jollekin liiketoimintaosalle eli taloudelliselle yksikölle, joka ei ole erillinen oikeushenkilö. Rakenneuudistustukia koskevia vuoden 2004 suuntaviivoja sovelletaan yksinomaan "vaikeuksissa oleviin yrityksiin". Suuntaviivojen 12 kohdan mukaan "yhtymään kuuluva tai yhtymän haltuun joutuva yritys voi saada ... rakenneuudistustukea vain silloin, kun voidaan osoittaa, että vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yritykseen eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjako yhtymän sisällä, ja että nämä vaikeudet ovat niin vakavia, ettei yhtymä pysty selviytymään niistä itse". Eritoten olisi vältettävä sitä, että tappiolliseen toimintaan jonkin yrityksen sisällä saataisiin keinotekoisen jaottelun turvin julkisia varoja.
- (64) EFTAn valvontaviranomainen katsoo kuitenkin, että rautateiden tavaraliikenneala on Euroopassa nykyisin erityis-asemassa, minkä vuoksi – yhteisen edun mukaisesti – rautatieyritykselle myönnettyä tukea, jonka avulla voidaan korjata tavaraliikennetoiminnan kohtaamat vaikeudet, voidaan tietyn edellytyksin pitää yhteismarkkinoille soveltavana.
- (65) Rautatiealalla tavaraliikennetoiminnan kilpailutilanne on itse asiassa nykyisin hyvin erilainen kuin matkustajaliikennetoiminnan kilpailutilanne. Kansalliset tavaraliikennemarkkinat on avattu kilpailulle, mutta rautateiden matkustajaliikennemarkkinat eivät avaudu kilpailulle ennen 1. tammikuuta 2010.
- (66) Tällaisella tilanteella on taloudellisia vaikutuksia sikäli, että periaatteessa ainoastaan rahdinantajien ja kuljetusliikkeiden väliset kaupalliset suhteet säätelevät tavaraliikennettä. Matkustajaliikennetoiminnan taloudellinen tasapaino voi sitä vastoin riippua myös viranomaisten tukitoimista eli julkisen palvelun velvoitteesta maksettavasta korvauksesta.
- (67) Vain harvat Euroopan rautatieyrityksistä ovat kuitenkin erottaneet matkustajaliikennetoiminnan oikeudellisesti tavaraliikennetoiminnasta tai ovat tehneet tämän vasta hiljattain. ETA:n voimassa olevassa lainsäädännössä ei myöskään velvoiteta tällaiseen oikeudelliseen erotteluun.
- (68) Lisäksi rautateiden tavaraliikenteen elvyttäminen on ollut jo useiden vuosien ajan yksi eurooppalaisen liikennepoliittikan painopisteistä. Syitä tähän on kerrattu näiden suuntaviivojen 1 luvussa.
- (69) Tämän rautateiden tavaraliikenteen erityisluonteen vuoksi tarvitaan mukautettua lähestymistapaa. Tällainen lähestymistapa on tunnustettu komission päätöksentekokäytännössä⁽⁵⁹⁾, joka perustuu vuoden 1999 yhteisön suuntaviivoihin valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi⁽⁶⁰⁾.
- (70) Tämän luvun tarkoituksena on – ottaen huomioon EFTAn valvontaviranomaisen päätöksentekokäytäntö ja muutokset, joita rakenneuudistustukia koskevalla vuoden 2004 suuntaviivoilla tehtiin vuoden 1999 suuntaviivoihin – esittää tapa, jolla EFTAn valvontaviranomainen aikoo soveltaa tätä lähestymistapaa tulevaisuudessa.
- (71) Kun otetaan huomioon edellä kuvaillut riskit, tämä lähestymistapa on perusteltu ja sitä sovelletaan ainoastaan rautatieyritysten tavaraliikenneosastoihin siirtymäkauden ajan eli ennen 1. tammikuuta 2010 (päivä, jona rautateiden matkustajaliikenne avataan kilpailulle) ilmoitettuihin rakenneuudistustukiin.
- (72) Lisäksi EFTAn valvontaviranomainen haluaa ottaa huomioon sen seikan, että yhä useammissa ETA-valtioissa rautatieyritykset ovat mukauttaneet organisaatiotaan tavara- ja matkustajaliikennetoimintojen erityiseen kehitykseen ja eriyttäneet tavaraliiketoimintansa oikeudellisesti. EFTAn valvontaviranomainen edellyttää siis rakenneuudistuksen osana ja ennen tuen myöntämistä asianomaisen tavaraliikenneosaston oikeudellista eriyttämistä ja muuttamista yleislainsäädännön mukaiseksi liikeyritykseksi. EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että tällainen eriyttäminen myötävaikuttaa huomattavasti yhdessä muiden tarkoituksenmukaisten toimenpiteiden kanssa kaksinkertaisen tavoitteen saavuttamiseen: suljetaan pois mahdollisuus rakenneuudistetun liiketoimintaosan ja yrityksen muiden osien välisestä ristiintuusta ja varmistetaan, että kaikki näiden kahden toiminnon väliset rahoitussuhteet perustuvat pysyvästi kaupalliselle pohjalle.
- (73) Tässä luvussa tarkoitettujen tukien tarkastelussa sovelletaan jatkossakin kaikkien epäselvyyksien välttämiseksi rakenneuudistustukia koskevia vuoden 2004 suuntaviivoja, jollei jäljempänä säädetyistä nimenomaisista poikkeuksista muuta johdu.

5.2 Tukikelpoisuus

- (74) Tukikelpoisuusperusteita on mukautettava, jotta huomioon voidaan ottaa tilanne, jossa rautatieyrityksen tavaraliikenneosasto on yhtenäinen ja kestäväällä tavalla toimiva taloudellinen yksikkö, joka eriytetään rakenneuudistuksen yhteydessä ja ennen tuen myöntämistä oikeudellisesti yrityksen muista osista, ja kyseisellä tavaraliikenneosastolla on senkaltaisia vaikeuksia, että – jos se olisi eriytetty rautatieyrityksestä – se olisi katsottava rakenneuudistustukia koskevien vuoden 2004 suuntaviivojen mukaiseksi "vaikeuksissa olevaksi yritykseksi".

⁽⁵⁹⁾ Ks. N 386/2004, Ranska – Fret SNCF:n rakenneuudistustuesta 2 päivänä maaliskuuta 2005 tehty komission päätös (EUVL C 172, 12.7.2005, s. 3).

⁽⁶⁰⁾ EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2. EFTAn valvontaviranomainen hyväksyi vastaavat suuntaviivat 16. joulukuuta 1999 tehdyllä päätöksellä N:o 329/99/KOL (EYVL L 241, 26.10.2000, s. 1).

- (75) Tämä edellyttää erityisesti, että kyseisellä yrityksen osalla on vakavia sisäisiä vaikeuksia, jotka eivät johdu rautatieyrityksen sisäisestä sattumanvaraisesta kustannustenjaosta.
- (76) Jotta rakenneuudistettava liiketoimintaosa katsotaan yhtenäiseksi ja kestäväällä tavalla toimivaksi taloudelliseksi yksiköksi, sen pitää kattaa rautatieyrityksen koko tavaraliikennetoiminta teolliselta, kaupalliselta, kirjanpidolliselta ja rahoitukselliselta näkökannalta katsottuna. Liiketoimintaosalle on oltava mahdollista määrittää tappioiden sekä omien varojen tai pääoman tasot, jotka osoittavat riittävällä tavalla liiketoimintaosan todellisen taloudellisen tilanteen, jotta rakenneuudistustukia koskevien vuoden 2004 suuntaviivojen 9 kohdassa vahvistettuja perusteita voidaan arvioida johdonmukaisesti ⁽⁶¹⁾.
- (77) Arvioidessaan, onko liiketoimintaosa edellä esitetyllä tavalla vaikeuksissa, EFTAn valvontaviranomainen ottaa huomioon rautatieyrityksen muiden osien valmiuden varmistaa rakenneuudistettavan osan elpymisen.
- (78) EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että vaikka kuvailtu tilanne ei kuulu suoraan rakenneuudistustukia koskevien vuoden 2004 suuntaviivojen soveltamisalaan, koska kyseisten suuntaviivojen 11 kohdassa suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle suljetaan vastaperustetut yritykset, rakenneuudistustukia voidaan myöntää tällaisessa tilanteessa, jotta oikeudellisen eriyttämisen ansiosta syntynyt tytäryritys pystyy toimimaan elinkelpoisissa olosuhteissa markkinoilla. Tällöin otetaan huomioon ainoastaan tilanteet, joissa oikeudellisen eriyttämisen ansiosta syntyvä tytäryritys ottaa hoitaakseen koko tavaraliikennetoiminnan direktiivin 91/440/ETY 9 artiklan mukaisessa erillisessä kirjanpidossa tarkoitettulla tavalla ja kattaa kokonaisuudessaan liiketoimintaosaston vastaavat, vastattavat, pääoman, taseen ulkopuoliset sitoumukset sekä työvoiman.
- (79) EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että jos rautatieyritys on hiljattain eriyttänyt oikeudellisesti tavaraliikenneosastonsa ja kyseinen osasto täyttää edellä määritellyt edellytykset, kyseistä tytäryritystä ei samoista syistä tule pitää rakenneuudistustukia koskevien vuoden 2004 suuntaviivojen 11 kohdan mukaisena vastaperustettuna yrityksenä, eikä sitä näin ollen pidä sulkea näiden suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle.

5.3 Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen

- (80) EFTAn valvontaviranomainen varmistautuu, että suuntaviivoissa määrätty edellytykset pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisesta täyttyvät ⁽⁶²⁾ ja lisäksi, että yksinoikeudella suojattu tavaraliikennetoiminta muuttuu rakenneuudistuksen ansiosta kilpailuun perustuvaksi toiminnaksi avoimilla markkinoilla. Tämän rakenneuudistuksen on siis koskettava koko tavaraliikennetoimintaa teolliselta, kaupalliselta ja rahoitukselliselta näkökannalta katsottuna. Rakenneuudistustukia koskevilla vuoden 2004 suuntaviivoissa edellytetyn rakenneuudistussuunnitelman ⁽⁶³⁾ avulla pitäisi erityisesti olla mahdollista varmistaa asiakkaiden vaatimuksia vastaava laatu-, luotettavuus- ja palvelutaso.

5.4 Kohtuuttomien kilpailua vääristävien vaikutusten välttäminen

- (81) Tarkastellessaan kohtuuttomien kilpailua vääristävien vaikutusten välttämistä, kuten rakenneuudistustukia koskevilla vuoden 2004 suuntaviivoissa määrätään, EFTAn valvontaviranomainen tukeutuu myös seuraaviin seikkoihin:
- taloudellisten mallien erot rautatieliikenteen ja muiden liikennemuotojen välillä;
 - ETA:n tavoite päästä uudelleen tasapainoon eri liikennemuotojen välillä;
 - markkinoiden kilpailutilanne rakenneuudistusajankohtana (yhdentymisaste, kasvupotentiaali, kilpailijoiden olemassaolo, kehitysnäkymät).

5.5 Tuen rajaaminen välttämättömään

- (82) Rakenneuudistustukia koskevia vuoden 2004 suuntaviivoja sovelletaan tämän perusteen noudattamisen varmistamiseksi. Tässä tarkoituksessa yrityksen oma rahoitusosuus sisältää rautatieyrityksestä oikeudellisesti erotettavan tavaraliikenneosaston rahoitusosuuden. EFTAn valvontaviranomainen katsoo kuitenkin, että edellä korostettu rautateiden tavaraliikenteen erityistilanne Euroopassa voidaan katsoa kyseisten suuntaviivojen 43 kohdan mukaiseksi poikkeusoloksi. Se voi siis hyväksyä alhaisemman oman rahoitusosuuden kuin rakenneuudistustukia koskevilla vuoden 2004 suuntaviivoissa määrätään edellyttäen, että tavaraliikenneosaston rahoitusosuus on mahdollisimman korkea vaarantamatta toiminnan elinkelpoisuutta.

⁽⁶¹⁾ Rakenneuudistukseen myönnettäviä valtiontukia koskevien suuntaviivojen 9 kohdassa todetaan seuraavaa: "Yritys katsotaan periaatteessa näissä suuntaviivoissa tarkoitetuksi vaikeuksissa olevaksi yritykseksi sen koosta riippumatta seuraavissa olosuhteissa:

- jos kyse on yhtiöstä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä pääomastaan ja yli neljännes pääomasta on menetetty viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana; tai
- jos kyse on yhtiöstä, jossa ainakaan joidenkin osakkaiden vastuuta ei ole rajattu ja joka on menettänyt yli puolet kirjanpidon mukaisista omista varoistaan ja yli neljännes varoista on menetetty viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana; tai
- jos se yhtiömuodosta riippumatta täyttää kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut edellytykset yhtiön asettamiselle yleistäytöntöönpanomenettelyyn maksukyvyttömyyden vuoksi."

⁽⁶²⁾ Ks. erityisesti rakenneuudistukseen myönnettäviä valtiontukia koskevien suuntaviivojen 33–36 kohta.

⁽⁶³⁾ Ks. erityisesti rakenneuudistukseen myönnettäviä valtiontukia koskevien suuntaviivojen 3.2 jakso.

5.6 Tuen ainutkertaisuuden periaate

- (83) Tuen ainutkertaisuuden periaatetta sovelletaan oikeudellisesti eriytettyyn tytäryritykseen ja ilmoitettu rakenneuudistustuki katsotaan kyseisen yrityksen saamaksi ensimmäiseksi rakennusuudistustueksi. Sitä vastoin tässä luvussa kuvatuissa olosuhteissa hyväksytty rakenneuudistustuki ei estä soveltamasta tuen ainutkertaisuuden periaatetta rautatieyrityksen muihin osiin.
- (84) Kaikkien epäselvyyksien välttämiseksi on todettava, että jos rautatieyritys kokonaisuudessaan on jo saanut rakenneuudistustukea, tuen ainutkertaisuuden periaate ei enää mahdollista tämän luvun mukaisen rakenneuudistustuen myöntämistä tavaraliikenneosaston rakenneuudistukseen.

6 TUET LIIKENTEEN YHTEENSOVITTAMISEEN

6.1 Tarkoitus

- (85) Kuten edellä todettiin, ETA-sopimuksen 49 artikla on pantu täytäntöön asetuksilla (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70, jotka kumotaan julkisen palvelun velvoitetta koskevalla asetuksella. Julkisen palvelun velvoitetta koskevaa asetusta sovelletaan kuitenkin ainoastaan maitse tapahtuvaan matkustajaliikenteeseen. Asetus ei kata rautateiden tavaraliikennettä, jonka osalta liikenteen yhteensovittamiseen myönnettäviin tukiin sovelletaan edelleen ainoastaan ETA-sopimuksen 49 artiklaa.
- (86) Lisäksi julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen 9 artikla, joka koskee liikenteen yhteensovittamiseen myönnettäviä tukia sekä tutkimus- ja kehitystukia, ei rajoita ETA-sopimuksen 49 artiklan soveltamista, ja näin ollen rautateiden matkustajaliikenteen yhteensovittamiseen myönnettävien tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille voidaan perustella suoraan 49 artiklalla.
- (87) Tämän luvun tarkoituksena on näin ollen määritellä perusteet, joiden avulla EFTAn valvontaviranomainen voi ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaisesti tarkastella liikenteen yhteensovittamiseen myönnettävien tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille yleisesti (6.2 jakso) ja tiettyjen erityisten tukimuotojen ollessa kyseessä (6.3 jakso). EFTAn valvontaviranomainen muistuttaa mieliin, että vaikka sopimuksen 49 artiklan soveltamista koskevat yleiset periaatteet ovat luonnollisesti merkityksellisiä arvioitaessa valtiontukia suhteessa julkisen palvelun velvoitetta koskevaan asetukseen, näissä suuntaviivoissa ei käsitellä mainitun asetuksen yksityiskohtaisia soveltamissääntöjä.

6.2 Yleisiä huomioita

- (88) ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaan liikenteen yhteensovittamiseksi tarvittavat tuet soveltuvat yhteismarkkinoille. Yhteisöjen tuomioistuim on todennut, että mainitussa artiklassa katsotaan liikenteelle myönnetty tuki yhteensovelluvaksi perustamissopimuksen kanssa ainoastaan sellaisissa tarkoin määritetyissä tapauksissa, jos se ei vahingoita yhteisön yleisiä etuja⁽⁶⁴⁾.
- (89) ETA-sopimuksen 49 artiklassa käytetty ilmaisu "liikenteen yhteensovittaminen" merkitsee enemmän kuin pelkästään jonkin taloudellisen toiminnan kehittämisen helpottamista. Se merkitsee viranomaisten tukitoimia, joilla halutaan ohjata liikennealan kehittymistä yhteisen edun mukaisesti.
- (90) Maaliikenteen vapautuminen on tietystä mielessä huomattavasti vähentänyt yhteensovittamistarpeita. Tehokkaalla vapautuneella alalla markkinavoimien toiminta voi periaatteessa johtaa yhteensovittamiseen. Kuten edellä on esitetty, infrastruktuurien kehittämiseksi tehtävät investoinnit jäävät kuitenkin edelleen monilta osin viranomaisten tehtäväksi. Alan vapautumisen jälkeenkin markkinoiden toiminta voi lisäksi olla riittämätöntä. Juuri nämä puutteet tekevät viranomaisten toimet perustelluiksi tällä alalla.
- (91) Ensinnäkin liikennealalla on huomattavia ulkoisia haittavaikutuksia, esimerkiksi käyttäjien välillä (ruuhkat) tai yhteiskuntaa kohtaan (saastuminen). Näitä haittavaikutuksia on hankala ottaa huomioon erityisesti sen vuoksi, että mahdollisuudet sisällyttää ulkoiset kustannukset tai edes pelkät suorat käyttökustannukset liikenneinfrastruktuurin käyttömaksuihin ovat rajalliset. Tämän vuoksi eri liikennemuodot voivat joutua eriarvoiseen asemaan. Tällöin viranomaisten on asianmukaista korjata tilanne myöntämällä tukea niille liikennemuodoille, jotka aiheuttavat vähiten ulkoisia kustannuksia.
- (92) Toiseksi liikennealalla voi esiintyä yhteensovittamisongelmia taloudellisessa merkityksessä, kun käyttöön esimerkiksi otetaan rautateiden yhteinen yhteentoimivuusstandardi tai kun kyseessä ovat eri liikenneverkkojen väliset yhteydet.
- (93) Kolmanneksi rautatieyritykset eivät ehkä pysty saamaan irti kaikkea hyötyä tutkimus-, kehitys- ja innovointitoiminnastaan (positiiviset ulkoiset vaikutukset), mikä on myös osoitus markkinoiden riittämättömästä toiminnasta.

⁽⁶⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 156/77, *kommisio v. Belgia* 12. lokakuuta 1978 antama tuomio, Kok. 1978, s. 1881, 10 kohta.

- (94) Se seikka, että ETA-sopimuksessa on erityinen perusta, joka mahdollistaa tuet liikenteen yhteensovittamiseen, osoittaa, kuinka merkittäviä markkinoiden riittämättömän toiminnan riskit ovat ja millaisia kielteisiä vaikutuksia niillä on ETA-alueen kehittämiseen.
- (95) Liikenteen yhteensovittamiseen myönnettävät tuet on periaatteessa katsottava ETA-sopimuksen mukaisiksi.
- (96) Jotta tuen kuitenkin voidaan kuitenkin katsoa palvelevan liikenteen yhteensovittamistarpeita, sen on oltava tarpeen tavoitteen kannalta ja suhteessa siihen. Tukeen liittyvä kilpailun myötäsyntyinen vääristyminen ei myöskään saa vahingoittaa ETA:n yleisiä etuja. Esimerkiksi tuki, jolla pyritään ohjaamaan lyhyen matkan meriliikennettä rautateille, ei täytä näitä perusteita.
- (97) Kun otetaan huomioon liikennealan nopea kehittyminen ja näin ollen liikennealan yhteensovittamistarpeet, kaikki tuet, joista ilmoitetaan EFTAn valvontaviranomaiselle, jotta se tekisi päätöksen niiden toteamiseksi ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaisesti sopimuksen mukaisiksi, on rajattava⁽⁶⁵⁾ enintään viiteen vuoteen, jotta EFTAn valvontaviranomainen voi tarkastella niitä uudelleen saavutettujen tulosten perusteella ja tarvittaessa hyväksyä niiden voimaansaolon jatkamisen⁽⁶⁶⁾.
- (98) Varsinkin rautatiealalla tukia liikenteen yhteensovittamiseksi voidaan myöntää eri muodoissa:
- tuot infrastruktuurin käyttöön eli tuot rautatieyrityksille, jotka joutuvat maksamaan käyttämästään infrastruktuurista aiheutuvat kustannukset samalla kun muille yrityksille, jotka tarjoavat muihin liikennemuotoihin perustuvia liikennepalveluja, ei aiheudu tällaisia kustannuksia;
 - ulkoisten kustannusten alentamiseksi maksettavat tuet, joiden tarkoituksena on kannustaa liikennemuotosiirtymään rautatieliikenteen hyväksi, sillä rautatieliikenne aiheuttaa vähemmän ulkoisia kustannuksia kuin muut liikennemuodot, esimerkiksi maantiekuljetukset;
 - tuot, joilla edistetään yhteentoimivuutta ja – sikäli kuin niillä vastataan liikenteen yhteensovittamistarpeisiin – turvallisuuden parantamista, teknisten esteiden poistamista ja meluhaittojen vähentämistä, jäljempänä 'tuot yhteentoimivuuden edistämiseksi';
 - liikenteen yhteensovittamistarpeita palvelevat tutkimus- ja kehitystuet.
- (99) Seuraavissa jaksoissa EFTAn valvontaviranomainen täsmentää ehdot, joiden avulla EFTAn valvontaviranomaisen päätöksentekokäytännön perusteella voidaan varmistaa, että nämä erityyppiset liikennealan yhteensovittamiseen myönnettävät tuot täyttävät yhteismarkkinoille soveltuvuutta koskevat ETA-sopimuksen 49 artiklassa esitetyt edellytykset. Kun otetaan huomioon tutkimus- ja kehitystukien erityinen luonne, tämäntyyppisiin toimenpiteisiin sovellettavia perusteita käsitellään erikseen.

6.3 Rautatieinfrastruktuureiden käyttöön, ulkoisten kustannusten alentamiseen ja yhteentoimivuuteen tarkoitettuihin tukiin sovellettavat perusteet

- (100) Sitä, ovatko infrastruktuureiden käyttöön, ulkoisten kustannusten alentamiseen ja yhteentoimivuuteen tarkoitettut tuot ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaisia, tarkastellaan ottaen huomioon asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamista koskeva komission päätöksentekokäytäntö. Tämä käytäntö huomioon ottaen jäljempänä yksityiskohtaisesti esitetyt edellytykset vaikuttavat riittävältä määrittämään, soveltuuko tuki yhteismarkkinoille.
- 6.3.1 *Tukikelpoiset kustannukset*
- (101) Tukikelpoiset kustannukset määritellään seuraavin perustein.
- (102) Kun kyseessä ovat rautatieinfrastruktuuriin käytöstä maksettavat tuot, tukikelpoisia kustannuksia ovat lisäkustannukset, joita infrastruktuuriin käytöstä aiheutuu rautatieliikenteelle mutta ei muille sen kanssa kilpaileville saatavammille liikennemuodoille.
- (103) Kun kyseessä ovat ulkoisten kustannusten alentamiseksi maksettavat tuot, tukikelpoiset kustannukset ovat ne osa ulkoisista kustannuksista, jotka pystytään rautatiekuljetuksilla välttämään verrattuna kilpaileviin liikennemuotoihin.

⁽⁶⁵⁾ Ks. edellinen alaviite.

⁽⁶⁶⁾ Tämä ajanjakso on pidennetty 10 vuoteen, kun kyseessä ovat toimenpiteet, jotka kuuluvat energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehityksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY (EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/75/EY (EUVL L 157, 30.4.2004, s. 100), 15 artiklan 1 kohdan e alakohdan soveltamisalaan. Ks. erityisesti 2 päivänä huhtikuuta 2008 tehty komission päätös NN 46/B/2006, Slovakia – Excise duty exemptions and reductions provided for by Council Directive 2003/96/EC (transport sector), ei vielä julkaistu. Neuvoston direktiiviä 2003/96/EY ei ole otettu osaksi ETA-sopimusta, sillä se koskee verotuksen yhdenmukaistamista, joka ei kuulu ETA-sopimuksen soveltamisalaan.

- (104) Tässä suhteessa on muistutettava, että direktiivin 2001/14/EY 10 artiklan mukaan ETA-valtiot voivat nimenomaisesti perustaa järjestelmän, jolla korvataan ne ympäristö-, onnettomuus- ja infrastruktuurikustannukset, joilla ei todistetusti rasiteta kilpailevia kuljetusmuotoja, jos nämä kustannukset ylittävät rautateiden vastaavanlaiset kustannukset. Vaikka vielä ei ole ETA:n lainsäädäntöä, jolla yhdenmukaistettaisiin infrastruktuurin käyttömaksujen laskentamenetelmät maanliikenteen eri kuljetusmuotojen välillä, EFTAn valvontaviranomainen ottaa näiden suuntaviivojen soveltamisessa huomioon niiden sääntöjen kehittymisen, joita sovelletaan infrastruktuurikustannusten ja ulkoisten kustannusten jakamiseen⁽⁶⁷⁾.
- (105) Sekä rautatieinfrastruktuurin käyttöön että ulkoisten kustannusten alentamiseen myönnettävien tukien osalta EFTA-valtion on esitettävä vertaileva, avoin, perusteltu ja määrällinen kustannusanalyysi rautatieliikenteen ja muihin liikennemuotoihin perustuvien vaihtoehtojen välillä⁽⁶⁸⁾. Käytetyn menetelmän ja tehtyjen laskelmien on oltava julkisia⁽⁶⁹⁾.
- (106) Yhteentoimivuuteen myönnettävien tukien osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat – sikäli kuin investoinnit myötävaikuttavat tavoitteeseen liikenteen yhteensovittamisesta – kaikki investoinnit, jotka liittyvät turvallisuus- ja yhteentoimivuusjärjestelmien asentamiseen⁽⁷⁰⁾ tai meluhaittojen vähentämiseen, ovatpa kyseessä sitten rautatieinfrastruktuurit tai liikkuva kalusto. Tukikelpoisia ovat erityisesti investoinnit, jotka liittyvät Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) käyttöön ja kaikkiin muihin samankaltaisiin toimenpiteisiin, joiden avulla voidaan poistaa Euroopan rautatiepalveluiden teknisiä esteitä⁽⁷¹⁾.

6.3.2 Tuen tarpeellisuus ja suhteellisuus

- (107) EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että oletusarvona on tuen tarpeellisuus ja suhteellisuus, jos tuki-intensiteetti jää alle seuraavien arvojen:
- a) infrastruktuurin käyttöön tarkoitetut tuet: 30 prosenttia rautatiekuljetusten kokonaiskustannuksista, kun enimmäismäärä on 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista⁽⁷²⁾;
 - b) ulkoisten kustannusten alentamiseen tarkoitetut tuet: 30 prosenttia⁽⁷³⁾ rautatiekuljetusten kokonaiskustannuksista ja 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista⁽⁷⁴⁾;
 - c) yhteentoimivuuteen tarkoitetut tuet: 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

⁽⁶⁷⁾ Tässä yhteydessä verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä 17 päivänä kesäkuuta 1999 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/62/EY (EYVL L 187, 20.7.1999, s. 42), otettu osaksi ETA-sopimusta 1 päivänä helmikuuta 2002 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 5/2002 (EYVL L 88, 4.4.2002, s. 9, ja ETA-täydennysosa N:o 18, 4.4.2002, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/103/EY (EUVL L 363, 20.12.2006, s. 344), otettu osaksi ETA-sopimusta 26. lokakuuta 2007 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 132/2007 (EUVL L 100, 10.4.2008, s. 1, ja ETA-täydennysosa N:o 19, 10.4.2008, s. 1), 11 artiklassa säädetään, että tarkasteltuaan kaikki vaihtoehdot, mukaan luettuina ympäristöön, meluun, ruuhkautumiseen ja terveyteen liittyvät kulut, komissio on viimeistään 10. kesäkuuta 2008 esitettävä kaikkien ulkoisten kustannusten arviointia varten yleisesti sovellettavissa oleva, avoin ja kattava malli, jota voidaan käyttää myöhempien infrastruktuurikustannusten laskemisen perustana. Malliin liitetään vaikutusarvio ulkoisten kustannusten sisäistämistä kaikissa liikennemuodoissa ja strategia tämän mallin täytäntöönpanemiseksi vaiheittain kaikissa liikennemuodoissa. Valmistellessaan tämän tavoitteen täyttämiseksi tiedonantoa ulkoisten kustannusten sisällyttämisestä hintoihin Euroopan komissio julkaisi 16. tammikuuta 2008 käsikirjan, johon on koottu kaikki tähän mennessä liikennealan ulkoisista kustannuksista tehdyt tutkimukset (http://ec.europa.eu/transport/costs/handbook/index_en.htm). Käsikirja on laadittu yhteistyössä useiden liikennealan tutkimuslaitosten kanssa, ja sitä voidaan käyttää muun muassa tukikelpoisten kustannusten määrittämiseen. Komissio on julkaissut (KOM(1998) 466) valkoisen kirjan nimeltään "Oikeudenmukainen maksu infrastruktuurin käytöstä: vaihteellinen lähestymistapa liikenneinfrastruktuurin yhtenäiseen hinnoitteluun Euroopan unionissa" (Euroopan unionin tiedote, täydennysosa 3/98).

⁽⁶⁸⁾ EFTA-valtiot voivat haakea osviittaa ulkoisten kustannusten eri laskentamenetelmistä komission vihreän kirjan "Towards fair and efficient pricing in transport policy- options for internalising the external cost of transport in the European Union" liitteestä 2 (Euroopan unionin tiedote, täydennysosa 2/96, (KOM(1995) 691 lopullinen), ja tutkimuksesta, jonka komissio julkaisi 16. tammikuuta 2008 (ks. direktiivin 1999/62/EY 11 artikla).

⁽⁶⁹⁾ Direktiivin 2001/14/EY 10 artikla.

⁽⁷⁰⁾ Ks. erityisesti Euroopan laajuisen suurten nopeuksien rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 23 päivänä heinäkuuta 1996 annettu neuvoston direktiivi 96/48/EY (EYVL L 235, 17.9.1996, s. 6), otettu osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 25/97 (EYVL L 242, 4.9.1997, s. 74, ja ETA-täydennysosa N:o 37, 4.9.1997, s. 74), ja Euroopan laajuisen tavanomaisen rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta 19 päivänä maaliskuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/16/EY (EYVL L 110, 20.4.2001, s. 1), otettu osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 16/2002 (EYVL L 110, 25.4.2002, s. 11, ja ETA-täydennysosa N:o 21, 25.4.2002, s. 8). Molempia direktiivejä on muutettu viimeksi direktiivillä 2007/32/EY (EUVL L 141, 25.6.2007, s. 63), ja ne otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 163/07 (EUVL L 124, 8.5.2008, s. 30, ja ETA-täydennysosa N:o 26, 8.5.2008, s. 24).

⁽⁷¹⁾ Tukikelpoisten kustannusten laskennassa otetaan huomioon liikkuvan kaluston suorituskyvyn perusteella tehtävät infrastruktuurin käyttömaksujen mahdolliset muutokset (erityisesti melutaso).

⁽⁷²⁾ Ks. havainnollistamisen vuoksi N 574/05 – Nykyisen tukijärjestelmän N 335/03, Italia – (Friuli Venezia Giulia – Tuki rautateiden valtaväylien perustamiseksi) voimassaolon jatkamisesta 22 päivänä joulukuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 133, 15.6.2007, s. 6); N 427/06, Yhdistynyt kuningaskunta – Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS) 12 päivänä lokakuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 283, 21.11.2006, s. 10).

⁽⁷³⁾ Toisesta Marco Polo -ohjelmasta yhteisön rahoitustuen myöntämiseksi tavarankuljetusjärjestelmän ympäristönsuojelun tason parantamista varten ("Marco Polo II") ja asetuksen (EY) N:o 1382/2003 kumoamisesta 24 päivänä lokakuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1692/2006 (EUVL L 328, 24.11.2006, s. 1), otettu osaksi ETA-sopimusta 29 päivänä kesäkuuta 2007 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 70/07 (EUVL L 304, 22.11.2007, s. 54, ja ETA-täydennysosa N:o 56, 22.11.2007, s. 8) liitteen 1 mukaan liikennemuutosiirtymätoimille myönnetään yhteisön rahoitustukea enintään 35 prosenttia toimen tulosten saavuttamiseksi välttämättömien ja toimesta aiheutuvien menojen kokonaismäärästä. Liikenteen yhteensovittamiseen myönnettävien valtiontukien osalta näissä suuntaviivoissa perusteena on 30 prosenttia rautatiekuljetusten kokonaiskustannuksista.

⁽⁷⁴⁾ Ks. havainnollistamisen vuoksi N 552/06, Tanska – Rautateiden tavaraliikenteen ympäristötukijärjestelmän pidentämisestä 22 päivänä joulukuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 133, 15.6.2007, s. 5) ja N 427/06, Yhdistynyt kuningaskunta – Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS) 12 päivänä lokakuuta 2006 tehty komission päätös, ks. edellinen alaviite.

- (108) Jos nämä raja-arvot ylittyvät, EFTA-valtioiden tehtävä on osoittaa asianomaisten toimenpiteiden tarpeellisuus ja suhteellisuus ⁽⁷⁵⁾.
- (109) Sekä rautatieinfrastruktuurin käyttöön että ulkoisten kustannusten alentamiseen tarkoitettujen tuet on rajoitettava tiukasti vaihtoehtokustannusten korvaamiseen silloin kun kyseiset kustannukset liittyvät rautatiekuljetusten käyttöön muiden, saastuttavampien kuljetusmuotojen sijasta. Jos on useita kilpailevia ratkaisuja, jotka saastuttavat enemmän kuin rautatieliikenne, rajaksi valitaan suurin kustannusero näiden eri vaihtoehtojen parista. Kun 107 kohdassa mainittuja enimmäisintensiteettejä noudatetaan, voidaan olettaa varmistetun, ettei liiallisia korvauksia makseta.
- (110) Kun tuensaajana on rautatieyrittäjä, on joka tapauksessa osoitettava, että tuella todellakin kannustetaan liikenne- muotosiirtymään rautatieliikenteen hyväksi. Tämä edellyttää periaatteessa, että tuki näkyy matkustajalta tai rahdin- antajalta perityssä hinnassa, sillä juuri tällä tasolla tehdään valinta rautatieliikenteen ja muiden saastuttavampien liikennemuotojen, kuten maantieliikenteen välillä ⁽⁷⁶⁾.
- (111) Kun kyseessä ovat infrastruktuureiden käyttöön ja ulkoisten kustannusten alentamiseen tarkoitettujen tuet, on oltava realistiset näkymät siitä, että rautateille siirtynyt liikenne säilyy rautateillä, jotta tuella vaikutettaisiin liikenteen kestäväan siirtymiseen.

6.3.3 Päätelmä

- (112) Rautatieinfrastruktuurin käyttöön, ulkoisten kustannusten alentamiseen ja yhteentoimivuuteen myönnettäviä tukia, jotka ovat tarpeen ja oikeassa suhteessa eivätkä näin ollen vääristä kilpailua yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, on pidettävä yhteismarkkinoille soveltuvina ETA-sopimuksen 49 artiklan mukaisesti.

6.4 Tutkimus- ja kehitystutkimusten soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (113) Perustamissopimuksen 73 artiklan nojalla hyväksytyt asetukset (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään mahdollisuudesta myöntää tutkimus- ja kehitystutkimuksia maaliikenteen alalla. Komissio on hiljattain kehittänyt tämän säännöksen soveltamista koskevan käytännön ⁽⁷⁷⁾.
- (114) Julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohtaan on sisällytetty asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan teksti. Tämän säännöksen mukaan tukien, joiden tarkoituksena on helpottaa sellaista edullisempia, jotka rajataan kokeiluvaiheeseen ja jotka eivät kata näiden muotojen ja tekniikoiden kaupallista käyttöä, on katsottava palvelevan liikenteen yhteensovittamistarpeita.
- (115) Julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltaminen ei rajoita ETA-sopimuksen 61 artiklan soveltamista. Matkustajaliikenteen tutkimus-, kehitys- ja innovointitukia – sikäli kuin ne eivät kuulu julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen 9 artiklan soveltamisalaan – ja tukia, jotka koskevat ainoastaan tavaraliikennettä, voidaan näin ollen pitää yhteismarkkinoille soveltuvina ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti.
- (116) Tältä osin EFTAn valvontaviranomainen on määritellyt tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävien valtiontukien suuntaviivoissa ⁽⁷⁸⁾, jäljempänä "T&K&I-suuntaviivat", edellytykset, joiden perusteella se toteaa nämä tuet ETA-sopimuksen mukaisiksi ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan. T&K&I-suuntaviivoja sovelletaan tutkimukseen ja kehitykseen sekä innovaatiotoimintaan myönnettävään tukeen kaikilla ETA-sopimuksen kattamilla aloilla. Niitä sovelletaan myös yhteisön erityisten valtiontukisääntöjen soveltamisalaan kuuluvien aloihin, jos kyseisissä säännöissä ei toisin määrätä ⁽⁷⁹⁾. T&K&I-suuntaviivoja sovelletaan siis rautatieliikenteen tutkimus-, kehitys- ja innovointitukiin, jotka eivät kuulu asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan tai julkisen palvelun velvoitetta koskevan asetuksen 9 artiklan soveltamisalaan (viimeksi mainitun asetuksen voimaantulon jälkeen).

⁽⁷⁵⁾ Näin voi esimerkiksi olla, kun kyseessä ovat yhteentoimivuutta Euroopan laajuisessa liikenneverkossa edistävät toimenpiteet, siten kuin ne ovat viimeksi määritellyinä yhteisön suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi tehdyn päätöksen N:o 1692/96/EY muuttamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 tehdystä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 884/2004/EY (EUVL L 167, 30.4.2004, s. 1), otettu osaksi ETA-sopimusta 2 päivänä kesäkuuta 2006 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 62/06 (EUVL L 245, 7.9.2006, s. 9, ja ETA-täydennysosa N:o 44, 7.9.2006, s. 8).

⁽⁷⁶⁾ Kun kyseessä ovat direktiivin 2003/96/EY 15 artiklan 1 kohdan e alakohdan soveltamisalaan kuuluvat toimenpiteet, voidaan pitää varmana, että kuljetuksesta maksettavaan hintaan kohdistuu vaikutus, jollei muuta voida osoittaa. Ks. erityisesti 2. huhtikuuta 2008 tehty komission päätös NN 46/B/2006, Slovakia – Excise duty exemptions and reductions provided for by Council Directive 2003/96/EC (transport sector), ei vielä julkaistu.

⁽⁷⁷⁾ N 780/06, Alankomaat – Onderzoek en ontwikkeling composiet scheepsconstructie en multi-purpose laadruim; CompoCaNord -hankkeesta 30 päivänä toukokuuta 2007 tehty komission päätös (EUVL C 227, 27.9.2007, s. 5); N 556/2005 – Alankomaat, Ympäristönsuojelusta ja innovoinnista julkisessa liikenteessä Gelderlandin maakunnassa 19 päivänä heinäkuuta 2006 tehty komission päätös (EUVL C 207, 30.8.2006); N 63/2005 – Tšekki, Energian säästöä ja vaihtoehtoisten polttoainoiden käyttöä liikenteen alalla koskevasta ohjelmasta 20 päivänä heinäkuuta 2005 tehty komission päätös (EUVL C 83, 6.4.2006).

⁽⁷⁸⁾ EFTAn valvontaviranomainen hyväksyi tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävien valtiontukien suuntaviivat 7. helmikuuta 2007 tehdyllä päätöksellä 14/07/KOL (EUVL L 305, 19.11.2009, s. 1 ja ETA-täydennysosa N:o 60, 19.11.2009, s. 1. Päivitetty suuntaviivat ovat saatavilla EFTAn valvontaviranomaisen Internet-sivulla <http://www.eftasur.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>). Ks. vastaavat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 323, 30.12.2006, s. 1).

⁽⁷⁹⁾ Ks. edellinen alaviite, 2.1 jakso.

- (117) Ei ole poissuljettua, että tutkimus- ja kehitystukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille voidaan tarkastella suoraan ETA-sopimuksen 49 artiklan perusteella, jos tukien tavoitteena on palvella liikenteen yhteensovittamistarpeita. Tällöin olisi tarkastettava edellä mainitut edellytykset, erityisesti se seikka, että tuki on tarpeen ja suhteessa tavoitteeseen eikä se saa vahingoittaa ETA:n yleisiä etuja. EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että T&K&I-suuntaviivoissa vahvistetut yleiset periaatteet ovat merkityksellisiä näiden eri perusteiden arvioinnissa.

7 RAUTATIEYRITYKSILLE MYÖNNETTÄVÄT VALTIONTAKAUKSET

- (118) EFTAn valvontaviranomaisen valtioneuvoston päätöksissä (80) määrätään valtioneuvoston päätöksiin sovellettavista oikeudellisista vaatimuksista muun muassa rautatieliikenteen alalla.
- (119) Kyseisten suuntaviivojen 1.2 jaksossa todetaan, että EFTAn valvontaviranomainen katsoo, että myös tavanomaista edullisemmat rahoitusehdot sellaisille yrityksille, joiden oikeudellinen muoto sulkee pois konkurssin tai muut maksukyvyttömyysmenettelyt taikka nimenomaan mahdollistaa valtioneuvoston päätöksen tai sen, että valtio kattaa tappiot, ovat takauksina myönnettyä valtiontukea.
- (120) Komissio ja EFTAn valvontaviranomainen katsovat nykyisen käytännön perusteella, että rajoittamattomat takaukset eivät ole kilpailulle avoimella alalla EY:n perustamissopimuksen eivätkä ETA-sopimuksen mukaisia. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti niitä ei varsinkaan voida perustella yleisellä edulla. Rajoittamattomien takauksien osalta on mahdotonta tarkastaa, ettei tuen määrä ylitä julkisen palvelun tarjoamisesta aiheutuvia nettokustannuksia (81).
- (121) Jos valtioneuvoston päätöksissä myönnetään yrityksille, jotka toimivat sekä kilpailuilla että kilpailemattomilla markkinoilla, komissio ja EFTAn valvontaviranomainen edellyttävät yritykselle kokonaisuudessaan myönnetyn rajoittamattoman takauksen lakkauttamista (82).
- (122) Useat rautatieyritykset hyötyvät rajoittamattomista takauksista. Nämä takaukset juontavat yleensä juurensa perinteisten monopolien tuomasta erityisasemasta – monopolien, jotka luotiin rautatieyrityksille ennen ETA-sopimuksen voimaantuloa tai ennen kuin rautatiepalveluiden markkinat avattiin kilpailulle.
- (123) Komission ja EFTAn valvontaviranomaisen käytettävissä olevien tietojen perusteella hyvin suurelta osin nämä takaukset ovat voimassa olevaa tukea. EFTA-valtioita pyydetään ilmoittamaan EFTAn valvontaviranomaiselle näiden voimassa olevien tukijärjestelmien soveltamisedellytyksistä ja järjestelmien lakkauttamiseksi suunnitelluista toimenpiteistä noudattaen 8.3 jaksossa määriteltyä menettelyä.

8 LOPPUSÄÄNNÖKSET

8.1 Tuen kasautumista koskevat säännöt

- (124) Näissä suuntaviivoissa vahvistettuja tukien enimmäisintensiteettejä sovelletaan, jos kyseinen tuki on rahoitettu kokonaisuudessaan valtion varoin taikka osittain tai kokonaisuudessaan yhteisön varoin. Näiden suuntaviivojen nojalla hyväksytyt tuet eivät saa kasautua muiden ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontukien eivätkä muun yhteisön rahoituksen kanssa, jos tuen kasautuminen johtaisi näiden suuntaviivojen mukaisen tukitason ylittymiseen.
- (125) Eri tarkoituksiin myönnetyn, mutta samoihin tukikelpoiisiin kustannuksiin perustuvan tuen osalta sovelletaan suotuisinta enimmäismäärää.

8.2 Soveltamispäivä

- (126) EFTAn valvontaviranomainen soveltaa näitä suuntaviivoja päivästä, jona ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja ETA-täydennysosassa.

EFTAn valvontaviranomainen soveltaa näitä suuntaviivoja kaikkiin ilmoitettuihin tai ilmoittamattomiin tukiin, joista se tekee päätöksen näiden suuntaviivojen julkaisupäivän jälkeen.

(80) EFTAn valvontaviranomainen hyväksyi valtioneuvoston päätöksiä koskevat suuntaviivat 17. joulukuuta 2008 tehdyllä päätöksellä 788/08/KOL. Ks. vastaavat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10).

(81) Valtioneuvoston päätös, jonka Ranska on myöntänyt EDF:lle sekä sähkö- ja kaasutoimialalle 16 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös 2005/145/EY (EUVL L 49, 22.2.2005, s. 9); E 12/2005 – Puola, Rajoittamattomasta takauksesta Poczta Polska hyväksi 24 päivänä huhtikuuta 2007 tehty komission päätös (EUVL C 284, 27.11.2007, s. 2); E 10/2000 – Saksa, Valtioneuvoston päätös Saksan julkisille luottolaitoksille 27 päivänä maaliskuuta 2002 tehty komission päätös (EUVL C 150, 22.6.2002, s. 7); Liechtensteinische Landesbankille myönnetystä valtioneuvoston päätöksestä 15 päivänä heinäkuuta 2005 tehty EFTAn valvontaviranomaisen päätös 177/05/KOL (EUVL C 310, 8.12.2005, s. 17, ja ETA-täydennysosa N:o 62, 8.12.2005, s. 1).

(82) Ks. edellinen alaviite.

8.3 Aiheelliset toimenpiteet

- (127) ETA-sopimuksen 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti EFTAn valvontaviranomainen ehdottaa, että EFTA-valtiot muokattavat nykyisiä tukijärjestelmiään, jotka liittyvät näissä suuntaviivoissa tarkoitettuihin valtiontukiin, jotta järjestelmät olisivat näiden suuntaviivojen mukaisia viimeistään kahden vuoden kuluttua suuntaviivojen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja ETA-täydennysosassa, jollei valtioneuvostoa koskevassa luvussa olevista erityissäännöksistä muuta johdu. EFTA-valtioita pyydetään vahvistamaan kirjallisesti, että ne hyväksyvät nämä ehdotukset aiheellisista toimenpiteistä, vuoden kuluessa suuntaviivojen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja ETA-täydennysosassa.
- (128) Jos EFTA-valtio ei vahvista hyväksyntäänsä kirjallisesti kyseiseen ajankohtaan mennessä, EFTAn valvontaviranomainen soveltaa valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamista koskevan EFTA-valtioiden sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 19 artiklan 2 kohtaa, ja aloittaa tarvittaessa kyseisessä säännöksessä tarkoitettua menettelyä.

8.4 Voimassaoloaika ja kertomus

- (129) EFTAn valvontaviranomainen varaa itselleen oikeuden muuttaa näitä suuntaviivoja. Se esittää kertomuksen suuntaviivojen soveltamisesta ennen mahdollisia muutoksia ja viimeistään viiden vuoden kuluttua suuntaviivojen julkaisemisesta.
-

LIITE IV

SÄÄNTÖJENVASTAISEN JA YHTEISMARKKINOILLE SOVELTUMATTOMAN VALTIONTUEN TAKAISINPERINTÄ ⁽¹⁾

1. JOHDANTO

1. EFTAn valvontaviranomainen, jäljempänä 'valvontaviranomainen', ei epäröi toimia sääntöjenvastaista tukea vastaan. Valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamista koskevan EFTA-valtioiden sopimuksen pöytäkirjan 3, jäljempänä 'pöytäkirja 3' ⁽²⁾, mukaisesti valvontaviranomainen on järjestelmällisesti määrännyt EFTA-valtiot perimään takaisin kaikki sääntöjenvastaiset tuet, jotka eivät sovellu Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus' toimintaan, paitsi silloin, jos valvontaviranomainen katsoo, että se olisi ETA:n lainsäädännön yleisperiaatteen vastaista. Valvontaviranomainen onkin tehnyt kuusi tällaista takaisinperintäpäätöstä.
2. Valtiontukijärjestelmän toimintakyvyn kannalta on olennaista, että nämä päätökset, joilla EFTA-valtiot määrätään perimään takaisin sääntöjenvastainen valtiontuki, jäljempänä 'takaisinperintäpäätökset', pannaan välittömästi ja tehokkaasti täytäntöön. Valvontaviranomaisen viime vuosina saama kokemus osoittaa, että tässä suhteessa on todellista syytä huoleen. EFTA-valtioiden valtiontukien tulostaulu syksyiltä 2008 ⁽³⁾ osoittaa myös, että kyseiset EFTA-valtiot ovat panneet täysimääräisesti täytäntöön ainoastaan yhden valvontaviranomaisen tekemistä kuudesta takaisinperintäpäätöksestä ⁽⁴⁾.
3. Vuonna 2004 Euroopan komissio, jäljempänä 'komissio', tilasi kattavan selvityksen EU:n valtiontukipolitiikan täytäntöönpanosta eri jäsenvaltioissa, jäljempänä 'täytäntöönpanotutkimus' ⁽⁵⁾. Yksi tutkimuksen tavoitteista oli arvioida takaisinperintämenettelyjen ja -käytäntöjen tuloksellisuutta eräissä jäsenvaltioissa. Tutkimukset tekijät havaitsivat, että yhteinen piirre kaikissa maaraporteissa on se, että takaisinperintämenettelyt kestävät huomattavan pitkään.
4. Kokemukseensa perustuen valvontaviranomainen on todennut, että sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinperinnälle on useita esteitä EFTA-valtioissa. Takaisinperintämenettelyt, joihin sovelletaan kansallista lainsäädäntöä, kestävät huomattavan pitkään ja käytännössä takaisinperintää ei ole saatu päätökseen valvontaviranomaisen takaisinperintäpäätöksissä asetetuissa määräaajoissa. Sen vuoksi valvontaviranomainen haluaa korostaa takaisinperintäpäätösten tehokkaan täytäntöönpanon tarpeellisuutta. On selvää, että takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanovastuu jaetaan valvontaviranomaisen ja EFTA-valtioiden kesken. Onnistunut täytäntöönpano edellyttää molempien osapuolten huomattavaa panostusta.
5. Tämän luvun tarkoituksena on selittää valvontaviranomaisen politiikkaa takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanemiseksi. Luvussa ei tarkastella seuraamuksia, joita kansalliset tuomioistuimet voivat määrätä pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan mukaisen ilmoitus- ja toimenpidekieltovelvoitteen laiminlyönnistä. Valvontaviranomaisen mielestä on tarpeen selvittää toimenpiteitä, joita se aikoo toteuttaa edistääkseen takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanoa. Se esittää myös toimenpiteitä, joita EFTA-valtiot voisivat toteuttaa varmistaakseen, että ne noudattavat kokonaisvaltaisesti ETA:n lainsäädännössä ja varsinkin yhteisöjen tuomioistuinten tai EFTAn tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuja sääntöjä ja periaatteita. Tämän vuoksi tässä luvussa käsitellään ensin takaisinperinnän tarkoitusta ja takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanon pääperiaatteita. Sen jälkeen esitetään näiden pääperiaatteiden käytännön vaikutukset takaisinperintäprosessin eri osapuoliin.

2. TAKAISINPERINTÄPOLITIIKAN PERIAATTEET

2.1 Lyhyt katsaus menneeseen

6. Pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdan mukaan "EFTAn valvontaviranomaiselle on ilmoitettava tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. [...] Valtio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös".
7. Jos EFTA-valtio ei ilmoita valvontaviranomaiselle tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmastaan ennen tuen myöntämistä, tuki on ETA:n lainsäädännön vastaista myöntämishetkestä lähtien.

⁽¹⁾ Tämä luku vastaa komission tiedonantoa "Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa" (EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4).

⁽²⁾ Valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamista koskevan sopimuksen pöytäkirjaa 3 on muutettu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (nykyinen 88 artikla) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen N:o 659/1999 (EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1) säännösten mukaisesti.

⁽³⁾ http://www.eftasurv.int/media/scoreboard/stateaidscoreboard_2008.pdf.

⁽⁴⁾ Ks. valvontaviranomaisen vuosikertomus 2006, s. 56.

⁽⁵⁾ "Study on the enforcement of state aid law at national level, Competition studies 6", Luxemburg, Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, http://www.concurrences.com/IMG/pdf/Study_2006.pdf.

8. Vuonna 1973 ns. *Kohlegesetz*-asiassa antamassaan tuomiossa ⁽⁶⁾ Euroopan yhteisöjen tuomioistuin vahvisti ensimmäisen kerran, että komissiolla on toimivalta määrätä sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki perittäväksi takaisin. Tuomioistuin totesi, että komissiolla on valtuudet päättää, että jäsenvaltion on muutettava tai kumottava yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki. Tämän vuoksi komission olisi voitava myös vaatia tuki maksettavaksi takaisin ⁽⁷⁾.
9. Vuonna 2001 pöytäkirjaa 3 muutettiin muun muassa liittämällä siihen liite II, jossa muun muassa esitettiin takaisinperinnän perussäännöt ⁽⁸⁾. Muita takaisinperinnän täytäntöönpanosäännöksiä sisältyi 14. heinäkuuta 2004 tehtyyn päätökseen N:o 195/04/KOL, sellaisena kuin se on muutettuna ⁽⁹⁾.
10. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan yhteisöjen tuomioistuinten vakiintunut oikeuskäytäntö ⁽¹⁰⁾. Siinä säädetään valvontaviranomaisen velvollisuudesta määrätä sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki perittäväksi takaisin. Poikkeuksena on tilanne, jossa se olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista. Kyseisessä artiklassa säädetään lisäksi, että asianomaisen EFTA-valtion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet, jotta yhteismarkkinoille soveltumattomaksi todettu ja sääntöjenvastainen tuki peritään takaisin tuensaajalta. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 2 kohdan mukaan takaisin perittävään tukeen lisätään korko, jota maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään asti. Päätöksessä N:o 195/04/KOL määrätään menetelmistä, joilla tämä korko lasketaan. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohdassa määrätään, että "takaisinperiminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisen EFTA-valtion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat EFTAn valvontaviranomaisen päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon. [...]".
11. Yhteisöjen tuomioistuin on monissa viimeaikaisissa tuomioissaan selventänyt neuvoston asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 3 kohdan (joka vastaa pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohtaa) soveltamisalaa ja tulkintaa. Se on korostanut tarvetta panna takaisinperintäpäätökset viipymättä ja tehokkaasti täytäntöön ⁽¹¹⁾. Valvontaviranomainen on myös aloittanut ns. *Deggendorf*-oikeuskäytännön ⁽¹²⁾ järjestelmällisemmän soveltamisen. Valvontaviranomainen pystyy tämän oikeuskäytännön perusteella tietyin edellytyksin määräämään, että EFTA-valtioiden on keskeytettävä yhteismarkkinoille soveltuvan uuden tuen maksu yritykselle, kunnes se on maksanut takaisinperintäpäätöksen kohteena olevan, sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman vanhan tuen takaisin.

2.2 Takaisinperintäpolitiikan tarkoitus ja periaatteet

2.2.1 Takaisinperinnän tarkoitus

12. Yhteisöjen tuomioistuin on usein todennut, että takaisinperinnän tarkoituksena on palauttaa tilanne, joka vallitsi markkinoilla ennen tuen myöntämistä. Tämä on välttämätöntä tasapuolisten toimintaedellytysten säilymisen varmistamiseksi sisämarkkinoilla. Yhteisöjen tuomioistuin on korostanut, että sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen takaisinperiminen ei ole rangaistus ⁽¹³⁾, vaan looginen seuraus tuen toteamisesta sääntöjenvastaiseksi ⁽¹⁴⁾. Takaisinperinnän voidaankin katsoa olevan oikeassa suhteessa perustamissopimuksen mukaisiin valtiontukitavoitteisiin ⁽¹⁵⁾.
13. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan "aikaisempi tilanne katsotaan palautetuksi, kun tuensaaja [...] on palauttanut kysymyksessä olevan valtion tuen [...]. Tämän palauttamisen seurauksena tuensaaja menettää todellakin markkinoilla saamansa edun kilpailijoihinsa verrattuna, ja valtion tuen suorittamista edeltänyt tilanne palautuu" ⁽¹⁶⁾. Jotta sääntöjenvastaisesta tuesta mahdollisesti saadut taloudelliset edut voidaan poistaa, sääntöjenvastaisesti myönnettyihin määräisiin on takaisinperinnän yhteydessä lisättävä korko. Korolla voidaan vain kompensoida tuensaajan käyttöön vastikkeetta tietyksi ajaksi asetetuista varoista koituvia taloudellisia etuja ⁽¹⁷⁾.
14. Jotta takaisinperintäpäätökset voitaisiin panna kokonaan täytäntöön, yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi korostanut, että jäsenvaltion toteuttamien takaisinperintätoimien on tuotettava konkreettisia tuloksia ⁽¹⁸⁾ ja takaisinperinnän on tapahduttava välittömästi ⁽¹⁹⁾. Jotta takaisinperinnän tavoite saavutettaisiin, on todellakin olennaista, että tuki maksetaan viipymättä takaisin.

⁽⁶⁾ Asia C-70/72, *komissio v. Saksa*, Kok. 1973, s. 813, 13 kohta.

⁽⁷⁾ ETA-sopimuksen 6 artiklassa määrätään, että siltä osin kuin kyseisen sopimuksen määräykset ovat sisällöltään samoja kuin vastaavat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen tai Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen taikka näitä kahta perustamissopimusta sovellettaessa annettujen säädösten säännöt, määräyksiä tulkitaan niitä täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista antamien merkityksellisten ratkaisujen mukaisesti, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta oikeuskäytännön kehittämistä tulevaisuudessa. Valvonta- ja tuomioistuinsovimuksen 3 artiklan 2 kohdasta seuraa, että EFTAn valvontaviranomainen ja EFTAn tuomioistuin ottavat aiheellisella tavalla huomioon ETA-sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen vastaavanlaisissa asioissa yhteisöjen tuomioistuimen antamista ratkaisuista ilmenevät periaatteet.

⁽⁸⁾ Ks. edellä alaviite 2.

⁽⁹⁾ Päätös N:o 195/04/KOL, tehty 14 päivänä heinäkuuta 2004, valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamisesta tehdyn EFTA-valtioiden sopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 27 artiklassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäännöksistä, sellaisena kuin se on muutettuna (EUVL L 139, 25.5.2006, s. 37). Päätös N:o 195/04/KOL vastaa komission asetusta (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta, sellaisena kuin se on muutettuna (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1–134).

⁽¹⁰⁾ Asia C-301/87, *Ranska v. komissio*, Kok. 1990, s. I-307.

⁽¹¹⁾ Asia C-415/03, *komissio v. Kreikka*, ("Olympic Airways"), Kok. 2005, s. I-3875; ja asia C-232/05, *komissio v. Ranska*, ("Scott"), Kok. 2006, I-10071.

⁽¹²⁾ Asia C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. Saksa*, ("Deggendorf"), Kok. 1994, s. I-833.

⁽¹³⁾ Asia C-75/97, *Belgia v. komissio*, Kok. 1999, s. I-3671, 65 kohta.

⁽¹⁴⁾ Asia C-183/91, *komissio v. Kreikka*, Kok. 1993, s. I-3131, 16 kohta.

⁽¹⁵⁾ Ks. yhdistetyt asiat C-278/92, C-279/92 ja C-280/92, *Espanja v. komissio*, Kok. 1994, s. I-4103, 75 kohta.

⁽¹⁶⁾ Asia C-348/93, *komissio v. Italia*, Kok. 1995, s. I-673, 27 kohta.

⁽¹⁷⁾ Asia T-459/93, *Siemens v. komissio*, Kok. 1995, s. II-1675, 97–101 kohta.

⁽¹⁸⁾ Asia C-415/03, *komissio v. Kreikka*, mainittu edellä alaviitteessä 11.

⁽¹⁹⁾ Asia C-232/05, *komissio v. Ranska*, mainittu edellä alaviitteessä 11.

- 2.2.2 *Velvollisuus periä takaisin sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki sekä poikkeukset tästä velvollisuudesta*
15. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 1 kohdan mukaan ”sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä EFTAn valvontaviranomainen päättää, että asianomaisen EFTA-valtion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta”.
16. Pöytäkirjassa 3 säädetään kaksi rajoitusta valvontaviranomaisen toimivallalle määrätä sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki perittäväksi takaisin. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 1 kohdassa määrätään, että valvontaviranomainen ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista. Yleiset periaatteet, joihin tässä yhteydessä useimmiten vedotaan, ovat luottamuksensuojan⁽²⁰⁾ ja oikeusvarmuuden periaatteet⁽²¹⁾. Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin tulkinnut takaisinperintätapauksissa näitä periaatteita hyvin suppeasti. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 15 artiklassa valvontaviranomaisen valtuudet periä tuki takaisin rajataan kymmeneen vuoteen (ns. vanhentumisaika). Vanhentumisaika alkaa päivästä, jona sääntöjenvastainen tuki myönnetään tuensaajalle joko yksittäisenä tukena tai osana tukiohjelmaa. Sääntöjenvastaista tukea koskevat valvontaviranomaisen tai komission toimet⁽²²⁾ tai EFTA-valtion valvontaviranomaisen pyynnöstä toteutamat toimet keskeyttävät vanhentumisajan.
17. EFTA-valtion, jolle takaisinperintäpäätös on osoitettu, velvollisuutena on panna päätös täytäntöön⁽²³⁾. Yhteisöjen tuomioistuin on hyväksynyt vain yhden poikkeuksen tästä jäsenvaltion täytäntöönpanovelvollisuudesta. Ainoa mahdollinen peruste ovat poikkeukselliset olosuhteet, joiden vuoksi päätöksen asianmukainen täytäntöönpano on täydellisen mahdotonta⁽²⁴⁾.
18. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan täydellinen mahdottomuus ei kuitenkaan voi perustua pelkkään oletukseen. Asianomaisen jäsenvaltion on osoitettava, että se on vilpittömästi yrittänyt periä takaisin sääntöjenvastaisen tuen, ja sen on toimittava yhteistyössä komission kanssa perustamissopimuksen 10 artiklan mukaisesti, jotta takaisinperinnän ongelmat voidaan ratkaista⁽²⁵⁾.
19. Oikeuskäytännön tarkastelu osoittaa, että yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut täydellisen mahdottomuuden käsitettä hyvin suppeasti. Tuomioistuin on vahvistanut moneen otteeseen, että jäsenvaltio ei voi vedota kansallisen lainsäädännön mukaisiin vaatimuksiin (kuten kansallisiin vanhentumissääntöihin⁽²⁶⁾ tai takaisinperintäsäännöksen puuttumiseen kansallisesta lainsäädännöstä⁽²⁷⁾) perustellakseen sitä, miksi se ei ole noudattanut takaisinperintäpäätöstä⁽²⁸⁾. Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, että tuensaajan taloudellinen tilanne ei vaikuta takaisinperintävelvollisuuteen. Tuomioistuimen mukaan yrityksen taloudelliset vaikeudet eivät riitä näytöksi siitä, että takaisinperintä olisi mahdotonta⁽²⁹⁾. Tuomioistuin on todennut, että tällaisessa tilanteessa takaisinperittävän omaisuuden täydellinen puuttuminen on ainoa tapa osoittaa, että jäsenvaltion on täydellisen mahdotonta periä tukea takaisin⁽³⁰⁾. Eräissä tapauksissa jäsenvaltiot ovat väittäneet, että ne eivät ole panneet takaisinperintäpäätöstä täytäntöön hallinnollisten tai teknisten ongelmien vuoksi (esim. tuensaajien suuri lukumäärä). Tuomioistuin on johdonmukaisesti kieltäytynyt hyväksymästä näitä ongelmia perusteeksi takaisinperinnän täydelliselle mahdottomuudelle⁽³¹⁾. Edes ylityspääsemättömät sisäiset ongelmat eivät oikeuta jäsenvaltiota laiminlyömään yhteisön lainsäädännöstä johtuvia velvollisuuksia⁽³²⁾.

2.2.3 *Kansallisten menettelyjen käyttö ja tarve välittömään ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon*

20. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohdassa määrätään, että ”takaisinperiminen on toteutettava viipymättä ja asianomaisen EFTA-valtion kansallisen lainsäädännön menettelyjen mukaisesti, jos ne mahdollistavat EFTAn valvontaviranomaisen päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon”.

⁽²⁰⁾ Luottamuksensuojan periaatteen osalta ks. asia C-24/95, *Alcan*, Kok. 1997, s. I-1591, 25 kohta, ja asia C-5/89 *BUG-Alutechnik*, Kok. 1990, s. I-3437, 13 ja 14 kohta, ja yhdistetyt asiat E-5/04, E-6/04 ja E-7/04, *Fesil and Finnjord a.o. v. EFTAn valvontaviranomainen*, EFTAn tuomioistuimen kertomus 2005, s. 121, 171 kohta. Esimerkkinä tapauksesta, jossa yhteisöjen tuomioistuin on tunnustanut tuensaajan luottamuksensuojan ks. asia C-223/85, *RSV*, Kok. 1987, s. 4617.

⁽²¹⁾ Oikeusvarmuuden periaatteen osalta ks. asia T-115/94, *Opel Austria GmbH v. neuvosto*, Kok. 1997, s. II-39, ja asia C-372/97, *Italia v. komissio*, Kok. 2004, s. I-3679, 116–118 kohta, ja yhdistetyt asiat C-74/00P ja C-75/00, *P Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio*, Kok. 2002, s. I-7869, 140 kohta, ja yhdistetyt asiat E-5/04, E-6/04 ja E-7/04, *Fesil and Finnjord a.o. v. EFTAn valvontaviranomainen*, mainittu edellä alaviitteessä 20, 172 kohta. Ks. myös asia T-308/00, *Saltzgiitter v. komissio*, Kok. 2004, s. II-1933, 166 kohta.

⁽²²⁾ ”Komission toimille” annettu määritelmä ks. asia T-369/00, *Département du Loiret v. komissio*, Kok. 2003, s. II-1789.

⁽²³⁾ Asia 94/87, *komissio v. Saksa*, Kok. 1989, s. 175.

⁽²⁴⁾ Asia C-404/00, *komissio v. Espanja*, Kok. 2003, s. I-6695.

⁽²⁵⁾ Asia C-280/95, *komissio v. Italia*, Kok. 1998, s. I-259.

⁽²⁶⁾ Asia C-24/95, *Alcan*, mainittu edellä alaviitteessä 20, 34–37 kohta.

⁽²⁷⁾ Asia C-303/88, *Italia v. komissio*, Kok. 1991, s. I-1433.

⁽²⁸⁾ Asia C-52/84, *komissio v. Belgia*, Kok. 1986, s. 89, 9 kohta.

⁽²⁹⁾ Asia C-52/84, *komissio v. Belgia*, mainittu edellä alaviitteessä 28, 14 kohta.

⁽³⁰⁾ Asia C-499/99, *komissio v. Espanja*, Kok. 2002, s. I-6031.

⁽³¹⁾ Asia C-280/05, *komissio v. Italia*, mainittu edellä alaviitteessä 25.

⁽³²⁾ Asia C-6/97, *Italia v. komissio*, Kok. 1999, s. I-2981, kohta 34.

21. Jos EFTA-valtiot voivat kansallisen lainsäädäntönsä nojalla valita vapaasti keinot, joita noudattaen ne panevat takaisinperintäpäätöksen täytäntöön, valittujen toimenpiteiden olisi varmistettava takaisinperintäpäätösten täysi vaikutus. EFTA-valtioiden toteuttamien kansallisten toimenpiteiden olisi johdettava valvontaviranomaisen päätöksen tehokkaaseen ja välittömään täytäntöönpanoon.
22. Asiassa *Olympic Airways* antamassaan tuomiossa ⁽³³⁾ yhteisöjen tuomioistuin korosti, että jäsenvaltion toteuttamien täytäntöönpanotoimenpiteiden on oltava tehokkaita ja tuotettava konkreettisia perintätuloksia. Valtion toteuttamien toimien on johdettava siihen, että määrä, jonka tuensaaja on velkaa, todella saadaan perittyä takaisin. *Scott*-tuomiossaan ⁽³⁴⁾ yhteisöjen tuomioistuin vahvisti tämän lähestymistavan ja korosti, että sellaisia kansallisia menettelyjä ei pitäisi soveltaa, jotka eivät täytä menettelyasetuksen 14 artiklan 3 kohdan (joka vastaa pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohtaa) mukaisia edellytyksiä. Tuomioistuin hylkäsi asianomaisen jäsenvaltion perustelut siitä, että se oli toteuttanut kaikki kansallisessa järjestelmässään käytettävissä olevat keinot. Tuomioistuin korosti, että toimien pitäisi myös johtaa konkreettisiin perintätuloksiin komission asettamassa määräajassa.
23. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohdan mukaan takaisinperintäpäätökset on pantava täytäntöön välittömästi ja tehokkaasti. *Scott*-tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin korosti takaisinperintäprosessiin kuluvan ajan merkitystä. Kansallisten menettelyjen soveltamisen ei pitäisi haitata tehokkaan kilpailun palauttamista estämällä komission päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon. Kansalliset menettelyt, jotka estävät aikaisemmin vallinneen tilanteen välittömän palauttamisen ja pidentävät sääntöjenvastaisesta ja yhteismarkkinoille soveltumattomasta tuesta koituvaa perusteetonta kilpailuetua, eivät täytä pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 3 kohdassa asetettuja edellytyksiä.
24. Tässä yhteydessä on tärkeä huomata, että valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamista koskevan EFTA-valtioiden sopimuksen, jäljempänä 'valvonta- ja tuomioistuin sopimus', 36 artiklan nojalla nostetulla, takaisinperintäpäätöstä koskevalla kumoamiskanteella ei ole lykkäävää vaikutusta. Kumoamiskanteen yhteydessä tuensaaja voi kuitenkin hakea takaisinperintäpäätöksen lykkäämistä valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen 40 artiklan nojalla. Lykkäämistä haettaessa on esitettävä perusteet kiireellisyydelle ja sille, että välimiöiden määrääminen on ilmeisen perusteltua ⁽³⁵⁾. EFTAn tuomioistuin voi kuitenkin määrätä kanteen kohteena olevan säädöksen täytäntöönpanon lykättäväksi, jos se katsoo olosuhteiden sitä edellyttävän.

2.2.4 Lojaalin yhteistyön periaate

25. ETA-sopimuksen 3 artiklassa EFTA-valtiot veloitetaan helpottamaan ETA:n päämäärän toteuttamista. Siinä määrätään ETA:n toimielinten ja EFTA-valtioiden välisestä yhteistyövelvollisuudesta ETA-sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
26. Pantaessa takaisinperintäpäätöksiä täytäntöön valvontaviranomaisen ja EFTA-valtioiden viranomaisten on tämän vuoksi toimittava yhteistyössä, jotta päätösten tavoite voidaan saavuttaa eli kilpailuedellytykset palauttaa sisämarkkinoille.
27. Jos EFTA-valtiolla on ennalta-arvaamattomia tai odottamattomia vaikeuksia panna takaisinperintäpäätös täytäntöön määräajassa tai se havaitsee seurauksia, joita valvontaviranomainen ei ole ottanut huomioon, sen olisi ilmoitettava näistä ongelmista valvontaviranomaiselle ja ehdotettava sopivia muutoksia ⁽³⁶⁾. Tällöin valvontaviranomaisen ja asianomaisen EFTA-valtion on toimittava vilpittömässä yhteistyössä ongelmien ratkaisemiseksi ja noudatettava kaikkia ETA-sopimuksen määräyksiä ⁽³⁷⁾. Lojaalin yhteistyön periaate edellyttää niin ikään, että EFTA-valtiot toimittavat valvontaviranomaiselle kaikki tiedot, joiden perusteella se voi todeta, että valitut keinot soveltuvat päätöksen täytäntöönpanoon ⁽³⁸⁾.
28. Vaikka EFTA-valtio ilmoittaa valvontaviranomaiselle takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanon teknisistä ja oikeudellisista ongelmista, tämä ei kuitenkaan vapauta sitä velvollisuudesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimet tuen perimiseksi takaisin asianomaiselta yritykseltä ja ehdottaa valvontaviranomaiselle päätöksen täytäntöönpanoon soveltuvia järjestelyjä ⁽³⁹⁾.

3. TAKAISINPERINTÄPOLITIIKAN TOTEUTTAMINEN

29. Sekä valvontaviranomaisella että EFTA-valtioilla on keskeinen rooli takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanossa, ja ne voivat kumpikin edistää takaisinperintäpolitiikan tehokasta toteuttamista.

⁽³³⁾ Asia C-415/03, komissio v. Kreikka, mainittu edellä alaviitteessä 11.

⁽³⁴⁾ Asia C-232/05, komissio v. Ranska, mainittu edellä alaviitteessä 11.

⁽³⁵⁾ EFTAn tuomioistuimen työjärjestyksen 80 artiklan 2 kohta.

⁽³⁶⁾ Asia C-404/00, komissio v. Espanja, mainittu edellä alaviitteessä 24.

⁽³⁷⁾ Asia C-94/87, komissio v. Saksa, mainittu edellä alaviitteessä 23, 9 kohta, ja asia C-348/93, komissio v. Italia, mainittu edellä alaviitteessä 16, 17 kohta.

⁽³⁸⁾ Täytäntöönpanoa koskevia ehdotuksia havainnollistava esimerkki ks. asia C-209/00, komissio v. Saksa, Kok. 2002, s. I-11695.

⁽³⁹⁾ Asia 94/87, komissio v. Saksa, mainittu edellä alaviitteessä 23, 10 kohta.

3.1 Valvontaviranomaisen rooli

30. Valvontaviranomaisen takaisinperintäpäätöksillä asetetaan takaisinperintävelvollisuus asianomaiselle EFTA-valtiolle. Niillä veloitetaan kyseinen EFTA-valtio perimään tietty tukimäärä takaisin yhdeltä tai useammalta tuensaajalta tietyssä määräjässä. Kokemukset osoittavat, että kyseisen päätöksen täsmällisyydellä tai kattavuudella on vaikutusta takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanon nopeuteen. Tämän vuoksi valvontaviranomainen pyrkii edelleen varmistamaan, että takaisinperintäpäätöksissä todetaan selvästi takaisinperittävä määrä, takaisinperinnän kohteena oleva yritys ja määräaika, johon mennessä takaisinperintä olisi suoritettava.

Takaisinperittävää tukea saaneiden yritysten nimeäminen

31. Sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki on perittävä takaisin yrityksiltä, jotka ovat tosiasiaa hyötynneet tuesta⁽⁴⁰⁾. Valvontaviranomaisen tarkoituksena on jatkaa nykykäytäntöä, jonka mukaan takaisinperintäpäätöksissä nimetään yritykset, joilta tuki on perittävä takaisin. Jos täytäntöönpanovaiheessa käy ilmi, että tuki on siirretty toisille yksiköille, EFTA-valtion on ulotettava takaisinperintä kaikkiin todellisiin tuensaajiin. Näin voidaan varmistaa, että takaisinperintävelvollisuutta ei kierretä.
32. Yhteisöjen tuomioistuin on antanut joitakin ohjeita siitä, millä perusteilla takaisinperintävelvollisuus on ulotettava muihin yrityksiin kuin sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen alkuperäiseen edunsaajaan. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan perusteettoman edun siirtämisestä voi olla kyse silloin, kun alkuperäisen tuensaajan omaisuutta siirretään kolmannelle markkina-arvoa alhaisempaan hintaan. Toisinaan kyse voi olla seuraajayrityksestä, joka on perustettu kiertämään takaisinperintämääräystä⁽⁴¹⁾. Kyseisen oikeuskäytännön mukaisesti valvontaviranomaisen on osoitettava, että omaisuutta on myyty markkina-arvoa alhaisempaan hintaan, erityisesti takaisinperintämääräyksen kiertämiseksi perustetulle seuraajayritykselle, missä tapauksessa takaisinperintämääräys voidaan ulottaa tällaiseen kolmanteen. Tyypillisiä kiertotapauksia ovat tilanteet, joissa siirto ei perustu mihinkään muuhun taloudelliseen logiikkaan kuin takaisinperintämääräyksen mitätöintiin⁽⁴²⁾.
33. Kun tarkastellaan sellaisen yrityksen osakesiirtoa (osakekaupat), jonka on maksettava takaisin sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki, yhteisöjen tuomioistuin on todennut⁽⁴³⁾, että tällaisen yrityksen osakkeiden myynti kolmannelle ei vaikuta tuensaajan velvollisuuteen maksaa tuki takaisin⁽⁴⁴⁾. Kun voidaan osoittaa, että yrityksen osakkeiden ostaja maksoi niistä käyvän markkinahinnan, sen ei voida katsoa hyötynneen edusta, johon saattaisi sisältyä valtiontukea⁽⁴⁵⁾.
34. Kun valvontaviranomainen tekee tukiohjelmaa koskevan takaisinperintäpäätöksen, se ei yleensä pysty päätöksessä nimeämään kaikkia yrityksiä, jotka ovat vastaanottaneet sääntöjenvastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta tukea. Asianomaisen EFTA-valtion on nimettävä nämä yritykset täytäntöönpanoprosessin alussa, ja EFTA-valtion on tarkasteltava erikseen kunkin tuensaajayrityksen tilannetta⁽⁴⁶⁾.

Takaisinperittävän määrän laskeminen

35. Takaisinperinnän tavoite on saavutettu, ”kun tuensaaja on palauttanut kysymyksessä olevat valtiontuet, tarvittaessa viivästyskorkeineen tai ne yritykset, jotka tuista ovat tosiasiallisesti hyötynneet, ovat palauttaneet ne viivästyskorkeineen. Tuen palauttamisen seurauksena tuensaaja menettää markkinoilla kilpailijoihin verrattuna saamansa edun ja tuen myöntämistä edeltänyt tilanne palautuu”⁽⁴⁷⁾.
36. Valvontaviranomainen osoittaa jatkossakin takaisinperintäpäätöksissä selvästi sääntöjenvastaiset ja yhteismarkkinoille soveltumattomat tukitoimenpiteet, joihin liittyvät edut peritään takaisin. Kun valvontaviranomaisella on käytössään kaikki tarpeelliset tiedot, se pyrkii myös laskemaan takaisinperittävän tuen täsmällisen määrän. On kuitenkin selvää, että valvontaviranomainen ei voi vahvistaa takaisinperittävän tuen täsmällistä määrää, eikä sillä ole tähän oikeudellista velvollisuuttakaan. Riittää, että valvontaviranomaisen päätös sisältää tietoja, joiden avulla EFTA-valtio voi laskea tuen määrän ilman suurempia vaikeuksia⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁰⁾ Asia C-303/88 P, *Italia v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 27, 57 kohta, ja asia C-277/00, *Italia v. komissio*, Kok. 2004, s. I-3925, 75 kohta.

⁽⁴¹⁾ Asia C-277/00, *Saksa v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 40.

⁽⁴²⁾ Yhdistetyt asiat C-328/99 ja C-399/00, *Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio*, Kok. 2003, s. I-4035. Ks. toinen esimerkki kiertotilanteesta, asia C-415/03, *komissio v. Kreikka*, mainittu edellä alaviitteessä 11.

⁽⁴³⁾ Yhdistetyt asiat C-328/99 ja C-399/00, *Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 42, 83 kohta.

⁽⁴⁴⁾ Kun yksityistetään yritys, joka on saanut valvontaviranomaisen yhteismarkkinoille soveltuvaksi katsomaa tukea, EFTA-valtio voi lisätä yksityistämissopimuksen vastuuvuolollisuusehdon suojatakseen ostajayritystä riskiltä siitä, että valvontaviranomaisen alkuperäinen päätös tuen hyväksymisestä kumottaisiin EFTAn tuomioistuimessa ja korvattaisiin valvontaviranomaisen päätöksellä, jossa tuki määrätään perittäväksi takaisin tuensaajalta. Tällainen ehto voisi vaikuttaa hintaan, jonka ostaja maksaa yksityistetyistä yrityksistä, jotta uusi takaisinmaksuvastuu voitaisiin ottaa asianmukaisesti huomioon.

⁽⁴⁵⁾ Asia C-277/00, *Saksa v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 40, 80 kohta.

⁽⁴⁶⁾ Asia C-310/99, *Italia v. komissio*, Kok. 2002, s. I-2289, kohta 91.

⁽⁴⁷⁾ Asia C-277/00, *Saksa v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 40, 74–76 kohta.

⁽⁴⁸⁾ Asia C-480/98, *Espanja v. komissio*, Kok. 2000, s. I-8717, 25 kohta, ja yhdistetyt asiat C-67/85, C-68/85 ja C-70/85, *Kwekerij van der Kooy BV ym. v. komissio*, Kok. 1988, s. 219.

37. Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tukiohjelman tapauksessa valvontaviranomainen ei pysty määrittämään tukimäärää, joka on perittävä takaisin kultakin tuensaajalta. Tämä edellyttäisi, että EFTA-valtio esittäisi yksityiskohtaisen analyysin kussakin yksittäistapauksessa ohjelman mukaisesti myönnetystä tuesta. Tämän vuoksi valvontaviranomainen mainitsee päätöksessään, että EFTA-valtioiden on perittävä takaisin kaikki tuki, ellei sitä ole myönnetty tiettyyn hankkeeseen, joka tuen myöntämishetkellä täytti kaikki ryhmäpoikkeusasetusten tai valvontaviranomaisen hyväksymän tukiohjelman mukaiset edellytykset.
38. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti takaisinperintäpäätöksen nojalla takaisin perittävään tukeen lisätään korko, jonka suuruuden valvontaviranomainen vahvistaa. Korkoa maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään asti ⁽⁴⁹⁾. Päätöksessä N:o 195/04/KOL säädetään, että korolle lasketaan korkoa tuen takaisinperimispäivään saakka ⁽⁵⁰⁾.

Päätöksen täytäntöönpano aikataulu

39. Aikaisemmin komission takaisinperintäpäätöksissä on sovellettu aina samaa kahden kuukauden määräaika, jonka kuluessa jäsenvaltion oli ilmoitettava päätöksen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet. Yhteisöjen tuomioistuimien on vahvistanut, että tätä määräaika on pidettävä määräaikana myös päätöksen täytäntöönpanolle ⁽⁵¹⁾.
40. Yhteisöjen tuomioistuin on myös päätellyt, että komission ja jäsenvaltion väliset, komission päätöksen täytäntöönpanoon liittyvät yhteydenotot ja neuvottelut eivät vapauta jäsenvaltiota velvollisuudesta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet päätöksen panemiseksi täytäntöön asetetussa määräajassa ⁽⁵²⁾.
41. Valvontaviranomainen myöntää, että kahden kuukauden määräaika sen päätösten täytäntöönpanolle on useimmissa tapauksissa liian lyhyt. Sen vuoksi määräaika takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanemiseksi muutetaan neljäksi kuukaudeksi. Jatkossa valvontaviranomainen vahvistaa takaisinperintäpäätöksissään kaksi eri määräaika:
- Ensimmäinen määräaika päättyy kahden kuukauden kuluttua päätöksen voimaantulosta. EFTA-valtion on ilmoitettava kyseiseen määräaikaan mennessä valvontaviranomaiselle suunnitelluista tai toteutetuista toimenpiteistä.
 - Toinen määräaika päättyy neljän kuukauden kuluttua päätöksen voimaantulosta. Valvontaviranomaisen päätös on pantava täytäntöön kyseiseen määräaikaan mennessä.
42. Jos EFTA-valtiolla on vakavia ongelmia, jotka estävät sitä noudattamasta jompaakumpaa määräaika, sen on ilmoitettava ongelmista valvontaviranomaiselle ja esitettävä asianmukaiset perustelut. Valvontaviranomainen voi pidentää tämän perusteella määräaika lojalin yhteistyön periaatteen mukaisesti ⁽⁵³⁾.

3.2 EFTA-valtioiden rooli: takaisinperintäpäätösten täytäntöönpano

3.2.1 Kuka vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta?

43. EFTA-valtio on vastuussa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 14 artiklan 1 kohdassa määrätään, että asianomaisen EFTA-valtion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta.
44. On muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin on usein todennut, että jäsenvaltiolle osoitettu komission päätös sitoo kaikkia kyseisen valtion viranomaisia, myös sen tuomioistuimia ⁽⁵⁴⁾. Kyseisen EFTA-valtion jokaisen viranomaisen, joka osallistuu takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanoon, on siis toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet päätöksen välittömän ja tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi.
45. ETA:n lainsäädännössä ei säädetä, minkä viranomaisen olisi vastattava takaisinperintäpäätöksen käytännön täytäntöönpanosta EFTA-valtiossa. Täytäntöönpanosta vastaavat tahot on nimettävä kunkin EFTA-valtion kansallisessa oikeusjärjestelmässä. EFTA-valtiot ovat tavallisesti nimenneet yhden keskusviranomaisen (esimerkiksi ministeriön), joka vastaa takaisinperintäprosessin valvonnasta ja on tiiviissä yhteydessä valvontaviranomaiseen ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁹⁾ Ks. poikkeuksena tästä asia C-480/98, *Espanja v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 48, 36 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

⁽⁵⁰⁾ Päätöksessä N:o 195/04/KOL on lisäohjeita koron laskemiseen.

⁽⁵¹⁾ Ks. asia C-207/05, *komissio v. Italia*, Kok. 2006, s. I-70, 31–36 kohta, asia C-378/98, *komissio v. Belgia*, Kok. 2001, s. I-5107, 28 kohta, ja asia C-232/05, *komissio v. Ranska*, mainittu edellä alaviitteessä 11.

⁽⁵²⁾ Asia C-5/86, *komissio v. Belgia*, Kok. 1987, s. 1773.

⁽⁵³⁾ Asia C-207/05, *komissio v. Italia*, mainittu edellä alaviitteessä 51.

⁽⁵⁴⁾ Asia 249/85, *Albako Margarinefabrik Maria von der Linde GmbH & Co. KG v. Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung*, Kok. 1987, s. 2345.

⁽⁵⁵⁾ Täytäntöönpanotutkimuksen tekijät toteavat, että kaikille tarkastelluille maille yhteistä on se, että tuen myöntäneen viranomaisen on suoritettava takaisinperintä. He huomauttavat myös, että takaisinperintäpäätökset pannaan täytäntöön tehokkaammin maissa, joissa yksi keskusviranomainen huolehtii takaisinperintäprosessista (ks. tutkimuksen s. 521).

3.2.2 Takaisinperintävelvollisuuden noudattaminen

46. Pöytäkirjan 3 14 artiklan 3 kohdassa EFTA-valtiot veloitetaan aloittamaan takaisinperintämenettelyt viipymättä. Kuten edellä 3.1 jaksossa todetaan, takaisinperintäpäätöksessä täsmennetään määräaika, jonka kuluessa EFTA-valtion on toimitettava yksityiskohtaiset tiedot toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut ja aikoo toteuttaa päätöksen panemiseksi täytäntöön. EFTA-valtion edellytetään toimittavan kattavat tiedot sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen edunsaajista, tukimääristä ja sovellettavista kansallisista takaisinperintämenettelyistä. Lisäksi EFTA-valtion edellytetään toimittavan asiakirja-aineistoa, joka osoittaa sen ilmoittaneen tuensaajalle tämän velvollisuudesta maksaa tuki takaisin.

Tuensaajan ja takaisinperittävän määrän yksilöinti

47. Takaisinperintäpäätös ei aina sisällä täydellisiä tietoja tuensaajista eikä takaisinperittävän tuen määrästä. Tällöin EFTA-valtion on viipymättä nimettävä päätöksen kohteena olevat yritykset ja ilmoitettava takaisinperittävän tuen täsmällinen määrä yrityskohtaisesti.
48. Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tukiohjelman tapauksessa EFTA-valtion on analysoitava yksityiskohtaisesti jokainen kyseessä olevasta tukiohjelmasta myönnetty yksittäinen tuki. Jotta EFTA-valtio voi määrittää kultakin tukiohjelman yksittäiseltä tuensaajalta takaisin perittävän tuen täsmällisen määrän, sen on selvitettävä, missä määrin tuki on myönnetty tietyille hankkeelle, joka tuen myöntämisaikana täytti ryhmäpoikkeusasetuksissa tai valvontaviranomaisen hyväksymässä tukiohjelmassa asetetut keskeiset kriteerit. Tällöin EFTA-valtio voi myös soveltaa vähämerkityksistä tukea koskevaa sääntöä (*de minimis*), joka on ollut voimassa takaisinperintäpäätöksen kohteena olevan, sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen myöntämisaikana.
49. Kansalliset viranomaiset voivat ottaa huomioon verotusjärjestelmän vaikutukset, kun ne määrittävät takaisinmaksettavaa määrää. Jos sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen saaja on maksanut tuesta veroa, kansalliset viranomaiset voivat ottaa kansallisten verotussääntöjensä mukaisesti huomioon aikaisemmin maksetun veron ja periä takaisin vain tuensaajan saaman tuen nettomäärän⁽⁵⁶⁾. Valvontaviranomainen katsoo, että kansallisten viranomaisten on tällöin varmistettava, että tuensaaja ei voi saada muuta verovähennystä väittämällä, että takaisinmaksu on supistanut verotettavan tulon määrää. Tämä merkitsisi nimittäin, että takaisinperittävä nettomäärä olisi pienempi kuin tuensaajan alun perin saama nettomäärä.

Sovellettava takaisinperintämenettely

50. ETA:n lainsäädännössä ei säädetä, mitä menettelyä EFTA-valtioiden olisi sovellettava takaisinperintäpäätöksen panemiseksi täytäntöön. EFTA-valtioiden pitäisi kuitenkin ottaa huomioon, että kansallisen menettelyn valinnan ja soveltamisen edellytyksenä on, että menettely mahdollistaa valvontaviranomaisen päätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon. Vastuuviranomaisten olisi harkittava huolellisesti kaikkia kansallisen lainsäädännön nojalla käytettävissä olevia takaisinperintäinstrumentteja ja valittava menettely, joka kaikkein todennäköisimmin varmistaa päätöksen välittömän täytäntöönpanon. Viranomaisten olisi käytettävä nopeutettuja menettelyjä, kun se on kansallisen lainsäädännön nojalla mahdollista. Vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteen mukaisesti nämä menettelyt eivät saa olla epäedullisempia kuin ne, jotka koskevat samankaltaisia valtion sisäisen oikeuteen perustuvia vaatimuksia. Niiden ei myöskään pitäisi tehdä käytännössä mahdottomaksi tai suhteettoman vaikeaksi ETA:n lainsäädännöstä seuraavien oikeuksien käyttöä⁽⁵⁷⁾.
51. Yleisesti ottaen EFTA-valtioiden ei pitäisi pystyä asettamaan minkäänlaisia esteitä takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanemiselle⁽⁵⁸⁾. Siksi EFTA-valtion viranomaisilla on velvollisuus olla noudattamatta sellaisia kansallisen lainsäädännön säännöksiä, jotka voisivat estää takaisinperintäpäätöksen välittömän täytäntöönpanon⁽⁵⁹⁾.

Takaisinperintämääräyksistä ilmoittaminen ja niiden täytäntöönpano

52. Kun tuensaaja, takaisinperittävä määrä ja sovellettava menettely on määritetty, takaisinperintämääräykset olisi lähetettävä sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen saajille viipymättä valvontaviranomaisen päätöksessä säädettyyn määräaikaan mennessä. Takaisinperinnän suorittamisesta vastaavien viranomaisten on varmistettava, että takaisinperintämääräykset pannaan täytäntöön ja takaisinperintä saadaan suoritettua päätöksessä säädettyssä määräajassa. Jos tuensaaja ei noudata takaisinperintämääräystä, EFTA-valtioiden olisi haettava takaisinperintävaateiden välitöntä täytäntöönpanoa kansallisen lainsäädännön nojalla.

3.2.3 Oikeudenkäynnit kansallisissa tuomioistuimissa

53. Takaisinperintäpäätösten täytäntöönpano voi johtaa oikeudenkäynteihin kansallisissa tuomioistuimissa. Seuraavat kaksi takaisinperintään liittyvien tapausten pääluokkaa voidaan erottaa: kanteet, jotka takaisinperinnästä vastaava viranomainen nostaa hakeakseen tuomioistuimelta määräystä, jonka nojalla tuensaajat on maksettava takaisin sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki; ja kanteet, jotka tuensaajat nostavat vastustaakseen takaisinperintämääräystä.

⁽⁵⁶⁾ Asia T-459/93, *Siemens v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 17, 83 kohta. Ks. myös asia C-148/04, *Unicredito Spa v. Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova I*, Kok. 2005, s. I-11137, 117–120 kohta.

⁽⁵⁷⁾ Asia C-13/01, *Safalero*, Kok. 2003, s. I-8679, 49–50 kohta.

⁽⁵⁸⁾ Asia C-48/71, *komissio v. Italia*, Kok. 1972, s. 529.

⁽⁵⁹⁾ Asia C-232/05, *komissio v. Ranska*, mainittu edellä alaviitteessä 11.

54. Takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpano voi viivästyä monia vuosia, kun kyseisen päätöksen kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet riitautetaan tuomioistuimessa. Tämä on vielä todennäköisempää, kun varsinainen takaisinperintäpäätös viedään EFTAn tuomioistuimen käsiteltäväksi ja erityisesti kun kansallisia tuomioistuinta pyydetään keskeyttämään kansallisten toimenpiteiden toteuttaminen, kunnes EFTAn tuomioistuin on päättänyt takaisinperintäpäätöksen lainvoimaisuudesta.
55. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti tuensaaja, joka olisi voinut riitauttaa valvonta- ja tuomioistuintensopimuksen 36 artiklan nojalla tehdyn takaisinperintäpäätöksen EFTAn tuomioistuimessa, ei voi enää kyseenalaistaa sitä kansallisessa tuomioistuimessa sillä perusteella, että päätös olisi lainvastainen⁽⁶⁰⁾. Tästä seuraa, että tuensaaja, joka olisi voinut hakea EFTAn tuomioistuimelta välitoimia valvonta- ja tuomioistuintensopimuksen 40 ja 41 artiklan nojalla, mutta joka ei ole niin tehnyt, ei voi hakea päätöksen lainvoimaisuuteen liittyvillä perusteilla sellaisten toimenpiteiden lykkäämistä, joita kansalliset viranomaiset ovat toteuttaneet päätöksen täytäntöönpanemiseksi.
56. Jos toisaalta ei ole itsestään selvää, että tuensaajan riitauttamaa päätöstä koskeva kumoamiskanne olisi ollut hyväksyttävissä, tuensaajalle on tarjottava riittävä oikeudellinen suoja. Jos tuensaaja riitauttaa päätöksen täytäntöönpanon kansallisessa tuomioistuimessa sillä perusteella, että kyseinen takaisinperintäpäätös on lainvastainen, kansallisen tuomioistuimen on toimittava valvonta- ja tuomioistuintensopimuksen 34 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti⁽⁶¹⁾.
57. Jos tuensaaja hakee myös takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettuja kansallisia toimenpiteitä koskevia välitoimia (koska valvontaviranomaisen takaisinperintäpäätöksen väitetään olevan lainvastainen), kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, täyttääkö tapaus yhteisöjen tuomioistuimen asioissa *Zuckerfabrik*⁽⁶²⁾ ja *Atlanta*⁽⁶³⁾ vahvistamat edellytykset. Sen vuoksi kansallisen tuomioistuimen olisi määrättävä välitoimia ainoastaan, jos:

- (1) sillä on vakavia epäilyjä säädöksen lainvoimaisuudesta ja jos kiistanalaisen säädöksen lainvoimaisuutta ei vielä käsitellä EFTAn tuomioistuimessa, tuomioistuin toimii 56 kohdan toisen virkkeen mukaisesti;
- (2) kyseessä on kiireellinen tapaus, jossa välitoimet ovat tarpeen, jotta voidaan estää vakavien ja peruuttamattomien vahinkojen aiheutuminen välitoimia hakevalle osapuolelle;
- (3) tuomioistuin ottaa asianmukaisesti huomioon ETA:n edun; ja
- (4) se noudattaa kaikkia näitä edellytyksiä arvioidessaan EFTAn tuomioistuimen antamia ratkaisuja, jotka koskevat säädöksen lainmukaisuutta tai vaikutuksiltaan vastaavia välitoimia ETA:n tasolla koskevaa hakemusta⁽⁶⁴⁾.

3.2.4 Maksukyvyttömiä tuensaajien erityistapaus

58. On todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sillä, että tuensaaja on maksukyvytön tai konkurssimenettelyn kohteena, ei ole vaikutusta tuensaajan velvollisuuteen maksaa sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki takaisin⁽⁶⁵⁾.
59. Pääosassa maksukyvyttömiin tuensaajiin liittyvistä tapauksista sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen koko määrää (korkoineen) ei pystytä perimään takaisin, sillä tuensaajan varat eivät riitä kattamaan kaikkien velkojien vaateita. Tämän vuoksi aikaisemmin vallinneen tilanteen täydellinen palauttaminen ei ole mahdollista perinteisin keinoin. Koska takaisinperinnän tavoitteena on viime kädessä lopettaa kilpailun vääristyminen, tuensaajan selvitystilaa voidaan pitää yhteisöjen tuomioistuimen mukaan hyväksyttävänä takaisinperintätapana tällaisissa tapauksissa⁽⁶⁶⁾. Päätös, jossa EFTA-valtio määrätään perimään sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumaton tuki takaisin maksukyvyttömältä tuensaajalta, voidaan siis valvontaviranomaisen mielestä katsoa asianmukaisesti täytäntöönpannua joko silloin, kun takaisinperintä on suoritettu kokonaisuudessaan, tai jos takaisinperintä on saatu suoritettua vain osittain silloin, kun yritys asetetaan selvitystilaan ja sen omaisuus myydään markkinaehtoin.
60. Pannessaan täytäntöön maksukyvyttömiä tuensaajia koskevia takaisinperintäpäätöksiä, EFTA-valtion viranomaisten olisi varmistettava, että ETA:n etu otetaan asianmukaisesti huomioon koko maksukyvyttömyysmenettelyn ajan. Erityisesti on huomioitava tarve lopettaa välittömästi sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen myöntämisen aiheuttama kilpailun vääristyminen.

⁽⁶⁰⁾ Asia C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. Saksa*, mainittu edellä alaviitteessä 12.

⁽⁶¹⁾ Asia C-346/03 *Atzeni y.m.*, Kok. 2006, s. I-1875, 30–34 kohta.

⁽⁶²⁾ Yhdistetyt asiat C-143/88 ja C-92/89 *Zuckerfabrik Süderdithmarschen A.G. y.m.*, Kok. 1991, s. I-415, 23 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

⁽⁶³⁾ Asia C-465/93 *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH y.m.*, Kok. 1995, s. I-3761, 51 kohta.

⁽⁶⁴⁾ Asia C-465/93, *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH y.m.*, mainittu edellä alaviitteessä 63, 51 kohta.

⁽⁶⁵⁾ Asia C-42/93, *Espanja v. komissio ("Merco")*, Kok. 1994, s. I-4175.

⁽⁶⁶⁾ Asia C-52/84, *komissio v. Ranska*, mainittu edellä alaviitteessä 28.

61. Pelkkä saatavien kirjaaminen velkojainluetteloon konkurssimenettelyissä ei kuitenkaan välttämättä aina riitä turvaamaan valvontaviranomaisen takaisinperintäpäätösten välitöntä ja tehokasta täytäntöönpanoa. Kansallisen konkurssilainsäädännön eräiden säännösten soveltaminen voi kumota takaisinperintäpäätöksen vaikutukset ja sallia yrityksen toiminnan jatkumisen, vaikka takaisinperintää ei ole toteutettu kokonaisuudessaan. Näin sallitaan myös kilpailun vääristymisen jatkuminen. Valvontaviranomainen katsoo sen vuoksi, että EFTA-valtioiden velvollisuudet on määritettävä konkurssimenettelyiden eri vaiheissa.
62. EFTA-valtion olisi kirjautettava saatavansa välittömästi velkojainluetteloon konkurssimenettelyssä⁽⁶⁷⁾. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan takaisinperintä suoritetaan kansallisen konkurssilainsäädännön mukaisesti⁽⁶⁸⁾. Takaisinperintävelka maksetaan siis takaisin kansallisessa lainsäädännössä sille annettu etuoikeusaseman mukaisesti.
63. Komissiolla on kokemusta tapauksista, joissa pesähoitaja on kieltäytynyt kirjaamasta takaisinperintävaadetta sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen muotoon liittyvistä syistä (esim. kun tuki on myönnetty pääomasijoituksen muodossa). Tilanne on ongelmallinen, erityisesti jos tällainen kieltäytyminen merkitsee, että takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta vastaavilla viranomaisilla ei ole mitään keinoja varmistaa, että yhteisön ja ETA:n etu otetaan asianmukaisesti huomioon maksukyvyttömyysmenettelyissä. Tämän vuoksi valvontaviranomainen katsoo, että EFTA-valtion olisi riitautettava pesähoitajan päätös kieltäytyä kirjaamasta sen takaisinperintäsaatavia⁽⁶⁹⁾.
64. Jotta EFTA-valtio voisi varmistaa takaisinperintäpäätöksen välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon, valvontaviranomainen katsoo, että takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten olisi myös riitautettava pesähoitajan tai tuomioistuimen päätökset, joilla sallitaan maksukyvyttömän tuensaajan toiminnan jatkuminen takaisinperintäpäätöksessä asetetun määräajan päättymisen jälkeen. Myös kansallisten tuomioistuinten olisi tällaisessa tilanteessa otettava ETA:n etu täysimääräisesti huomioon. Erityisesti olisi huomioitava tarve varmistaa, että valvontaviranomaisen päätösten täytäntöönpano on välitöntä ja että sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen aiheuttama kilpailun vääristyminen lopetetaan mahdollisimman pian. Valvontaviranomainen katsoo, että tämän vuoksi tuomioistuinten ei pitäisi sallia maksukyvyttömän tuensaajan toiminnan jatkamista ennen kuin tuki on peritty kokonaan takaisin.
65. Jos velkojatoimikunnalle ehdotetaan suunnitelmaa tuensaajan toiminnan jatkamiseksi, takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta vastaavat kansalliset viranomaiset voivat tukea tällaista suunnitelmaa vain silloin, kun se varmistaa, että tuki maksetaan kokonaisuudessaan takaisin valvontaviranomaisen takaisinperintäpäätöksessä säädetystä määräajassa. EFTA-valtio ei etenkään voi luopua osasta takaisinperintävaateitaan, eikä se voi hyväksyä muuta ratkaisua, joka ei johtaisi tuensaajan toiminnan välittömään lopettamiseen. Jos sääntöjenvastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta tukea ei ole maksettu välittömästi kokonaisuudessaan takaisin, takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten olisi vastustettava kaikin käytettävissään olevin toimenpitein jatkamissuunnitelman hyväksymistä. Niiden olisi myös vaadittava, että tuensaajan toiminta lopetetaan takaisinperintäpäätöksessä asetetun määräajan kuluessa.
66. Selvitystilamenettelyssä ja niin kauan kuin tukea ei ole peritty kokonaan takaisin, EFTA-valtion olisi vastustettava omaisuudensiirtoja, joita ei toteuteta markkinaehdoin ja/tai jotka toteutetaan takaisinperintäpäätöksen kiertämiseksi. Jotta omaisuudensiirto voitaisiin toteuttaa asianmukaisesti, EFTA-valtion on varmistettava, että tuen aikaansaamaa perusteetonta etua ei siirretä omaisuuserien ostajalle. Tästä voi olla kyse, jos alkuperäisen tuensaajan omaisuutta siirretään kolmannelle markkina-arvoa alhaisempaan hintaan tai seuraajayritykselle, joka on perustettu takaisinperintämääräyksen kiertämiseksi. Tällöin takaisinperintämääräys on ulotettava kyseiseen kolmanteen⁽⁷⁰⁾.
4. VALVONTAVIRANOMAISEN TAKAISINPERINTÄPÄÄTÖSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANON LAIMINLYÖNNIN SEURAUKSET
67. EFTA-valtion katsotaan noudattaneen takaisinperintäpäätöstä, kun tuki on maksettu kokonaan takaisin asetetussa määräajassa tai maksukyvyttömän tuensaajan tapauksessa silloin, kun yritys realisoidaan tavanomaisin markkinaehdoin.

⁽⁶⁷⁾ Asia C-142/87, *komissio v. Belgia*, Kok. 1990, s. I-959, 62 kohta.

⁽⁶⁸⁾ Asia C-142/87, *komissio v. Belgia*, mainittu edellä alaviitteessä 67, ja asia C-499/99, *komissio v. Espanja*, mainittu edellä alaviitteessä 30, 28–44 kohta.

⁽⁶⁹⁾ Ks. Ambergin kauppatuomioistuimen 23. heinäkuuta 2001 antama tuomio, joka käsittelee Saksan myöntämää valtiontukea yritykselle "Neue Maxhütte- Stahlwerke GmbH" (komission päätös 96/178/EHTY (EYVL L 53, 2.3.1996, s. 41)). Kyseisessä asiassa saksalainen tuomioistuin kumosi pesähoitajan päätöksen kieltäytyä kirjaamasta velkojainluetteloon pääomasijoituksena myönnettyä sääntöjenvastaista ja yhteismarkkinoille soveltumatonta tukea. Kieltäytymispäätös kumottiin, sillä takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpano olisi ollut muutoin mahdotonta.

⁽⁷⁰⁾ Asia C-277/00, *Saksa v. komissio*, mainittu edellä alaviitteessä 40.

68. Valvontaviranomainen voi myös hyväksyä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa päätöksen väliaikaisen täytäntöönpanon, kun päätöksen on haettu muutosta kansallisessa tai EFTAn tuomioistuimissa (esim. sallimalla sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen koko määrän maksamisen suljetulle tilille)⁽⁷¹⁾. EFTA-valtion on varmistettava, että sääntöjenvastaiseen ja yhteismarkkinoille soveltumattomaan tukeen liittyvä etu ei ole enää yrityksen ulottuvilla⁽⁷²⁾. EFTA-valtion olisi toimitettava valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi perustelut tällaisten väliaikaisten täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttamiselle ja kattava kuvaus suunnitelluista toimenpiteistä.
69. Jos EFTA-valtio ei ole noudattanut takaisinperintäpäätöstä ja jos se ei ole voinut osoittaa tämän johtuneen täydellisestä mahdottomuudesta, valvontaviranomainen voi aloittaa rikkomisesta johtuvan menettelyn. Jos tietyt ehdot lisäksi täyttyvät, se voi vaatia Deggendorf-periaatteen nojalla asianomaista EFTA-valtiota keskeyttämään uuden yhteismarkkinoille soveltuvan tuen maksun kyseisille tuensaajille.

4.1 Rikkomistapaukset

— Pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 2 kohdan ja II osan 23 artiklan 1 kohdan mukaiset toimet

70. Jos asianomainen EFTA-valtio ei noudata takaisinperintäpäätöstä säädettyssä määräajassa eikä ole pystynyt osoittamaan täytäntöönpanon olevan täydellisen mahdotonta, valvontaviranomainen tai mikä tahansa asianomainen EFTA-valtio voi viedä asian suoraan EFTAn tuomioistuimeen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 2 kohdan ja II osan 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Valvontaviranomainen voi vedota argumentteihin, jotka liittyvät asianomaisen EFTA-valtion täytäntöönpano-, lainsäädäntö- tai oikeusviranomaisten toimintaan, sillä EFTA-valtiota olisi käsiteltävä kokonaisuutena⁽⁷³⁾.
71. Valvonta- ja tuomioistuin sopimuksen 33 artiklan mukaisesti asianomaisten EFTA-valtioiden olisi toteutettava tarpeelliset toimenpiteet EFTAn tuomioistuimen tuomioiden noudattamiseksi.

— Pöytäkirjassa 3 olevan II osan 23 artiklan 2 kohdan mukaiset toimet

72. Jos valvontaviranomainen katsoo, että asianomainen EFTA-valtio ei ole noudattanut EFTAn tuomioistuimen tuomiota, valvontaviranomainen voi viedä asian suoraan EFTAn tuomioistuimeen pöytäkirjassa 3 olevan II osan 1 artiklan 2 kohdan ja 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4.2 Deggendorf-oikeuskäytännön soveltaminen

73. Asiassa Deggendorf antamassaan tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että "komission tutkiessa valtion tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille sen on otettava huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat, niihin tarpeen tullen mukaan lukien aikaisemman päätöksen jo arvioitu asiayhteys, kuten myös ne velvoitteet, jotka tässä päätöksessä on voitu jäsenvaltiolle asettaa. Tästä seuraa, että komissiolla oli toimivalta ottaa huomioon yhtäältä vanhojen [...] tukien ja uusien [...] tukien mahdollinen yhteisvaikutus ja toisaalta se seikka, että [vanhoja] tukia, jotka oli julistettu lainvastaisiksi [...], ei ollut palautettu"⁽⁷⁴⁾. Soveltaessaan tätä tuomiota ja pyrkiessään välttämään yhteisen edun vastaista kilpailun vääristymistä, valvontaviranomainen voi määrätä EFTA-valtion keskeyttämään yhteismarkkinoille soveltuvan uuden tuen maksun yritykselle, jolla on käytössään sääntöjenvastaista, yhteismarkkinoille soveltumatonta ja aikaisemman takaisinperintäpäätöksen kohteena olevaa tukea. Tämä lykkäävä vaikutus jatkuu kunnes EFTA-valtio on varmistanut, että asianomainen yritys on maksanut sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman vanhan tuen takaisin.
74. Käytännössä valvontaviranomainen vaatii uutta tukitoimenpidettä koskevan alustavan tutkinnan aikana EFTA-valtiota keskeyttämään uuden tuen myöntämisen tuensaajalle, jonka on vielä maksettava takaisin aikaisemman takaisinperintäpäätöksen kohteena ollut sääntöjenvastainen ja yhteismarkkinoille soveltumatonta tuki. Jos EFTA-valtio ei sitoudu tähän ja/tai jos kyseessä olevista tukitoimenpiteistä ei ole selkeitä tietoja⁽⁷⁵⁾, mikä estää valvontaviranomaista arvioimasta vanhan ja uuden tuen kokonaisvaikutuksia kilpailuun, valvontaviranomainen tekee pöytäkirjassa 3 olevan II osan 7 artiklan 4 kohdan nojalla lopullisen ehdollisen päätöksen. Päätöksessä EFTA-valtiota vaaditaan keskeyttämään uuden tuen maksu kunnes valvontaviranomainen katsoo, että asianomainen tuensaaja on maksanut takaisin sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman vanhan tuen ja mahdolliset korot.

⁽⁷¹⁾ Käytännössä koko tukimäärän ja korkojen maksusta suljetulle tilille voidaan sopia pankin ja tuensaajan allekirjoittamalla erityissopimuksella, jossa sopimuspuolet sopivat, että summa vapautetaan jommankumman osapuolen käyttöön, kun asia on saatu ratkaistua.

⁽⁷²⁾ Toisin kuin suljetun tilin avaaminen, pankkitakausten käyttöä ei voida katsoa väliaikaiseksi täytäntöönpanotoimeksi, koska tuen koko määrä on edelleen tuensaajan käytössä.

⁽⁷³⁾ Asia C-224/01, *Köbler*, Kok. 2003, s. I-10239, 31–33 kohta; asia C-173/03, *Traghetti del Mediterraneo*, Kok. 2003, s. I-05177, 30–33 kohta.

⁽⁷⁴⁾ Asiat T-244/93 ja T-486/93, *TWD Deggendorf v. komissio*, Kok. 1995, s. II-2265, 56 kohta.

⁽⁷⁵⁾ Esim. sääntöjenvastaiset ja yhteismarkkinoille soveltumattomat ohjelmat, joiden osalta valvontaviranomaisella ei ole tietoja tuensaajista ja tukimääristä.

75. Deggendorf-periaate on otettu osaksi valvontaviranomaisen valtiontuen suuntaviivojen vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi myönnettävää tukea koskevaa lukua ⁽⁷⁶⁾, päätöstä N:o 195/04/KOL sekä ryhmäpoikkeusasetuksia, jotka on otettu osaksi ETA-sopimusta ⁽⁷⁷⁾. Valvontaviranomainen aikoo ottaa tämän periaatteen huomioon myös kaikissa tulevilla valtiontukisäännöissä ja -päätöksissä.
5. PÄÄTELMÄ
76. Vapaaseen ja vääristymättömään kilpailuun perustuvan järjestelmän ylläpitäminen kuuluu Euroopan talousalueen perusperiaatteisiin. Valtiontukien valvonta on keskeinen osa ETA:n kilpailupolitiikkaa ja sillä varmistetaan, että kilpailuolosuhteet sisämarkkinoilla säilyvät tasapuolisina kaikilla talouden toimialoilla. Tässä keskeisessä tehtävässä valvontaviranomainen ja EFTA-valtiot vastaavat yhdessä sen varmistamisesta, että valtiontukien valvonta ja erityisesti takaisinperintäpäätökset pannaan asianmukaisesti täytäntöön.
77. Tällä luvulla valvontaviranomainen pyrkii antamaan tietoja yhteisöjen tuomioistuinten ja EFTAn tuomioistuimen määrittelemistä takaisinperintäpolitiikan periaatteista ja selventämään käytäntöjä, joita valvontaviranomainen noudattaa takaisinperintäpolitiikassaan. Valvontaviranomainen sitoutuu noudattamaan itse näitä periaatteita ja kehottaa EFTA-valtioita pyytämään neuvoja, kun takaisinperintäpäätösten täytäntöönpanossa esiintyy ongelmia. Valvontaviranomaisen yksiköt ovat EFTA-valtioiden käytettävissä ja antavat lisäohjeita ja apua tarpeen mukaan.
78. Vastavuoroisesti valvontaviranomainen odottaa, että EFTA-valtiot noudattavat takaisinperintäpolitiikan periaatteita. Valtiontukien valvonta ja sen tavoitteiden saavuttaminen – kilpailun säilyminen vääristymättömänä sisämarkkinoilla – voidaan varmistaa ainoastaan valvontaviranomaisen ja EFTA-valtioiden yhteisen toiminnan avulla.

⁽⁷⁶⁾ Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi myönnettävää tukea koskeva luku hyväksyttiin 1 päivänä joulukuuta 2004.

⁽⁷⁷⁾ Komission asetus (EY) N:o 1628/2006, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen, EUVL L 302, 1.11.2006, s. 29, sellaisena kuin siihen on viitattu ETA-sopimuksen liitteen XV 1 i kohdassa, EUVL L 89, 29.3.2007, s. 33, ja ETA-täydennysosa N:o 15, 29.3.2007, s. 26, tullut voimaan 9.12.2006, ja komission asetus (EY) N:o 800/2008, annettu 6 päivänä elokuuta 2008, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus), EUVL L 214, 9.8.2008, s. 3, tullut voimaan 8.11.2008.

LIITE V

ELOKUVILLE JA MUILLE AUDIOVISUAALISILLE TEOKSILLE MYÖNNETTÄVÄT VALTIONTUET

1 JOHDANTO

1. Audiovisuaaliset teokset ja erityisesti elokuvat muokkaavat merkittäväällä tavalla eurooppalaista identiteettiä. Ne vaikuttavat yleiseurooppalaisiin näkökohtiin ja lisäksi kulttuurien moninaisuuteen: eurooppalaisten erilaisiin perinteisiin ja taustoihin. Niillä on tärkeä merkitys demokraattisen yhteiskunnan moitteettoman toiminnan kannalta, koska niiden yhteiskunnallinen vaikutus on laaja. Audiovisuaalisiin teoksiin vaikuttavat voimakkaasti tietoyhteiskunnan kehityksen tuomat muutokset: uusi teknologinen kehitys tarjoaa uusia mahdollisuuksia edistää kulttuuria ja kulttuuriperinnön vaalimista ja lisätä keskinäistä ymmärrystä Euroopassa.
2. Audiovisuaaliset teokset ovat ainutlaatuisia kahtalaisen luonteensa vuoksi. Toisaalta ne ovat tuotantohyödykkeitä, jotka tarjoavat tärkeitä mahdollisuuksia luoda hyvinvointia ja työpaikkoja. Toisaalta audiovisuaaliset teokset ovat kulttuurihyödykkeitä, jotka heijastavat ja muokkaavat yhteiskuntaamme. Tämän vuoksi alan kehitystä ei ole koskaan jätetty yksinomaan markkinavoimien varaan.
3. Audiovisuaalisten teosten joukossa elokuvat ovat erityisen merkittäviä, koska niiden tuotanto on kallista ja ne ovat kulttuurimelessä tärkeitä. Teatterilevitykseen tarkoitettujen elokuvien tuotantobudjetit ovat huomattavasti suurempia kuin muiden audiovisuaalisten sisältöjen tuotantobudjetit, niitä tehdään muita useammin kansainvälisinä yhteistuotantoina, niiden käyttöikä on pidempi, ja niiden jakelussa voidaan käyttää kaikkia jakelukanavia: teattereita, myyntiin ja vuokrattaviksi tarkoitettuja DVD-levyjä ja videokasetteja, Internet-latausta ja televisiota (maksulliset ohjelmat ja kanavat, ilmaiskanavat). Elokuvat ovat voimakkaan Euroopan ulkopuolelta tulevan kilpailun kohteena⁽¹⁾.
4. Näissä suuntaviivoissa vahvistetaan periaatteet valtiontuen sääntöjen soveltamiseksi elokuva-alalla ja TV-tuotannossa. Ne perustuvat tietyistä elokuva- ja muihin audiovisuaalisiin teoksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista annetun komission tiedonannon 2 lukuun⁽²⁾. Tiedonannon 2 luvussa määritetään komission yleislinja elokuva-alan valtiontukiasioissa.

2 YLEISLINJA ELOKUVA-ALAN VALTIONTUKIASIOISSA

5. Elokuvat ja televisio-ohjelmat ovat kaikkein yleismaailmallisimpia viihdemuotoja, ja niillä on suuri vaikutus lukuisiin ihmisiin kautta maailman. ETA:n nykyinen kehitysvaihe ja sen audiovisuaalisen tuotannon erityispiirteet ovat sellaiset, että tuottajien on vaikea saada kaupallista ennakkotukea voidakseen koota tuotantoprojekteilleen riittävän rahoituspaketin. Tässä tilanteessa ETA-valtioiden tuki audiovisuaalialan tuotantoon on hyvin tärkeää, jotta niiden alkuperäis-kulttuuri ja luova kapasiteetti pääsevät esille heijastamaan Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja rikkautta.
6. Yhteisöpolitiikan puitteissa Maastrichtin sopimuksella – jossa kulttuuri otetaan yhdeksi niistä yhteisön politiikan aloista, joihin viitataan erikseen EY:n perustamissopimuksessa (151 artiklassa) – tunnustettiin ensi kertaa kulttuurin edistämisen tärkeys Euroopan unionille ja sen jäsenvaltioille. Samalla EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan sisällytettiin uusi erityinen mahdollisuus poiketa 87 artiklan 1 kohdan mukaisesta soveltavuusperiaatteesta jäsenvaltioiden kulttuurin edistämiseen myöntämällä tuen osalta.
7. ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 31 olevassa 13 artiklassa tunnustetaan myös tarve vahvistaa kulttuuriyhteistyötä. ETA-sopimukseen ei sisälly kulttuurialaa koskevaa poikkeusta, joka vastaisi EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan c alakohdan mukaisesti⁽³⁾ hyväksyä kulttuuriperustein ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella. Valvontaviranomainen soveltaa arvioinnissaan samoja perusteita kuin Euroopan komissio EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdan soveltamiseksi.
8. ETA-valtiot tukevat elokuvien ja televisio-ohjelmien tuotantoa monenlaisin tukitoimenpitein. Tukea annetaan lähinnä elokuvan suunnittelu- ja tuotantovaiheisiin yleensä avustuksina tai takaisin maksettavina ennakkoina. Toimenpiteet perustuvat sekä kulttuuri- että tuotantonäkökohtiin. Ensimmäisenä kulttuuriin liittyvänä tavoitteena on, että kansallinen ja alueellinen kulttuuri ja luovat kyvyt pääsevät esille elokuvissa ja televisiossa. Toisaalta pyritään saamaan aikaan riittävästi toimintaa, jotta luotaisiin edellytykset tuotannonalan kehitykselle ja voimistumiselle. Tähän pyritään perustamalla terveelle pohjalle tuotantoyhtiöitä ja pitämällä yllä osaavaa ja kokenutta ammattikuntaa.

⁽¹⁾ Euroopan audiovisuaalialan seurantakeskus: amerikkalaisten elokuvien markkinaosuus Euroopassa vuonna 2006 oli 62,7 prosenttia.

⁽²⁾ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle tietyistä elokuvien ja muihin audiovisuaalisiin teoksiin liittyvistä oikeudellisista näkökohdista (KOM(2001)534 lopullinen, EYVL C 43, 16.2.2002, s. 6), jäljempänä 'tiedonanto'. Tiedonannon valtiontukea koskevan osan voimassaoloa jatkettiin vuonna 2004 (KOM(2004) 171 lopullinen, EUVL C 123, 30.4.2004, s. 1) ja vuonna 2007 (EUVL C 134, 16.6.2007, s. 5). Komissio on ehdottanut tiedonannon voimassaolon jatkamista siihen saakka, kunnes uudet suuntaviivat tulevat voimaan tai viimeistään 31.joulukuuta 2012 saakka.

⁽³⁾ Päätös N:o 32/02/KOL, tehty 20 päivänä helmikuuta 2002, päätös N:o 169/02/KOL, tehty 18 päivänä syyskuuta 2002, päätös N:o 186/03, tehty 29 päivänä lokakuuta 2003, päätös N:o 179/05/KOL, tehty 15 päivänä heinäkuuta 2005 ja päätös N:o 342/06/KOL, tehty 14 päivänä marraskuuta 2006.

9. Näissä suuntaviivoissa ei käsitellä ETA-sopimuksen 53 ja 54 artiklan (liikeyritysten kilpailunvastaisiin käytäntöihin liittyvien) määräysten soveltamista audiovisuaalialaan⁽⁴⁾.

2.1 Elokuva- ja televisiotuotannon tukijärjestelmien ETA-sopimuksen mukaisuus

10. ETA-sopimuksen mukaiset valtiontukia koskevat perussäännöt ovat seuraavat: Valvonta- ja tuomioistuinsopimuksen pöytäkirjassa 3 olevan I osan 1 artiklan 3 kohdassa määrätään, että EFTA-valtioiden⁽⁵⁾ on ilmoitettava valvontaviranomaiselle tuen myöntämisestä tai muuttamisesta etukäteen. ETA-sopimuksen 61 artiklan 1 kohdassa kielletään valtion varoista myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää ETA-valtioiden välistä kilpailua ja kaupankäyntiä. Valvontaviranomainen voi kuitenkin sallia poikkeamisen kiellosta tietyn valtiontuen osalta. ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdassa luetellaan tiettyjä tukimuotoja, joita valvontaviranomainen voi sallia niiden vaikutusten takia. Kyseisen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla hyväksyttäviä ovat valtiontuet tietyn taloudellisen toiminnan edistämiseen, jos tuki ei muuta kilpailun ja kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Valvontaviranomainen on käytäntönsä mukaisesti kyseisen artiklan määräysten perusteella hyväksynyt tuen televisio- ja elokuvatuotannolle kulttuurin edistämiseksi

2.2 Elokuva- ja televisiotuotannon tukijärjestelmien arviointi

11. Arvioidessaan elokuva- ja televisiotuotannon tukijärjestelmiä valvontaviranomaisen on varmistettava

— että tukijärjestelmässä noudatetaan ”yleisen laillisuuden” periaatetta eli että järjestelmässä ei ole sääntöjä, jotka ovat ristiriidassa ETA-sopimuksen määräysten kanssa muilla kuin valtiontukia koskevilla aloilla, ja

— että järjestelmä täyttää ne jäljempänä esitettävät tuen sääntöjenmukaisuuskriteerit, jotka Euroopan komissio asetti tiedonannossaan⁽⁶⁾.

Toinen ehto liittyy nimenomaan elokuva- ja televisiotuotannon tukijärjestelmiin, kun taas toinen on rutiinitarkistus, joka tehdään kaikkien alojen tukijärjestelmille.

a) Yleisten laillisuuskriteerien noudattaminen

12. Valvontaviranomaisen on varmistettava, ettei valtiontukijärjestelmien tukikelpoisuusehdoissa ole lausekkeita, jotka ovat ristiriidassa muita valtiontukia koskevien ETA-sopimuksen määräysten kanssa. Valvontaviranomaisen on muun muassa varmistettava, että niitä ETA-sopimuksen määräyksiä noudatetaan, joissa kielletään kansalaisuuteen perustuva syrjintä ja määrätään sijoittautumisvapaudesta, tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta ja palvelujen tarjoamisen vapaudesta (ETA-sopimuksen 4, 11, 13, 28, 31, 34 ja 36 artikla). Valvontaviranomainen panee näitä periaatteita täytäntöön yhdessä kilpailusääntöjen kanssa silloin, kun periaatteiden kanssa ristiriidassa olevia sääntöjä ei voida irrottaa järjestelmän toiminnasta.

13. Edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti tukijärjestelmissä ei saa varata tukea pelkästään kyseisen maan kansalaisille eikä vaatia, että tuensaajilla olisi kansallisen kauppalainsäädännön mukainen liikeyrityksen asema (liikeyritysten, jotka sijaitsevat yhdessä ETA-valtiossa ja joilla on pysyvä sivuliike tai asioimisto toisessa ETA-valtiossa, on voitava saada tukea; asioimistoa koskevaa vaatimusta noudatetaan vasta tuen maksamisvaiheessa). Elokuvantekoon liittyviä palveluja tarjoavien yritysten työntekijöiden ei myöskään saa edellyttää noudattavan kansallisia työvoimastandardeja.

14. Tiettyjä elokuva- ja televisiotuotannon tukijärjestelmiä rahoitetaan veroluonteisilla maksuilla. Jotta järjestelmät olisivat ETA-sopimuksen mukaisia, valvontaviranomaisen käytäntönä on Euroopan komission päätöksentekotapojen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, että tuontituotteita ei saa verottaa eikä kansallisille tuotannoille saa myöntää verokevennyksiä viennissä, kun järjestelmistä hyötyvät ainoastaan kansalliset tuottajat tai ne hyötyvät niistä enemmän kuin niiden kilpailijat muissa ETA-valtioissa.

b) Elokuva- ja televisio-ohjelmatuotannon valtiontukia koskevat sääntöjenmukaisuuskriteerit

15. Erityiskriteerit, joiden perusteella komissio nykyisin arvioi perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan d alakohdassa määrätyn poikkeuksen mukaisia elokuva- ja televisio-ohjelmatuotannon valtiontukia, perustuvat Ranskan automaattisesta elokuvatuotannon tukijärjestelmästä kesäkuussa 1998 tehtyyn komission päätökseen. Erityiskriteerit, joita valvontaviranomainen soveltaa tarkastellessaan samankaltaisia tapauksia ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella, ovat seuraavat:

- (1) Kyseinen tuki on tarkoitettu kulttuurituotteille. Kunkin EFTA-valtion on taattava, että tuetun tuotannon sisältö on kulttuuria todennettavissa olevien kansallisten kriteerien mukaan.

⁽⁴⁾ Esimerkiksi markkinoitavien teosten tai oikeuksien niputtaminen, joka saattaa olla ETA-sopimuksen määräysten vastaista.

⁽⁵⁾ 'EFTA-valtioilla' tarkoitetaan jäljempänä Islannin tasavaltaa, Liechtensteinin ruhtinaskuntaa ja Norjan kuningaskuntaa.

⁽⁶⁾ Euroopan komissio vahvisti sääntöjenmukaisuuskriteerit ensimmäisen kerran vuonna 1998 tekemässään Ranskan automaattista tukijärjestelmää koskevassa päätöksessä N3/98.

- (2) Tuottajan on voitava vapaasti käyttää vähintään 20 prosenttia elokuvan budjetista muissa ETA-valtioissa ilman, että järjestelmästä myönnettyä tukea vähennetään. Toisin sanoen valvontaviranomainen hyväksyy tukikelpoisuus-kriteeriksi sen, että enintään 80 prosenttia tuetun elokuvan tai televisio-ohjelman tuotantobudjetin kustannuk-sista saa alueellista.
- (3) Tuen osuus on periaatteessa enintään 50 prosenttia tuotantobudjetista, jotta tuettaisiin markkinatalouteen kuu-luvia tavanomaisia kaupan aloitteita ja estettäisiin ETA-valtioiden välinen tarjouskilpailu. Tätä rajoitusta ei sovel-leta vaikeisiin ja pienen budjetin elokuviin. Valvontaviranomainen katsoo, että kunkin EFTA-valtion asia on määritellä vaikea ja pienen budjetin elokuva kansallisten muuttujien perusteella.
- (4) Lisätukia tiettyihin yksittäisiin elokuvantekotoimintoihin (esim. jälkikäsitteilyyn) ei sallita, jotta taataan tuen puolueeton kannustava vaikutus ja vältetään kyseisten toimintojen suojaaminen tietyssä EFTA-valtiossa tai hou-kutteleminen tiettyihin EFTA-valtioihin.

Edellä mainittuihin kriteereihin liittyen nousee esille seuraavia seikkoja:

16. Valvontaviranomainen katsoo, että tuki on myönnettävä tietyin elokuvatuotannon kokonaisbudjetin ja tuottajan on voitava valita, mitkä budjettikohdat käytetään muissa ETA-valtioissa. Elokuva- ja televisio-ohjelmatuotannon alalla toimivat yritykset voivat lisäksi saada kansallisista horisontaalisista tukijärjestelmistä muuntotyypisiä tukia, jotka valvontaviranomainen hyväksyy ETA-sopimuksen 61 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisten poikkeusten perusteella (esim. aluetuki, pk-yrityksille myönnettävä tuki, tutkimus- ja kehitystuki, koulutustuki ja työllisyystuki).
17. Valvontaviranomainen sallii EFTA-valtioiden vaativan tukikelpoisuuden kriteerinä, että osa elokuvan tuotantobudje-tista on käytettävä kyseisen valtion alueella. Tämä perustuu ajatteluun, että jonkinasteinen kustannusten alueellis-taminen on tarpeen, jotta pidetään yllä kulttuurin luomiseen tarvittavaa ammattitaitoa ja teknistä osaamista. Alueel-listaminen olisi kuitenkin rajoitettava kulttuuritavoitteiden edistämisen vaatimaan vähimmäistasoon.
18. Elokuvatuotannon erityispiirteiden takia valvontaviranomainen katsoo lisäksi, että audiovisuaalisen tuotannon koko-naisbudjetti on tuotannon toteuttamiseksi välttämätön riskierä, ja näin ollen se hyväksyy sen, että tuen määrä lasketaan kokonaisbudjetin perusteella riippumatta sen yksittäisten kustannuserien luonteesta. Jos tuki kohdennettaisiin tiettyihin tuotantobudjetin yksittäisiin kustannuseriin, tuki saattaisi muuttua kansalliseksi etuudeksi niille aloille, jotka tarjoavat kyseisiin kustannuseriin liittyviä palveluja, mikä saattaisi olla sääntöjenvastaista.
19. Yhteisöohjelmista kuten Media 2007 -ohjelmasta suoraan myönnettäviä varoja ei oteta huomioon laskettaessa kokonaistuen 50 prosentin enimmäismäärää. Avustuksilla edistetään kansallisten elokuvien levitystä ulkomailla, ja näin ollen ne eivät mene päällekkäin kansallisten järjestelmien kanssa, joissa keskitytään kansalliseen tuotantoon ja levitykseen.
20. EFTA-valtioiden televisiotoiminnan harjoittajille asettamat lakisääteiset velvoitteet investoida audiovisuaaliseen tuo-tantoon eivät merkitse valtion tukea silloin, kun televisiotoiminnan harjoittajat saavat näistä investoinneista koh-tuullisen korvauksen. Sitä, missä määrin lakisääteisiä velvoitteita voidaan pitää valtion tukena, on tarkasteltava asiassa C-379/98 (*PreussenElektra*) 13.3.2001 annetun tuomion jälkeen sovelletun Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa.
21. Valvontaviranomaisen näkemyksen mukaan edellä esitetyt kriteerit luovat tasapainon kulttuurin luomisen, ETA:n audiovisuaalisen tuotannon kehittämisen ja valtiontukia koskevien ETA:n sääntöjen välille.

OIKAISUJA

Oikaistaan komission asetus (EU) N:o 222/2011, annettu 3 päivänä maaliskuuta 2011, poikkeuksellisista toimenpiteistä kiintiön ulkopuolisen sokerin ja isoglukoosin alennetulla ylijäämämaksulla unionin markkinoille saattamisen osalta markkinointivuoden 2010/2011 aikana

(Euroopan unionin virallinen lehti L 60, 5. maaliskuuta 2011)

Sivulla 9, liitteessä:

korvataan: "Asetuksen (EY) N:o 967/2006 3 artiklassa tarkoitettua maksua ei sovelleta markkinointivuonna 2010/2011 tämän todistuksen mukaisesti myönnettyihin määriin edellyttäen, että asetuksessa (EU) N:o 222/2011 ja erityisesti sen 2 artiklan 4 kohdan c alakohdassa vahvistettuja sääntöjä noudatetaan."

seuraavasti: "Asetuksen (EY) N:o 967/2006 3 artiklassa tarkoitettua maksua ei sovelleta markkinointivuonna 2010/2011 tämän todistuksen mukaisesti myönnettyihin määriin edellyttäen, että asetuksessa (EU) N:o 222/2011 ja erityisesti sen 2 artiklan 5 kohdan c alakohdassa vahvistettuja sääntöjä noudatetaan."

Oikaistaan neuvoston päätös 2011/106/YUTP, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011, AKT-EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisten neuvottelujen päättämisestä Zimbabwen kanssa tehtyyn päätökseen 2002/148/EY sisältyvien toimenpiteiden mukauttamisesta ja niiden soveltamisen jatkamisesta

(Euroopan unionin virallinen lehti L 43, 17. helmikuuta 2011)

Kansilehden asiakohdassa ja sivulla 31, päätöksen otsikossa:

Korvataan: "Neuvoston päätös 2011/106/YUTP, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011 ..."

seuraavasti: "Neuvoston päätös 2011/106/EU, annettu 15 päivänä helmikuuta 2011 ...".

TILAUSHINNAT 2011 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 100 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen DVD	22 EU:n virallista kieltä	1 200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	770 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) DVD	22 EU:n virallista kieltä	400 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, DVD, ilmestyy kerran viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonannot ja ilmoitukset).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä DVD-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internet-osoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

Euroopan unionin julkaisutoimisto
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI